

INFORME SOBRE LA REALITAT JUVENIL A CERDANYOLA DEL VALLÈS

**Col·legi de Politòlegs
i Sociòlegs de Catalunya**

Barcelona, octubre de 2007

ÍNDEX

Introducció	03
0. Dades poblacionals bàsiques	09
1. Descripció sociodemogràfica de la mostra	11
1.1. Joves de Cerdanyola per edat i sexe	
1.2. Joves de Cerdanyola pel seu barri de residència	
2. Origen geogràfic i social	13
2.1. Origen geogràfic	
2.2. Origen social	
3. Educació	21
3.1. Estudis acabats a l'actualitat	
3.2. Titularitat del centre on s'han cursat estudis obligatoris	
3.3. Estudis en curs	
3.4. Formació complementària	
4. Treball	29
4.1. Activitat	
4.2. Ocupació	
4.3. Atur i Inactivitat laboral	
5. Família i llar	42
5.1. Estat civil i descendència	
5.2. Tipus de llar	
5.3. Habitatge	
5.4. Treball domèstic	
6. Economia i posició social	52
6.1. Origen dels ingressos personals	
6.2. Situació econòmica familiar	
6.3. Situació econòmica personal en relació a la familiar	
7. Temps lliure	56
7.1. Pràctiques realitzades	
7.2. Perfil dels joves segons l'ús del temps lliure	
8. Mobilitat	61
8.1. Mitjà de transport utilitzat	
8.2. Evolució del mitjà de transport utilitzat segons l'edat	
8.3. Durada del trajecte	
9. Llengua	65
9.1. Llengua d'ús	
9.2. Coneixement del català	
10. Noves tecnologies	69
10.1. Disposició d'ordinador	
10.2. Disposició d'accés a Internet	

11. Salut i pràctiques de risc	72
11.1. Consum de drogues	
11.2. Sexuallitat	
11.3. Dieta	
12. Participació i identitat política.....	80
12.1. Participació en associacions	
12.2. Altres formes de participació	
12.3. Identitat nacional	
12.4. Posicionament en l'eix esquerra-dreta	
12.5. Posicionament doble: identitat nacional i eix esquerra-dreta	
13. Religió i valors	90
13.1. Autoadscripció religiosa	
13.2. Opinió i valors respecte la immigració	
14. Els/les joves i Cerdanyola del Vallès	95
14.1. Principals problemàtiques de Cerdanyola del Vallès	
14.2. Serveis de Joventut	
15. Conclusions	100
16. Joventut i immigració a Cerdanyola del Vallès	114
17. Sobre l'autoria	139
18. Qüestionari.....	140

Introducció

Perspectiva teòrica i objectius de la recerca

El present informe respon a l'exploració d'una enquesta feta a la joventut de Cerdanyola del Vallès i és fruit d'un encàrrec del Servei de Drets Civils de l'Ajuntament al Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya davant la necessitat de disposar d'informació fiable, aprofundida i actualitzada sobre la realitat juvenil municipal per tal de poder orientar més adequadament les intervencions adreçades a millorar la situació del col·lectiu juvenil.

Aquesta necessitat és fruit de les transformacions que s'han produït en els darrers anys i que han afectat la joventut de manera directa. Algunes d'aquestes transformacions són comuns al conjunt de la joventut de Catalunya, com per exemple les dificultats generalitzades en l'accés a l'autonomia vital, especialment en relació al món laboral (extensió i consolidació de la precarietat) i l'habitatge (endarreriment de l'edat d'emancipació); o bé l'arribada, en un curt període de temps, d'un important nombre de joves procedents de l'estranger. D'altres transformacions responen més a la pròpia lògica de Cerdanyola, com el fet de ser una ciutat tradicionalment receptora de migracions de la resta de Catalunya o l'aparició de determinats conflictes al voltant de la convivència entre els i les joves. Els canvis operats al sí de la joventut són complexos, estan interrelacionats entre sí i no es circumscriuen a un o pocs contextos, sinó que afecten la totalitat de les vides dels i les joves.

Les transformacions al sí de la joventut estan directament relacionades amb els canvis que s'estan produint en el conjunt de la societat, que en termes generals poden descriure's com el pas de les societats industrials a les societats industrials avançades. En aquest context, marcat per la creixent globalització de l'economia que ha permès un important creixement del benestar en les societats occidentals, la relativa estabilitat de l'economia de les societats industrials desapareix i en el seu lloc emergeix la incertesa i el risc. Autors com Giddens, Beck, Bauman i Sennet han escrit sobre aquests canvis i el seu impacte sobre la quotidianitat dels individus. A grans trets, si bé és cert que, d'una banda, el ventall d'*oportunitats* s'ha incrementat i les possibilitats d'elecció dels individus són majors, també s'ha produït un increment dels *riscos* a què els individus estan sotmesos. Lluny d'acabar amb les desigualtats socials, els canvis socials de les darreres dècades han tendit a trencar els vincles socials i a aïllar els individus en un procés que s'ha anomenat *individualització*. Les

transformacions del mercat de treball il·lustren aquest procés: en contrast amb un passat marcat per l'acció protectora dels agents col·lectius, la individualització de les relacions laborals inherent a l'actual procés de liberalització ha provocat la segmentació del món laboral i l'emergència i consolidació de la precarietat estructural. Erosionats bona part dels antics mètodes d'acció col·lectiva, els treballadors precaris s'enfronten de manera aïllada a uns processos que els depassen. La relativa solidesa de les posicions dels individus en el mercat de treball d'èpoques passades està desapareixent, de manera que en l'actualitat el món laboral ofereix un ampli ventall de posicions marcades per la vulnerabilitat. La transformació del mercat de treball és paral·lela, en termes generals, a l'afebliment dels estats del benestar i de les polítiques socials, fet que accentua el procés d'isolament dels individus. En aquest context, la procedència social de les persones i la seva xarxa adquireixen una major importància, factor que pot propiciar un increment de les desigualtats socials.

Paral·lelament, en l'esfera cultural també s'ha produït una accentuació de la individualització, en tant que la construcció d'una identitat *autèntica*, original, s'ha convertit en una de les tasques fonamentals de la vida de les persones. La importància creixent de l'oci en detriment del treball està relacionada amb aquesta necessitat autoexpressiva dels individus en les societats de consum contemporànies.

Tots aquests processos afecten la joventut d'una manera especial, per un doble motiu: d'una banda, els i les joves sempre han estat pioners de la majoria de canvis socials, especialment els culturals; de l'altra, les persones joves, en tant que individus que encara no han assolit una posició social consolidada, també són un dels col·lectius més vulnerables i per aquest motiu han sofert bona part de les transformacions en l'esfera material que s'acaben de comentar. La precarització de l'esfera laboral i la creació de dos segments diferenciats en el mercat de treball (marcats per unes condicions laborals, ingressos, qualificacions i perspectives de futur diametralment diferents) s'ha fet, en part, a costa de les noves generacions, les quals no havien pogut consolidar la seva posició en el mercat de treball abans de l'arribada dels canvis esmentats. D'altra banda, l'afebliment de les polítiques socials també ha afectat els i les joves, com evidencia el cas de l'habitatge o les polítiques familiars (insuficiència dels ajuts directes, manca de places de guarderia, etc.).

A grans trets, el pas de la societat industrial a una societat industrial avançada ha allargat les quatre grans transicions que sovint defineixen la joventut, entesa com el pas de l'adolescència (situació de dependència) a l'autonomia de la "vida adulta":

- Transició educativa. Certament, l'allargament del període formatiu a Catalunya respon a la superació de les mancances en les polítiques educatives inherents al franquisme. No obstant això, els i les joves estan tenint dificultats per utilitzar les seves qualificacions en el mercat de treball, que no demanda un nombre d'universitaris tan alt com l'existent. Això és degut a què, davant la creixent precarització del mercat de treball, els i les joves no només es formen per tal d'aconseguir un seguit de coneixements sinó també per aconseguir una *credencial* que els permeti competir amb més èxit en un mercat laboral degradat. Per la banda de baix, l'important nombre de llocs de treball que no requereixen cap qualificació que ofereix el món laboral català estimula molts joves a abandonar els estudis sense haver completat –o tot just havent-ho fet– l'educació obligatòria.

- Transició laboral. L'inici de l'activitat laboral i l'adquisició d'una ocupació relativament estable també s'han endarrerit. No només perquè el període d'estudis s'ha allargat sinó perquè el "període de prova" també ho ha fet, fins al punt que moltes persones arriben a edats que difícilment poden seguir considerant-se "joves" sense haver aconseguit l'anhelada inserció laboral: la inestabilitat i la incertesa, per a determinats col·lectius, poden ser companys de viatge durant el conjunt de la vida laboral. Així, al mateix temps que un determinat perfil de joves accedeixen a un creixent nombre d'ocupacions altament qualificades i ben remunerades, la majoria de la joventut ha de moure's en un context marcat per la inestabilitat.

- Transició domiciliar. L'endarreriment de l'emancipació no només es deu a l'allargament dels estudis i a les dificultats d'inserció laboral, sinó que també està directament relacionat amb l'increment dels preus de l'habitatge resultant de l'afebliment de les polítiques socials i del desenvolupament d'un model determinat econòmic.

- Transició familiar. Com ha resultat dels tres processos anteriors, el moment de creació d'una llar pròpia i tenir fills també s'ha endarrerit. De fet, és prou sabut que el creixement de la població experimentat en els darrers anys no és fruit de l'increment del nombre de naixements –que segueix essent baix– sinó per l'arribada d'un important nombre de nouvinguts.

Aquest allargament “forçat” de les transicions juvenils facilita enormement la consolidació de la importància de l’oci en la vida dels i les joves abans citada. Mentre els joves “s’esperen”, l’oci apareix com una sortida a l’abast de la mà. Diversos estudis han demostrat com entre els joves precaris la relació amb els amics en contextos de festa es constitueix com un espai fonamental en la construcció de les seves identitats. La significació que adquireix l’oci en la joventut actual no és només fruit de la pressió de la societat de consum envers uns determinats models de vida, sinó que també ve facilitada per les dificultats dels i les joves de poder construir activament les seves vides.

Els canvis operats en l’esfera juvenil, per tant, són complexos i de llarg abast. En el present informe s’ha volgut adoptar una triple perspectiva per tal d’analitzar-los:

- Integralitat. L’anàlisi de la joventut no pot centrar-se en un únic àmbit, en tant que la vida de les persones no està segmentada. Des de l’aprovació del *Pla Nacional de Joventut*, les polítiques de joventut han tendit a ampliar el seu àmbit d’actuació: de treballar bàsicament els aspectes relacionats amb l’oci dels i les joves, les polítiques de joventut han passat a fer un plantejament *integral* que els permeti abordar el conjunt de la vida dels i les joves per tal de donar una resposta més eficaç a les seves problemàtiques. En aquest sentit, la *transversalitat* s’ha convertit en el difícil però necessari instrument per dur a la pràctica l’objectiu de la integralitat de les intervencions adreçades als joves. El present estudi, tot i les limitacions inherents a qualsevol recerca, ha intentat fer una anàlisi global de la situació de la joventut i recollir els aspectes més rellevants de les seves vides de cara a facilitar la planificació de les intervencions en matèria de joventut.
- Interdependència. Com s’ha vist, els diferents àmbits de la vida dels joves estan interrelacionats. Les pràctiques d’oci poden estar vinculades a la situació laboral, mentre que la intensitat de la participació pot dependre de la situació familiar. Al llarg d’aquesta recerca s’intentaran detectar els mecanismes a través dels quals unes situacions influeixen sobre d’altres, amb l’objectiu d’oferir no només una fotografia de la vida dels i les joves sinó d’intentar explicar alguns d’aquests mecanismes.
- Desigualtats socials. Lluny de ser homogeni, el col·lectiu juvenil està marcat per la diversitat. Sovint aquestes diferències no impliquen desigualtats; en el

present informe s'ha optat per fer un seguiment especial, però, de les diferències entre els joves que poden ser constituents de desigualtat en l'accés als recursos socials. No només s'ha observat quines són les desigualtats en la situació actual dels i les joves, sinó que també s'ha intentat veure quins són els factors que ajuden a entendre la configuració d'aquestes desigualtats. Per aquest motiu s'ha prestat una especial atenció a la procedència familiar dels i les joves.

Tècnica d'investigació, qüestionari i principals variables independents

Per tal d'assolir els objectius marcats per aquesta recerca es va considerar que la realització d'una enquesta era l'instrument més adequat, ja que les estadístiques oficials existents no permetien assolir-los. Les dues principals fonts d'informació sobre la població de Cerdanyola (el padró i el Cens) són molt limitades en relació a la informació que ofereixen: la primera es limita a algunes preguntes bàsiques sobre l'edat, la nacionalitat i la procedència dels individus. La segona (el Cens), tot i ser més àmplia, deixa de banda aspectes que s'havien marcat com a essencials en l'elaboració de l'estudi (com ara conèixer la participació, la salut o la relació dels joves amb les noves tecnologies). A més a més, el darrer Cens data de 2001, per la qual cosa les dades ja han quedat desfades, i el proper no es farà fins el 2011. Per aquest motiu, amb l'objectiu d'assolir una aproximació a la realitat juvenil de Cerdanyola que abastés el conjunt dels seus àmbits i permetés interrelacionar-los entre sí, es va optar per la realització d'una enquesta *ad hoc*.

Atenent a aquest objectiu d'integralitat, el qüestionari s'ha dividit en els següents apartats:

- Dades sociodemogràfiques del jove i de la seva família d'origen.
- Educació.
- Treball.
- Família i habitatge.
- Economia i posició social.
- Salut.
- Ús del temps lliure.
- Participació i política.
- Llengua.
- Noves tecnologies.
- Mobilitat
- Valors i opinió.
- Relació amb Cerdanyola i els serveis de joventut.

El qüestionari ha estat annexat al final de l'informe.

D'altra banda, les principals variables a partir de les quals s'ha fet l'anàlisi dels resultats són les següents:

- Variables sociodemogràfiques:
 - o Sexe
 - o Edat.
 - o Barri de residència.
 - o Origen geogràfic.
 - o Nacionalitat.

- Variables d'extracció social:
 - o Nivell educatiu dels pares.
 - o Classe social dels pares.
 - o Origen geogràfic dels pares.

- Variables relacionades amb els estudis:
 - o Nivell educatiu.
 - o Relació actual amb els estudis.

- Variables de posicionament en el mercat de treball:
 - o Relació amb l'activitat.
 - o Categoria ocupacional.
 - o Tipus de contracte.
 - o Ingressos.

Característiques de l'enquesta i del treball de camp

- Univers poblacional: joves de 15 a 29 anys residents a Cerdanyola.

- Mostra: 730 individus.

- Procediment de mostreig: aleatori simple

- Error mostral: per una probabilitat de $p=q=50$ (nivell de confiança 95,5) i error del 3,63% global i 9,13% màxim parcial

- Mètode de recollida de dades: telefònic.

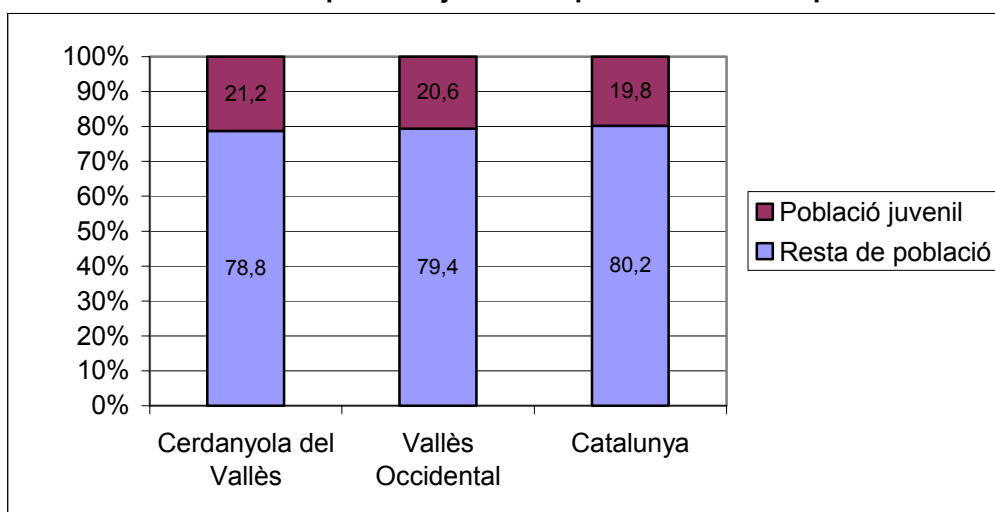
- Dates del treball de camp: del 26-06-2007 al 20-07-2007

0. Dades poblacionals bàsiques

En aquest apartat introductori s'utilitzaran fonts estadístiques oficials per tal d'oferir una breu descripció de les dades poblacionals fonamentals en relació a la joventut de Cerdanyola, comparada amb la població juvenil del conjunt del Vallès Occidental i de Catalunya, per tal de situar més adequadament al lector de cara a la lectura del conjunt de l'informe.

Cerdanyola compta amb 57.959 habitants¹, dels quals 12.308 tenen entre 15 i 29 anys. Aquests joves representen el 7,2% dels joves del Vallès Occidental i el 0,9% del total de joves de Catalunya. La població juvenil de Cerdanyola té un pes sobre el conjunt de la població del municipi lleugerament superior al pes dels joves del Vallès Occidental i de Catalunya sobre les seves poblacions respectives.

Gràfica: Pes de la població juvenil respecte el total de la població

Des de l'any 2000, a pesar del fet que la població del municipi ha guanyat 5.181 habitants, la població juvenil ha disminuït en 1.284 persones, una davallada del -9,4%, per la qual cosa el seu pes respecte el total de la població també ha disminuït. De fet, la davallada del pes de la població juvenil de Cerdanyola (-4,5%) ha estat més forta que al conjunt del Vallès Occidental (-3,5%) i de Catalunya (-2,7%), però com que la proporció de partida era més alta, actualment Cerdanyola segueix essent un municipi *juvenilitzat*.

¹ Font: Padró continu de la població, 2006. Institut d'Estadística de Catalunya.

Taula: Evolució de la població juvenil

Indicador	Any	Cerdanyola del Vallès	Vallès Occidental	Catalunya
Joves	2000	13.592	173.064	1.408.938
	2006	12.308	172.093	1.412.517
Variació		-1.284	-971	+3.579
Total població	2000	52.778	717.181	6.261.999
	2006	57.959	836.077	7.134.697
Variació		+5.181	+118.896	+872.698
Proporció de joves (%)	2000	25,8	24,1	22,5
	2006	21,2	20,6	19,8
Variació (%)		-4,5	-3,5	-2,7

En tot cas, la disminució del pes poblacional dels i les joves no ha de ser llegit negativament des d'una òptica juvenil, en tant que part de les problemàtiques que el col·lectiu ha patit durant les darreres dècades estaven relacionades amb l'explosió demogràfica (el *baby boom*) dels anys seixanta i principis dels setanta, que va provocar que uns contingents poblacionals molt nombrosos accedissin a un sistema educatiu i un mercat de treball i de l'habitatge que probablement no estaven preparats per rebre aquest volum de joves. Una altra qüestió cosa és la lectura d'aquesta xifra des d'una òptica del conjunt del municipi.

Aquesta primera contextualització facilita la lectura dels resultats de l'enquesta en sí, que passen a presentar-se a continuació.

1. Descripció sociodemogràfica de la mostra

En aquest capítol es presenta una descripció bàsica de la mostra, és a dir, s'exposen les principals característiques sociodemogràfiques dels 730 joves que van ser enquestats. Les variables (com l'edat o el sexe) que es descriuen en aquest apartat serviran després com a variables independents per a l'anàlisi de la part substantiva de l'enquesta.

1.1. Edat i sexe

La descripció de les dades a partir de l'edat i el sexe no només permet donar a conèixer el perfil dels integrants de la mostra, sinó que també permet contrastar aquest perfil amb el del conjunt de joves de Cerdanyola. Això és possible a partir de la comparació de les dades de l'enquesta amb les estadístiques oficials provinents del Padró continu de població².

Taula: Joves per edat (%)

Edat	Enquesta joves Cerdanyola	Padró continu
De 15 a 19 anys	24,9	24,7
De 20 a 24 anys	33,2	32,5
De 25 a 29 anys	41,9	42,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>12.308</i>

La distribució per edats de la mostra reflecteix l'evolució demogràfica de la joventut en les darreres dècades: les generacions que pertanyen a les darreres fornades del *baby boom* són les que més efectius tenen en la mostra: així, el 41,9% dels enquestats tenen entre 25 i 29 anys. Els dos altres grups d'edat reflecteixen la davallada demogràfica que seguí a l'increment de la natalitat dels anys seixanta i setanta. Pot observar-se com la distribució segons l'edat dels efectius de la mostra coincideix amb la distribució real de la població.

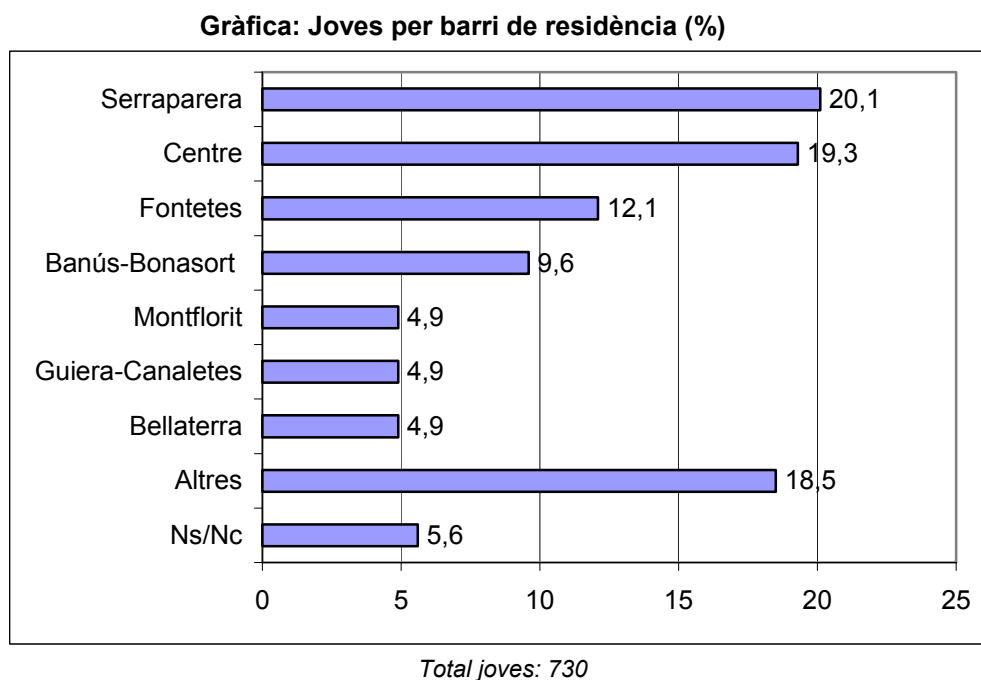
Taula: Joves per sexe (%)

Sexe	Enquesta joves Cerdanyola	Padró continu
Home	50,5	50,5
Dona	49,5	49,5
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>12.308</i>

² Les dades de l'Enquesta als joves de Cerdanyola es van obtenir a mitjans de 2007, mentre que les dades del Padró continu (extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya) fan referència a 2006.

Per sexes, com s'observa en la taula precedent, la distribució de la mostra entre homes i dones és pràcticament idèntica i es correspon exactament amb les dades procedents del padró continu, fet que corrobora la fiabilitat de la mostra.

1.2. Barri de residència

Les dades referents al barri de residència indiquen que els barris que han aportat més efectius a la mostra són els de Serraparera i Centre, mentre que els barris de Bellaterra, Guiera-Canaletes i Montflorit són els que n'han aportat menys.

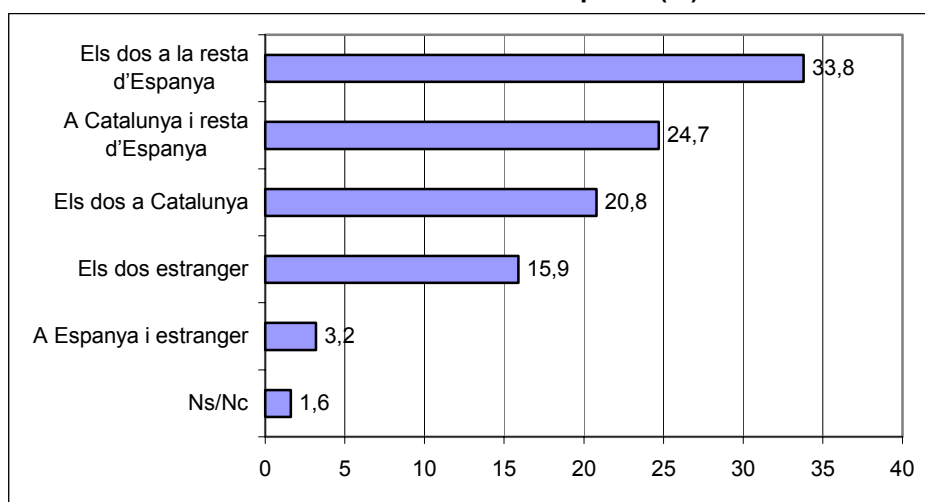
2. Origen geogràfic i social

En aquest capítol es presenta la procedència geogràfica i social dels i les joves de Cerdanyola. La premissa bàsica consisteix en la hipòtesi que les oportunitats de les persones poden estar influïdes per variables com les que es descriuen a continuació. La resta de l'informe servirà per contrastar la validesa d'aquest plantejament.

2.1. Origen geogràfic

2.1.1. Lloc de naixement dels pares

Gràfica: Lloc de naixement dels pares (%)

Total joves: 730

Les dades mostren el paper de les migracions en la construcció de la Cerdanyola contemporània: com a mínim un dels pares de tres quarts parts dels joves de Cerdanyola ha nascut fora de Catalunya. Inversament, només el 20,8% dels joves tenen els dos pares nascuts a Catalunya. El col·lectiu més nombrós és el dels joves que tenen ambdós pares nascuts a la resta d'Espanya (33,8%), seguit per les parelles "mixtes" (un progenitor nascut a Catalunya i l'altre a la resta d'Espanya; 24,7%). Cal destacar l'elevat nombre de fills de pares nascuts a l'estranger (15,9%). D'aquesta manera, la forma de creixement poblacional característica de Cerdanyola (l'arribada de col·lectius de fora de Catalunya) continua en l'actualitat.

Taula: Joves pel lloc de naixement dels pares i edat (%)

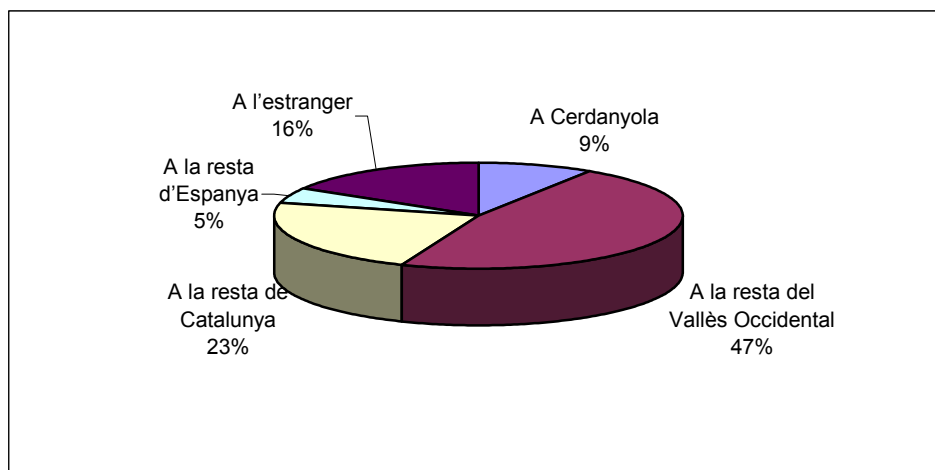
Lloc naixement pares	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Els dos resta d'Espanya	33,8	24,2	31,0	41,8
Catalunya i resta d'Espanya	24,7	29,1	27,7	19,6
Els dos a Catalunya	20,8	27,5	20,2	17,3
Els dos estranger	15,9	11,0	16,5	18,3
A Espanya i estranger	3,2	4,9	3,3	2,0
Ns/Nc	1,6	3,3	1,2	1,0
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

Aquesta taula mostra la disminució (i posterior finalització) del procés migratori entre Catalunya i la resta d'Espanya: entre els i les joves de més edat (grup de 25 a 29 anys), fins els 41,8% d'aquests tenen els dos pares nascuts a la resta d'Espanya. En contrast, només el 24,2% dels i les joves d'entre 15 i 19 anys tenen els dos pares procedents de la resta d'Espanya. Inversament, el grup d'edat amb una proporció més alta de joves amb els dos pares nascuts a Catalunya és el de 15 a 19 anys (27,5%), mentre que el que té la proporció més baixa (17,3%) és el de més edat.

Pel que fa als joves amb els dos pares nascuts a l'estranger, la proporció s'incrementa amb l'edat del jove, fet que suggereix que bona part de la immigració jove de Cerdanyola és de primera generació més que no pas de segona. Aquesta hipòtesi quedarà corroborada en les següents seccions.

2.1.2. Lloc de naixement del jove

Gràfica: Joves per lloc de naixement (%)

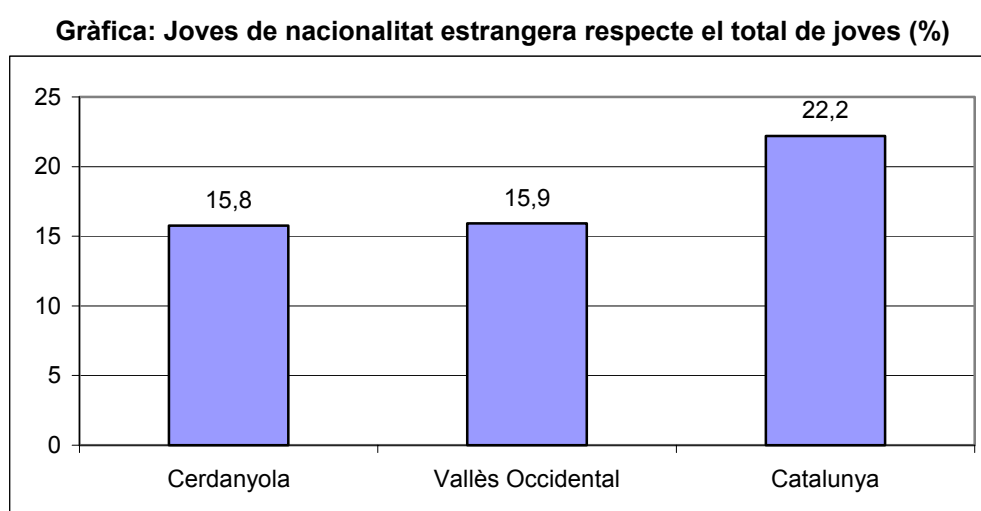

Total joves: 730

La gràfica reflecteix l'evolució demogràfica no només de Cerdanyola sinó del conjunt de Catalunya. Si en la secció anterior hem vist com bona part de les generacions "adultes" (els pares dels joves actuals) han nascut fora de Catalunya, la gràfica sobre la procedència d'aquesta joventut mostra l'aturada del procés migratori entre Catalunya i la resta d'Espanya. Així, només el 4,7% dels joves de Cerdanyola han nascut a la resta d'Espanya. Aquest col·lectiu és àmpliament superat pel de joves nascuts a l'estranger, que arriba al 16,4%. La importància del col·lectiu estranger entre la població jove de Cerdanyola ha estat objecte d'altres informes encarregats per l'Ajuntament, en els quals s'ha destacat la magnitud del fenomen migratori actual. A l'Annex d'aquest estudi s'hi pot trobar un tractament específic de les dades referents al col·lectiu nouvingut.

D'altra banda, destaca el fet que només el 9,2% dels joves cerdanyolencs són nascuts en aquest municipi, tot i que gairebé la meitat (47,0%) són nascuts a la resta del Vallès Occidental³.

La comparativa de les dades de l'enquesta amb les dades provinents de fonts oficials (el padró continu de 2006) valida la fiabilitat de la mostra en relació al col·lectiu estranger, ja que segons el padró Cerdanyola compta amb un 15,8% de joves de nacionalitat estrangera, mentre que a 16,4% a l'enquesta). La següent gràfica permet comparar el pes de la immigració jove a Cerdanyola, la comarca i Catalunya:

³ Bàsicament, estem parlant de joves Cerdanyolencs nascuts a l'Hospital de Sabadell

Així, tot i que la població juvenil d'origen estranger ha crescut molt a Cerdanyola en els darrers anys, respecte el conjunt de Catalunya la proporció de joves immigrants és substancialment inferior (-6,4%).

Taula: Joves per lloc de naixement i edat (%)

Lloc de naixement	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
A Cerdanyola o comarca	56,2	63,2	53,7	53,8
A la resta de Catalunya	22,7	25,3	23,1	20,9
A la resta d'Espanya	4,7	1,1	5,8	5,9
A l'estranger	16,4	10,4	17,4	19,4
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

Retornant a l'Enquesta de la joventut de Cerdanyola, s'observa que les dades creuades entre lloc de naixement i edat dels i les joves són paral·leles a les referents als seus pares. Així, les generacions més joves són les que han nascut en una major proporció a Cerdanyola o al Vallès Occidental (63,2%), mentre que les generacions més grans són les que han nascut en una major proporció a la resta d'Espanya (5,9%).

2.1.3. Nacionalitat

Gràfica: Joves per nacionalitat (%)

Total joves: 730

Les dades referents a la nacionalitat de la joventut cerdanyolencs es corresponen amb les dades sobre el seu origen geogràfic. Així, si el 16,4% dels i les joves han nascut a l'estranger, pràcticament la mateixa xifra (16%) té la nacionalitat estrangera o la doble nacionalitat.

Taula: Principals nacionalitats estrangeres per continent (%)

Continents i nacionalitats	%
Amèrica	56,4
Argentina	7,7
Colombiana	7,7
Equatoriana	7,7
Europa	27,4
Romania	12,0
Àfrica	11,1
Marroquina	8,5
Àsia	5,1
<i>Joves amb nacionalitats estrangeres</i>	<i>117</i>

La procedència dels i les joves de nacionalitat estrangera és clara: a diferència d'altres indrets de Catalunya en què la immigració provinent del Magrib és la majoritària, Cerdanyola ha estat receptora de la corrent més recent en relació a la immigració, la provinent d'Amèrica Llatina. Així, la immigració americana arriba fins el 56,4% del total, mentre que l'africana es queda en l'11,1%. Europa proporciona més d'una quarta part de la població juvenil de nacionalitat estrangera (27,4%), essent Romania el país que aporta un contingent més nombrós (12,0%).

Taula: Joves per nacionalitat i edat (%)

Nacionalitat	%	Edat		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Espanyola únicament	84,0	90,1	82,2	81,7
Altres nacionalitats	16,0	9,9	17,8	18,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

Si s'observa la nacionalitat en funció de l'edat, es corrobora la impressió obtinguda en l'apartat anterior: el col·lectiu nouvingut està format principalment pels joves de més edat. Entre els joves de 15 a 19 anys, només el 9,9% tenen la nacionalitat estrangera, proporció que es dobla (18,3%) entre la generació de 25 a 29 anys.

Taula: Joves per nacionalitat i lloc de naixement (%)

Nacionalitat	%	Lloc de naixement		
		A Catalunya	Resta d'Espanya	Estranger
Espanyola únicament	84,0	99,7	94,1	5,8
Altres nacionalitats	16,0	0,3	5,9	94,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>576</i>	<i>34</i>	<i>120</i>

La darrera taula d'aquesta secció mostra les dificultats per aconseguir la nacionalitat espanyola entre el col·lectiu nouvingut: així, només el 5,8% dels joves nascuts a l'estranger tenen la nacionalitat espanyola.

2.2. Origen social

Si la procedència geogràfica (pròpia i dels pares) i la nacionalitat són variables que poden influir en les oportunitats de vida dels i les joves, l'origen social (mesurat a partir de nivell d'estudis i de la categoria socioeconòmica) és una altra variable a tenir en compte a l'hora de fer aquesta primera caracterització de la joventut de Cerdanyola.

2.2.1. Nivell d'estudis dels pares

La teoria sociològica ha demostrat abastament la incidència del nivell d'estudis dels progenitors en la configuració de les actituds i comportaments de la seva descendència. Especialment rellevant sembla ser el nivell d'estudis de la mare. Les diferències entre els nivells d'estudis dels pares dels i les joves de Cerdanyola, per tant, poden influir en la configuració de les desigualtats socials entre el col·lectiu jove.

Taula: Joves pel nivell d'estudis dels pares (%)

Nivell d'estudis dels pares	Pares ⁴	Sexe	
		Pare	Mare
Obligatori o inferiors	43,2	46,7	53,2
Primaris o inferiors	-	26,6	31,4
Graduat, Batx. El., EGB,ESO	-	20,1	21,8
Secundaris postobligatoris	21,0	17,4	16,8
Batx. Sup., BUP, COU	-	9,3	8,6
FP1	-	2,9	4,8
FP2	-	5,2	3,4
Universitaris	23,0	17,5	15,1
Diplomatura	-	4,5	5,1
Llicenciatura	-	11,2	8,8
Doctorat	-	1,8	1,2
Ns/Nc	12,9	18,4	14,9
Total joves	730	369	361

El nivell d'estudis més comú entre els pares dels joves de Cerdanyola és el d'estudis obligatoris o inferiors, que agrupa el 43,2% dels joves. Els joves amb els dos o un dels pares amb un nivell màxim d'estudis secundaris postobligatoris són el 23,0%, mentre que els i les joves amb pares universitaris són el 23,0%. Al llarg de l'informe podrà observar-se la importància d'aquesta divisió en relació a la situació de la joventut de Cerdanyola.

⁴ La categoria 'pares' s'ha construït a partir de la comparació entre el nivell d'estudis del pare i de la mare. En cas que la categoria de resposta de pare i mare siguin diferents, s'ha optat per la categoria més alta.

Les dades desagregades (observant pares i mares per separat) confirmen la tendència prou coneguda de què són les dones “adultes” les que presenten un nivell d’estudis més baix. Així, entre les mares dels joves de Cerdanyola el 31,4% no han completat els estudis obligatoris, xifra que baixa fins al 26,6% entre els pares. Per tant, la proporció de mares amb estudis postobligatoris (secundaris o universitaris) és inferior a la dels pares.

Taula: Joves pel nivell d’estudis dels pares i edat dels joves (%)

Nivell d’estudis dels pares	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Obligatori o inferiors	43,2	36,3	38,0	51,3
Secundaris postobligatori	21,0	17,6	23,6	20,9
Universitaris	23,0	24,7	25,2	20,3
Ns/Nc	12,9	21,4	13,2	7,5
Total joves	730	182	242	306

La taula reflecteix l’evolució ascendent de l’educació en la Catalunya contemporània. A mesura que Catalunya i Espanya es desenvolupaven i arribava la democràcia, els nivells educatius de la població s’incrementaven. Així, són els i les joves de més edat els que tenen una major proporció de pares amb estudis obligatoris o inferiors (51,3%). Les generacions posteriors tenen uns pares amb uns nivells educatius sensiblement superiors.

Taula: Joves pel nivell d’estudis i lloc de naixement dels pares (%)

Nivell estudis pares	%	Lloc de naixement dels pares*			
		Els dos Catalunya	Els dos resta Espanya	Els dos estranger	Altres
Obligatori o inferiors	43,2	27,6	58,7	35,3	41,4
Secundaris postobligatori	21,0	21,1	19,4	15,5	26,1
Universitaris	23,0	33,6	13,0	37,9	19,7
Ns/Nc	12,9	17,8	8,9	11,2	12,8
Total joves	730	152	247	116	203

* S’ometen les respostes Ns/Nc en ares a la simplificació

Finalment, es pot observar la incidència de l’origen geogràfic en relació al nivell d’estudis dels pares. Entre els pares que han nascut a Catalunya més d’una tercera part tenen estudis universitaris; aquesta proporció s’incrementa entre els pares que han nascut a l’estranger, fet que denota el nivell de qualificació del col·lectiu nouvingut. Per contra, pel que fa als joves els pares dels quals han nascut ambdós a la resta d’Espanya, només el 13,0% tenen estudis universitaris mentre que el 58,7% tenen estudis obligatoris o inferiors.

2.2.2. Classe social dels pares

La classe social d'origen s'ha determinat a partir d'una classificació simplificada del tipus de professió dels pares del jove. Al qüestionari es preguntava, sobre cadascun dels pares de l'entrevista, si eren autònoms o empresaris, assalariats no manuals o assalariats manuals. De la combinació de les diferents respostes en resulta la següent taula:

Taula: Joves segons classe social dels seus pares (%)

Classe social dels pares	%
Classe mitjana propietària	17,8
Classe mitjana assalariada	29,0
Classe mitjana propietària i mitjana assalariada	13,2
Classe treballadora	25,5
Sense classe adscrita	11,9
Ns/Nc	2,6
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

Els joves de Cerdanyola es reparteixen en uns grups d'origen social familiar força homogenis i coherents. La classe treballadora (entesa com les posicions de treballadors manuals) és l'origen d'una quarta part dels joves de Cerdanyola (25,5%), mentre que els provinents de la classe mitjana assalariada (els assalariats no manuals) formen el grup més nombrós (29,8%). Un 17,8% provenen de famílies d'empresaris amb assalariats o d'autònoms, mentre que els qui venen de famílies on un dels progenitors és empresari o autònom i l'altre un treballador assalariat no manual són el 13,2% dels joves. Mancava informació sobre les famílies d'un 13,5% dels joves. Aquesta classificació s'usarà com a variable independent per observar la seva influència sobre els comportaments i posicionaments dels i les joves de Cerdanyola en relació a altres variables.

3. Educació

La formació és un dels elements cabdals en la configuració de les oportunitats vitals de les persones, en tant que no només proporciona habilitats i qualificacions per posicionar-se en el mercat de treball sinó que també genera actituds i capacitats que poden utilitzar-se en el conjunt de la vida dels individus. Pel que fa a la joventut, la relació amb els estudis és una de les variables fonamentals a tenir en compte, ja que el fet d'estar estudiant o no ha estat sovint utilitzat per les ciències socials com a un dels indicadors que marquen la finalització de la joventut. En aquest capítol analitzarem el nivell educatiu dels joves, el tipus de centre educatiu on s'han format, els estudis en curs i la formació complementària.

3.1. *Estudis acabats a l'actualitat*

La següent taula mostra el nivell d'estudis dels joves de Cerdanyola. Cal tenir en compte que la les dades inclouen el conjunt de joves, és a dir, també els que encara estan estudiant, per la qual cosa el nivell d'estudis que acabaran tenint els joves de Cerdanyola un cop tots ja hagin finalitzat els estudis serà sensiblement superior al de la taula.

Taula: Joves segons estudis acabats (%)

Estudis acabats	%
Obligatoris o inferiors	30,0
EGB/ESO o inferiors	30,0
Secundaris postobligatoris	47,9
BUP-COU/Batxillerat	29,0
FP1/CFGM	8,5
FP2/CFGS	10,4
Universitaris	21,5
Diplomatura	7,5
Llicenciatura	11,5
Post-grau o Màster	2,1
Doctorat	0,4
Ns/Nc	0,6
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

La distribució actual contempla un 30,0% de joves amb estudis obligatoris o inferiors, un 47,9% amb estudis secundaris postobligatoris i un 21,5% de joves amb estudis universitaris. D'entre els joves amb estudis secundaris postobligatoris, el 29,0% tenen estudis de Batxillerat (inclou els antics BUP i COU) i el 18,9% tenen estudis de formació professional, seguint la tendència catalana d'una major proporció de joves que cursen estudis de preparació per a la universitat (encara que no s'hi acabi anant)

que no pas professionalitzadors. Entre els joves amb estudis universitaris, hi ha una major tendència ha haver cursat una Llicenciatura (11,5% en relació al 7,5% de joves amb una Diplomatura).

Taula: Joves per nivell d'estudis acabats i edat (%)

Estudis acabats	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Obligatoris o inferiors	30,0	64,3	18,6	18,6
Secundaris postobligatoris	47,9	34,1	62,4	44,8
Universitaris	21,5	-	18,6	36,6
Ns/Nc	0,5	1,6	0,4	-
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

La taula precedent mostra l'òbvia influència de l'edat en el nivell d'estudis assolit. Així, el fet que fins el 64,3% dels joves de 15 a 19 anys tinguin estudis obligatoris o inferiors no indica un empitjorament del nivell educatiu de les noves generacions sinó que es deriva del fet que els joves d'aquesta edat, la majoria dels quals encara estudien, no han tingut temps de completar estudis de més nivell.

L'interès de la taula, per tant, rau principalment en la darrera columna. Els joves de 25 a 29 anys són aquells que ja han tingut temps de completar tots els seus estudis, de manera que els seus nivells educatius sí que són representatius del nivell educatiu *final* dels i les joves de Cerdanyola. Les dades reflecteixen una distribució dels i les joves segons el nivell educatiu força positiva, en tant que el col·lectiu amb un nivell d'estudis més baix només arriba al 18,6% de la mostra d'aquesta edat. Per contra, els universitaris són el 36,6% dels joves de 25 a 29 anys i els joves amb titulacions secundaries postobligatòries arriben al 44,8%. No obstant això, el que l'Enquesta als joves de Cerdanyola pot aportar no és tant la quantificació exacta dels nivells educatius de la població –tasca que correspon a l'estadística oficial- sinó la detecció dels perfils de joves amb unes característiques determinades, tal com es fa a continuació.

En la taula següent es presenta el perfil d'aquells joves que tenen unes titulacions més baixes. En el context de la societat del coneixement, l'accés a les titulacions s'està convertint en una de les variables de segmentació social clau: certament, avui en dia tenir una titulació no garanteix la inserció laboral, però no tenir-la la dificulta enormement. A més a més, com s'ha assenyalat anteriorment, la formació no només condueix cap a unes qualificacions cada cop més demandades pels empleadors sinó

que proporciona un conjunt d'instruments útils per a fer allò que cada cop és més inevitable: la construcció activa dels propis itineraris laborals i vitals.

En aquest sentit, els joves que només han aconseguit la titulació obligatòria (ESO o EGB) o aquells que ni tant sols han aconseguit aquesta titulació es troben en una situació de desavantatge respecte la resta de joves, i són un dels col·lectius que la literatura acadèmica assenyala com a propensos al risc d'exclusió social.

**Taula: Perfil dels joves amb estudis
'Obligatori o inferiors' (%)**

Estudis: 'Obligatori o inferiors'	%
Resident al barri de Banús-Bonasort	45,7
Pares nascuts a Catalunya i resta Espanya	35,0
Pares amb estudis Obligatori o inferiors	34,0
Home	33,6
Nascuts a la resta del Vallés Occidental	33,2
Nacionalitat espanyola	31,3
Total joves amb estudis obligatori o inferiors	219

Categories > 30,0 %

La taula mostra és el perfil d'aquests joves. Bàsicament, s'han inclòs a la taula els col·lectius de joves que tenen una proporció de titulats obligatori o inferiors superior a la mitjana del conjunt de joves de Cerdanyola (30,0%).

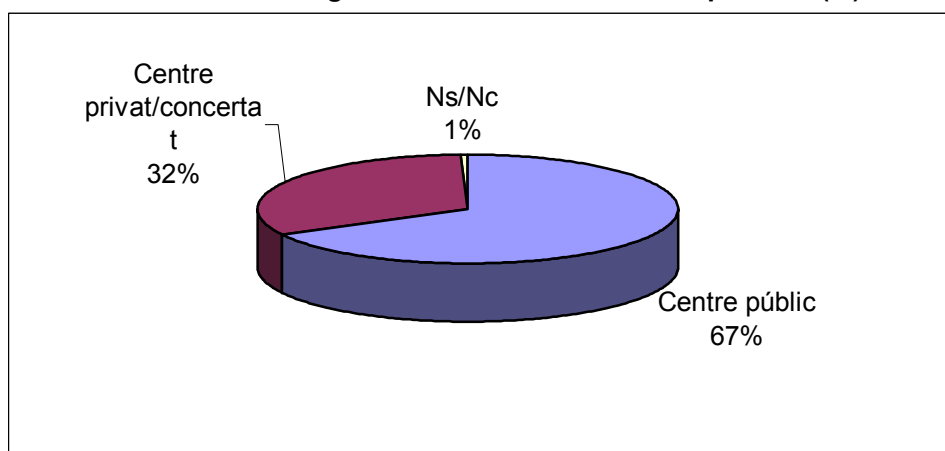
La primera categoria, no obstant les precaucions que cal prendre degut a la mida reduïda de la mostra, ens mostra que els i les joves del barri de Banús-Bonasort presenten un percentatge superior de joves amb baixes titulacions (45,7%). D'entre la resta de categories, destaca que els nois (33,6%) i els joves amb pares que tenen un nivell d'estudis baix (34,0%) tenen una major probabilitat de tenir unes titulacions baixes, circumstància que confirma els patrons de reproducció social en relació a l'educació.

Contràriament, els joves de nacionalitat estrangera tenen menys probabilitats que els de nacionalitat espanyola (31,3%) d'acabar tenint un nivell d'estudis obligatori o inferior, fet que dibuixa un determinat perfil del col·lectiu immigrant de Cerdanyola.

3.2. Titularitat del centre on s'han cursat els estudis primaris

Actualment el debat sobre la titularitat dels centres d'ensenyament té un protagonisme important, en tant que diversos estudis assenyalen una creixent polarització del sistema educatiu en la qual les classes mitjanes, usuaris tradicionals dels centres públics, estarien abandonant-los en favor de l'escola privada i concertada. Sovint s'ha ressaltat el paper de l'ensenyament públic com a garant d'una certa cohesió social i igualtat d'oportunitats, per la qual cosa resulta interessant observar les dades sobre aquesta qüestió que proporciona l'Enquesta als joves.

Gràfica: Joves segons titularitat centre estudis primaris (%)

Total joves: 730

Dues tercers parts dels i les joves de Cerdanyola han realitzat la seva educació primària en un centre de titularitat pública (67,5%), mentre que la resta (32,2%) els han fet en un centre públic o concertat. Tot i que es fa difícil comparar aquestes dades amb les del conjunt de Catalunya degut a la varietat de les fonts, es pot afirmar que les xifres de Cerdanyola no s'allunyen de la mitjana catalana⁵.

Taula: Perfil dels joves que han cursat estudis obligatoris a un centre privat (%)

Estudis: 'Centre Privat/Concertat'	%
Joves residents al barri de Bellaterra	69,4
Amb els dos pares nascuts a Catalunya	48,7
Joves nascuts a 'la resta de Catalunya'	43,4
Pares classe mitjana propietària i assalariada	40,6
Pares amb estudis universitaris	40,5
Pares de classe mitjana propietària	39,2
Joves amb estudis universitaris	35,7
Total joves	235

Categories > 32,2 %

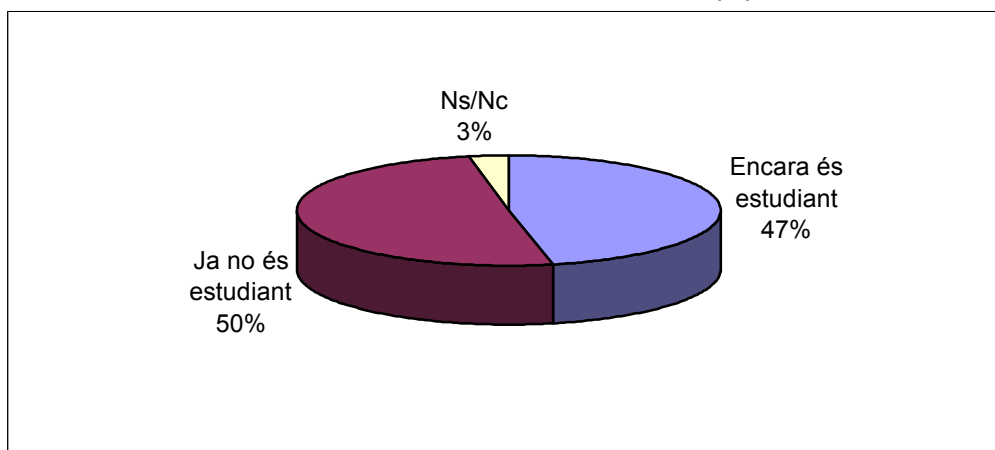
⁵ El curs 2005-2006, segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament d'Educació, el 61,7% dels alumnes escolaritzats a l'ensenyament primari cursaven els seus estudis a un centre de titularitat pública.

Novament, més que la xifra exacta sobre la distribució de l'alumnat entre centres de titularitat pública i privada (dades que són competència de la regidoria d'Educació), interessa veure el perfil dels i les joves que s'han escolaritzat en la modalitat minoritària, és a dir, en un centre privat o concertat. En aquest sentit, les dades mostren una clara sobrerrepresentació (respecte la mitjana del 32,2% del conjunt de joves de la ciutat) de la joventut del barri de Bellaterra -explicable probablement a partir de l'oferta educativa disponible en el barri-. A continuació, destaca la influència d'una variable que prèviament havia estat definida com a important en la configuració de les desigualtats socials, l'origen geogràfic familiar: així, els joves els dos progenitors dels quals són nascuts a Catalunya tenen un 16,5% més de probabilitats d'utilitzar la xarxa educativa privada que la resta de joves. Igualment, els joves catalans nascuts fora del Vallès Occidental mostren una major propensió a estudiar en centres privats, així com un seguit de grups socials amb una posició avantatjosa: les famílies de classe mitjana mixta (40,6%) i les famílies amb un important capital cultural (40,5%).

3.3. Estudis en curs

Fins aquí s'ha analitzat la relació amb els estudis de tots els joves de la ciutat. En aquesta secció es presenten les dades dels joves que estudien i sobre el tipus d'estudis que estan fent.

Gràfica: Joves amb estudis en curs (%)

Total joves: 730

Així, gairebé la meitat dels joves de Cerdanyola estan estudiant (46,6%), ja sigui a la mateixa ciutat o a un altre municipi. Cal tenir en compte que, a diferència de les dades municipals agregades, aquesta taula no recull informació sobre els joves que estudien

a Cerdanyola però viuen en un altre municipi i, en canvi, recull informació sobre els estudis que segueixen els joves de Cerdanyola que estudien en un altre municipi.

Taula: Joves segons estudis en curs (%)

Estudis en curs	%
Obligatoris o inferiors	10,0
ESO o inferiors	10,0
Secundaris postobligatoris	32,4
Batxillerat	19,1
CFGM	5,9
CFGS	7,4
Universitaris	57,6
Diplomatura	15,6
Llicenciatura	29,7
Post-grau o Màster	7,6
Doctorat	4,7
<i>Total joves estudiants</i>	<i>340</i>

Entre els joves estudiants, el 10,0% està cursant l'ESO o estudis inferiors, el 32,4% està realitzant estudis secundaris postobligatoris i el 57,6% està cursant estudis universitaris. Cal recordar que aquests resultats estan influïts per la distribució etària de la mostra, en què els joves de 20 a 29 anys (els qui és més probable que cursin estudis universitaris) tenen un gran pas. Al igual que ocorre en l'anàlisi del nivell d'estudis (veure apartat 3.1), entre els joves que estan cursant estudis secundaris postobligatoris els qui han optat per l'itinerari acadèmic de preparació per a la universitat (19,1%) són més que els qui han optat per alguna de les opcions de formació professional (13,3%). Igualment, aquells qui cursen una Llicenciatura (29,7% dels estudiants) són més que els qui cursen una Diplomatura (15,6%).

Taula: Perfil dels joves que estudien (%)

Joves amb estudis en curs	%
Joves de 15 a 19 anys d'edat	79,6
Joves residents al barri de Bellaterra	77,8
Pares amb estudis universitaris	61,3
Pares classe mitjana propietària i assalariada	57,3
Amb els dos pares nascuts a Catalunya	56,6
Joves residents barri de Guiera-Canaletes	55,6
Educació obligatòria a privada/concertada	55,7
Pares de classe mitjana propietària	55,4
Pares amb estudis postobligatoris	54,9
Joves de 20 a 24 anys d'edat	50,8
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	50,2
Joves nascuts a Catalunya	49,5
Dones	47,4
<i>Total joves que estudien</i>	<i>340</i>

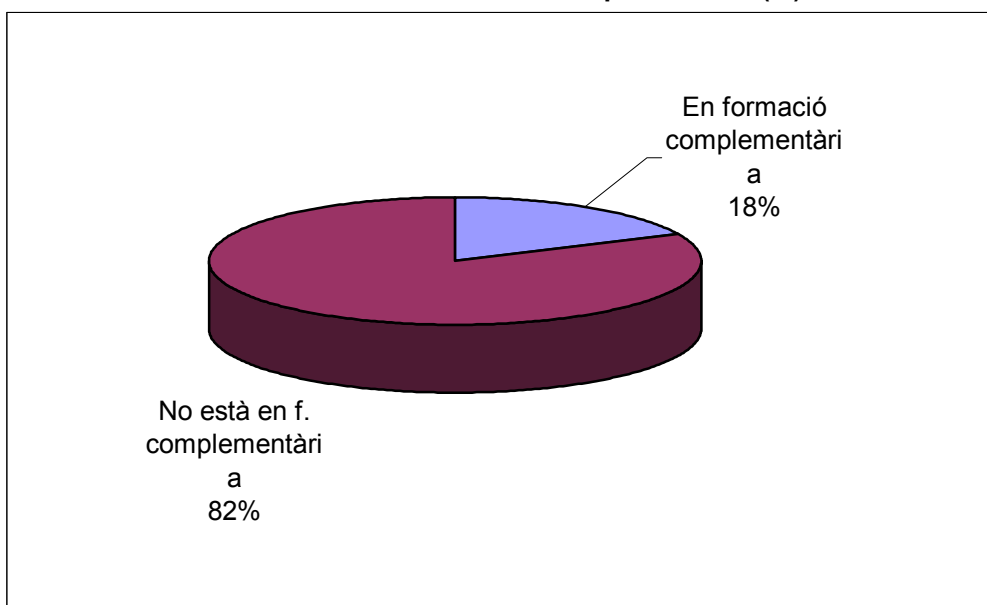
Categories > 46,6 %

El perfil dels i les joves estudiants, més enllà de la lògica influència de l'edat, mostra una incidència de les variables clàssiques de desigualtat: així, són els joves provinents de famílies amb un alt capital cultural (61,3%), de famílies de classe mitjana mixta (57,3%) i amb els dos pares nascuts a Catalunya (56,6%) els qui tenen unes majors probabilitats d'estar estudiant que la mitjana del conjunt de joves (46,6%). Igualment, els i les joves dels barris de Bellaterra i Guiera-Canaletes també estan sobrerrepresentats. També cal destacar que els i les joves que han cursat estudis en un centre privat o concertat tenen una major propensió a continuar estudiant (55,7%). El gènere, per contra, no apareix com una variable massa segmentadora (47,4% les dones).

3.4. Formació complementària

En aquest apartat s'analitzarà la relació dels i les joves de Cerdanyola amb la formació complementària, és a dir, aquella que no determina el nivell d'estudis de l'individu sinó que li proporciona una sèrie de coneixements i titulacions complementàries. Novament, en el context actual de creixent importància de la trajectòria formativa en la construcció dels itineraris laborals de les persones, l'accés a la formació complementària pot esdevenir un factor clau en la segmentació social: l'extensió de l'educació postobligatòria fa que la formació complementària tingui cada cop més importància.

Gràfica: Joves en formació complementària (%)

Total joves: 730

Les dades indiquen que tot i que gairebé la meitat de joves estudien, només un 18,1% fan algun tipus de formació complementària.

Taula: Joves en formació complementària per tipus d'estudis (%)

Estudis f. complementària	%
Idiomes	47,7
Formació laboral especialitzada	13,6
Arts (no reglats)	9,8
Informàtica o similar	7,6
Preparació d'oposicions	7,6
Altra formació complementària	13,6
<i>Total joves en formació complementària</i>	<i>132</i>

D'entre aquells que fan formació complementària, gairebé la meitat estan estudiant idiomes, fet que evidencia la creixent presa de consciència en relació a la importància dels idiomes. La resta de tipus de formacions presenten unes magnituds força menors.

Taula: Perfil dels joves que fan formació complementària (%)

Joves que realitzen f. complementària	%
Joves nascuts a la resta d'Espanya	32,4
Pares amb estudis universitaris	28,0
Pares classe mitjana propietària i assalariada	25,0
Joves amb estudis universitaris	23,6
Pares amb estudis postobligatoris	23,5
Els dos pares nascuts a resta d'Espanya	22,3
Educació obligatòria a privada/concertada	21,7
Joves amb estudis en curs	20,9
Joves de 15 a 19 anys d'edat	19,8
Dones	19,1
<i>Total joves que fan formació complementària</i>	<i>132</i>

Categories > 18,1 %

Les dades mostren un fort paral·lelisme entre els factors explicatius que fan que un jove estudiï i els que fan que realitzi alguna formació complementària. Així, són els joves provinents de famílies amb un elevat capital cultural (28,0%) i de famílies de classe mitjana mixta (25,0%) els que cursen formació complementària per sobre de la mitjana del conjunt de joves (18,1%). Igualment, els i les joves que han estudiat en centres privats i concertats estan sobrerrepresentats (21,7%).

Els i les joves amb estudis universitaris (23,6%) i amb estudis en curs (20,9%) també estan sobrerrepresentats. D'altra banda, resulta difícil d'explicar que 32,4% de joves nascuts a la resta d'Espanya i el 22,3% dels joves amb els dos pares nascuts a la resta d'Espanya també estiguin sobrerrepresentats, essent un cas probablement excepcional.

4. Treball

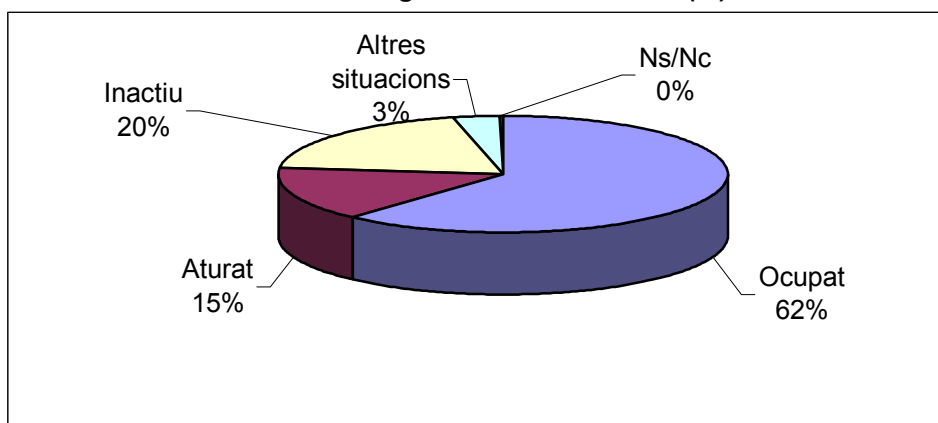
L'accés al món del treball és la segona de les transicions que els i les joves han de fer en el seu camí cap a la plena inserció social. Tot i els diferents discursos en relació a la crisi del treball i a la seva pèrdua de centralitat en la vida dels individus en les societats postindustrials, és obvi que el treball segueix tenint un rol fonamental en la definició de les condicions de vida i les identitats de les persones. Certament, el paper del treball pot estar canviant i les actituds i disposicions dels i les joves en relació a aquest element també ho fan: d'una banda, molts joves altament qualificats esperen que el treball no només sigui una font d'ingressos sinó un mitjà d'autorealització, a partir de l'aplicació dels coneixements adquirits i dels interessos personals. De l'altra, la creixent precarització del mercat de treball –que dificulta la realització de carreres professionals coherents i planificables- i la consolidació de la societat de consum –que allunya els joves de l'esfera laboral- fan que el món del treball perdi la importància que tenia en la configuració de les identitats personals. No obstant això, és essencial entendre la situació de la joventut en el mercat de treball en tant que escenari bàsic de gestació de les desigualtats socials.

En aquest capítol s'analitzarà la relació dels i les joves de Cerdanyola amb l'activitat laboral, es descriuran les principals característiques de l'ocupació juvenil (categoria professional, horaris, condicions de treball, etc.) i s'explicaran les principals magnituds de l'atur i la inactivitat. Tingui's en compte que les dades que s'oferiran a continuació fan referència als joves que viuen a Cerdanyola, independentment del municipi on realitzen la seva activitat laboral, i que no proporcionen informació sobre els joves que no viuen a Cerdanyola però treballen en aquest municipi.

4.1 Activitat

Pel que fa a l'activitat, el primer que s'ha volgut observar és la distribució dels i les joves en relació al món laboral⁶.

Gràfica: Joves segons l'activitat laboral (%)

Total joves: 730

La gràfica mostra com sis de cada deu joves cerdanyolencs estan ocupats, mentre que els aturats són el 14,8% i els inactius són el 19,7%. D'aquestes dades destaca l'elevada proporció d'aturats. Tingui's en compte que la taxa d'atur no es calcula en relació al conjunt de la població (com al gràfic precedent), sinó respecte la població laboralment activa (ocupats + aturats). Si fem aquest càlcul, la taxa d'atur de la població juvenil de Cerdanyola és del 19,3%, xifra que relativitza la creença de què la principal problemàtica laboral entre els joves és la precarietat més que no pas l'atur. Si més no a Cerdanyola, l'atur segueix essent un element central en el context laboral juvenil.

Sens dubte, la posició en el mercat de treball està molt marcada per l'edat, raó per la qual es presenta la taula següent:

Taula: Joves per activitat laboral i edat (%)

Activitat laboral	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Ocupat	61,8	26,9	63,2	81,4
Aturat	14,8	18,7	18,2	9,8
Inactiu	23,0	53,3	18,6	8,5
Ns/Nc	0,4	1,1	-	0,3
<i>Total joves</i>	730	182	242	306

⁶ Noti's que al qüestionari, a diferència d'algunes enquestes sobre activitat laboral (com l'Enquesta de Població Activa) és el propi entrevistat qui es posiciona en la categoria que li sembla que descriu millor la seva situació.

La taula mostra com a mesura que els i les joves abandonen els estudis el percentatge d'ocupats s'incrementa (81,4% entre els joves de 25 a 29 anys). No obstant això, destaca l'elevada proporció d'aturats (18%) entre els joves de 15 a 24 anys: així doncs, no és només el fet d'estar estudiant el que explica la baixa ocupació entre els més joves (53,3% d'inactius, molts dels quals estudien), sinó també un elevat atur. Sembla ser que no és fins més enllà dels 24 anys que la inserció laboral comença a materialitzar-se. Entre els joves de més edat, per contra, la inactivitat és una categoria força minoritària, que engloba tant els joves que encara estudien, com les persones que es dediquen al treball domèstic com un seguit de situacions diverses.

Taula: Perfil dels joves amb majors taxes d'ocupació (%)

Joves ocupats	%
Joves de 25 a 29 anys d'edat	81,4
Joves sense estudis en curs	81,0
Joves nascuts a la resta d'Espanya	79,4
Joves residents al barri de Fontetes	73,9
Joves amb estudis universitaris	73,2
Pares classe treballadora	69,9
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	69,5
Pares amb estudis postobligatoris	69,3
Els dos pares nascuts a resta d'Espanya	69,2
Amb estudis secundaris postobligatoris	67,4
Joves sense formació complementària	63,7
Total joves ocupats	451

Categories > 61,8 %

L'anàlisi dels perfils dels joves que presenten una major taxa d'activitat mostra, lògicament, com són els joves de més edat els qui estan ocupats en una major proporció (81,4%), així com els joves que ja no estudien (81,0%). Més enllà d'aquestes dades, bona part de la resta de categories mostren una interessant polarització: d'una banda, els i les joves amb una posició social (ja sigui pròpia o d'origen familiar) més feble es troben sobrerrepresentats entre els més ocupats. Aquest és el cas dels joves procedents de famílies de classe treballadora (69,9%) o de famílies provinents de la resta d'Espanya (69,2%) i els joves amb menor nivell formatiu (69,5%). D'altra banda, els i les joves amb estudis universitaris (73,2%) i procedents de famílies amb nivells educatius mitjans (69,3%) també presenten una proporció d'ocupats superior a la mitjana. Així doncs, tant la feblesa de la posició social del jove (que l'empeny a trobar una ocupació, independentment de la seva qualitat) com la seva fortalesa (que li proporciona els instruments necessaris per a trobar-la) es revelen com a factors significatius a l'hora d'estar ocupat. A continuació s'analitzaran les característiques internes de l'ocupació.

4.2. Ocupació

En aquesta secció es presenten els resultats de les preguntes sobre les característiques de l'ocupació. Si en la secció anterior es s'analitzaven els factors associats al fet de tenir feina o no, en aquesta s'analitzen les seves característiques bàsiques.

4.2.1. Situació professional i tipus de contracte

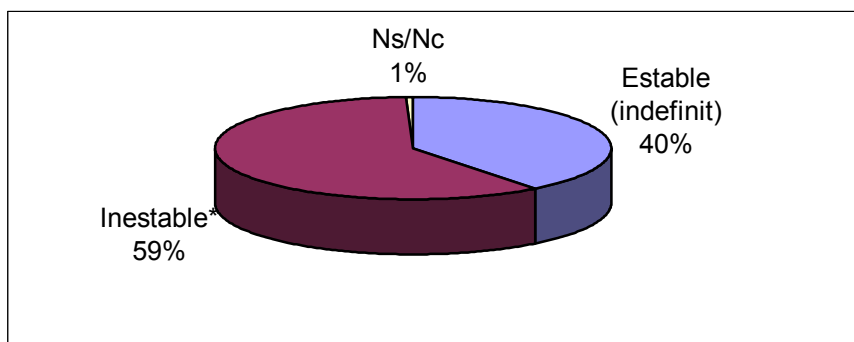
Taula: Joves segons la situació professional (%)

Activitat	%
Assalariat	86,9
Contracte temporal	36,8
Contracte indefinit	44,3
Sense contracte	5,8
Empresari/Autònom	6,7
Altres (inclou becaris i pràctiques)	6,0
Ns/Nc	0,4
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>

La taula mostra com "l'esperit emprenedor" no és especialment popular entre els joves. Com és lògic, la condició d'assalariat és la massivament majoritària entre els ocupats (86,9%), però destaca que la categoria "Altres" (que inclou els becaris i estudiants en pràctiques) sigui una situació gairebé tan habitual com la d'empresari (amb treballadors o sense).

Pel que fa al tipus de contracte, dimensió bàsica de la precarietat que caracteritza la posició dels i les joves en el mercat de treball, la següent gràfica agrupa les diferents modalitats contractuals en dos grans blocs: els estables i els inestables.

Gràfica: Joves assalariats segons tipus de contracte (%)

* Inclou les situacions temporals, sense contracte, pràctiques o beca.
Total joves assalariats i altres: 420

La gràfica mostra el tipus de contracte que tenen els ocupats assalariats, entre els que s'han inclòs els becaris, estudiants en pràctiques i treballadors sense contracte. S'aprecia com la situació més estesa és la d'inestabilitat contractual, que afecta a sis de cada deu assalariats joves de Cerdanyola.

L'anàlisi dels diferents perfils de joves especialment afectats per la temporalitat no ha proporcionat resultats significatius, per la qual cosa s'obvia la seva presentació. Aquest fet, però, ja és en sí un resultat, que permet afirmar que la temporalitat, degut a la seva extensió i estructuralitat, afecta al conjunt de joves de manera prou similar.

4.2.2. Categoria professional

Una altra dimensió bàsica a l'hora d'analitzar l'ocupació entre els i les joves de Cerdanyola és la categoria professional, la qual situa el treballador en la jerarquia del mercat de treball, permet utilitzar –o no- les seves qualificacions i condiciona fortament el seu salari.

Taula: Joves segons categoria professional (%)

Categoria professional	%
Directius i Tècnics	26,8
Directius	6,4
Tècnics, científics, professionals	20,4
Empleats i treball. qualificats	38,6
Empleats	30,8
Treballadors qualificats	7,8
Treballadors no qualificats	32,6
Ns/Nc	2,0
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>

L'estructura ocupacional dels joves ocupats de Cerdanyola es reparteix en tres grans grups: el primer, en què s'han agrupat els Directius i els Tècnics, Científics i Professionals, s'hi troben les ocupacions que requereixen una formació més elevada i que van associades a uns ingressos més elevats. En aquest primer grup s'hi troben el 26,8% dels i les joves ocupats. Només un 6,4% dels joves són directius.

El segon gran grup inclou els empleats (30,8% dels ocupats) i els Treballadors qualificats (7,8%), de manera que agrupa el 38,6% del total de joves ocupats. Aquestes feines no requireixen una formació tan elevada com la necessària per exercir de Directiu o Tècnic però sí que demanden unes titulacions mínimes i, en alguns casos

–en determinades ocupacions manuals qualificades- els ingressos associats són tan o més alts que en la categoria ocupacional precedent.

El tercer grup està format pels Treballadors no qualificats, i agrupa fins el 32,6% dels joves. Una tercera part dels joves cerdanyolencs, per tant, treballen en ocupacions que no requireixen cap formació per poder-les exercir i que van associades als ingressos més baixos i a les pitjors condicions laborals.

Donada la importància d'aquesta divisió, a continuació s'ofereixen els perfils dels i les joves sobrerrepresentats en cadascun d'aquests grups.

Taula: Perfil dels joves ocupats com a 'Directius i tècnics' (%)

Directius i tècnics	%
Joves amb estudis universitaris	49,6
Joves residents al barri de Bellaterra	41,2
Joves nascuts a la resta de Catalunya	37,6
Joves de 25 a 29 anys d'edat	35,3
Pares amb estudis universitaris	30,4
<i>Total joves ocupats com a directius i tècnics</i>	<i>121</i>

Categories > 28,8 %

Pel que fa als joves que tenen les feines més qualificades, el perfil que està més sobrerrepresentat és, com era d'esperar, el dels titulats universitaris (49,6%). Els residents al barri de Bellaterra també estan sobrerrepresentats (41,2%), així com els nascuts fora del Vallès Occidental (37,6%).

Taula: Perfil dels joves ocupats com a 'Empleats i treballadors qualificats' (%)

Empleats i treballadors qualificats	%
Pares nascuts a Catalunya i resta d'Espanya	50,0
Joves residents al barri del Centre	49,5
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	48,0
Dones	44,0
Pares amb estudis obligatoris o inferiors	43,4
<i>Total joves empleats i treballadors qualificats</i>	<i>174</i>

Categories > 38,6 %

Les categories ocupacionals mitjanes estan formades, entre d'altres, per joves amb un nivell formatiu propi (48,0%) o familiar (43,4%) baix i per noies (44,0%), així com pels residents al barri del Centre (49,4%).

Taula: Perfil dels joves ocupats com a 'Treballadors no qualificats' (%)

Treballadors no qualificats	%
Joves residents al barri de Montflorit	56,5
Joves de 15 a 19 anys d'edat	46,9
Pares de classe treballadora	42,3
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	40,8
Homes	37,0
<i>Total joves treballadors no qualificats</i>	<i>147</i>

Categories > 32,6 %

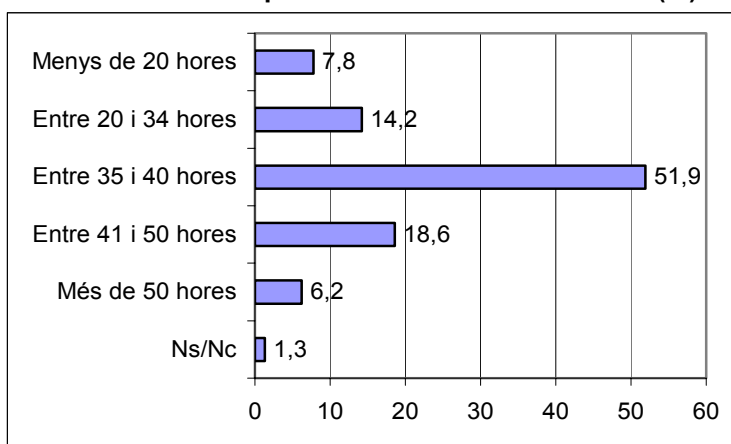
Finalment, les ocupacions menys qualificades s'associen a perfils clarament marcats i totalment coherents amb el que cabria esperar: així doncs, el barri de residència, l'edat, l'origen socioeconòmic familiar, el nivell d'estudis i el sexe actuen com a variables de segmentació a l'hora d'adjudicar les possibilitats d'un individu d'acabar realitzant una ocupació desqualificada.

Es dibuixen, doncs, tres perfils laborals clarament diferenciats en funció de les diverses trajectòries formatives i els diversos orígens familiars. A diferència de l'accés a la estabilitat laboral, en què –com s'ha vist- les variables clàssiques de desigualtat social no semblen exercir cap influència significativa, les possibilitats d'acabar tenint un tipus de feina o un altre sí que estan fortament condicionats per les desigualtats socials.

4.2.3. Hores treballades

El nombre d'hores treballades al llarg de la setmana també és un indicador rellevant, tot i que d'interpretació més ambigua: d'una banda, l'excés de treball és un indicador d'una mala qualitat de vida; de l'altra, una jornada laboral reduïda pot ser un indicador de les dificultats per trobar una feina a jornada completa.

Gràfica: Joves per hores de treball setmanals (%)

Total joves ocupats: 451

La gràfica mostra com les dues situacions extremes que s'acaben de comentar són relativament excepcionals. Els qui treballen més de 50 hores la setmana són el 6,2% dels joves, i els qui treballen menys de 20 hores són el 7,8%. No obstant això, fins el 18,6% dels joves treballen entre 41 i 50 hores setmanals. Sumats als que treballen més de 50 hores, finalment són un de cada quatre joves ocupats els qui tenen una jornada laboral superior a les 40 hores setmanals. La situació majoritària, no obstant això, és la de treballar entre 35 i 40 hores setmanals.

Taula: Joves per hores de treball setmanals i edat (%)

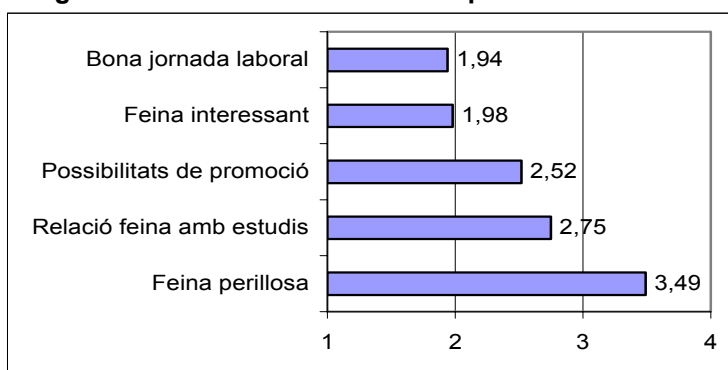
Hores setmanals	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Més de 50 hores	6,2	6,1	5,9	6,4
Entre 41 i 50 hores	18,6	16,3	13,1	22,5
Entre 35 i 40 hores	51,9	34,7	45,8	59,0
Entre 20 i 34 hores	14,2	20,4	23,5	7,2
Menys de 20 hores	7,8	22,4	9,8	3,6
Ns/Nc	1,3	-	2,0	1,2
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>	<i>49</i>	<i>153</i>	<i>249</i>

El creuament per edat evidencia que a mesura que es fan grans els joves abandonen les jornades laborals curtes (segurament associades a la realització dels estudis) i passen a fer feines que requereixen més dedicació: un cop situats en edat plenament "laboral" (entre els 25 i els 29 anys), fins el 87,9% dels ocupats treballen 35 hores setmanals o més. En relació al gènere, les noies que treballen 35 hores setmanals o més són lleugerament menys que els nois (74,5% i 78,8%, respectivament).

4.2.4. Valoració feina

A continuació es presenta la valoració que els joves ocupats fan de diferents aspectes de les seves feines.

Gràfica: Joves segons la valoració de diferents aspectes de la seva feina (mitjana*)

*Escala d'1 a 4, on 1 significa 'Molt' i 4 'Molt poc'
Total joves ocupats: 451

En una escala d'1 a 4, la perillositat de les feines dels joves és valorada amb un 3,49. Per tant, tot i que són pocs els i les joves que es troben en aquesta situació, aquest és un aspecte que cal no menystenir. D'altra banda, la jornada laboral (1,94) és l'aspecte més ben valorat pels joves. L'interès de l'ocupació (1,98) i les possibilitats de promoció (2,52) són àmbits als que els i les joves atorguen puntuacions baixes, essent aquests darrers indicadors clars de les dificultats per a l'autorealització en el món laboral. Finalment, la relació amb els estudis és la categoria que obté una pitjor puntuació (2,75), indicador que reforça el darrer aspecte comentat i que evidencia la desconexió del sistema educatiu respecte el teixit productiu.

4.2.5. Ingressos mensuals nets

La darrera dimensió analitzada en relació a les característiques de l'ocupació és potser la més fonamental: els ingressos derivats del treball entre els i les joves ocupats.

Taula: Joves segons ingressos mensuals nets (%)

Ingressos nets (€/mes)	%
Superiors als 2.000€	4,0
Superiors als 2.500€	2,2
De 2.001 a 2.500€	1,8
Entre 1.201 i 2.000€	25,1
De 1.501 a 2.000€	9,8
De 1.201 a 1.500€	15,3
Entre 751 i 1.200€	42,1
De 900 a 1.200€	29,5
De 751 a 900€	12,6
Inferiors a 751€	19,3
De 601 a 750€	4,7
De 451 a 600€	7,5
De 301 a 450€	4,9
Inferiors a 301€	2,2
Ns/Nc	9,5
Total joves ocupats	451

La taula mostra com només una petita minoria dels i les joves guanyen més de 2.000€ al mes. El segon grup segons nivell d'ingressos el formen el 25,1% dels ocupats, que guanyen entre 1.201€ i 2.000€. La majoria dels i les joves, però (42,1%) guanyen entre 751€ i 1.200€.: fins el 29,5% dels joves guanyen entre 900 i 1.200€. Finalment, gairebé un de cada cinc joves tenen uns ingressos mensuals nets inferiors a 751€.

Per observar més detalladament aquesta variable, a continuació es presenten els perfils dels joves més sobrerrepresentats en les dues categories centrals, les que agrupen la gran majoria dels i les joves.

Taula: Perfil dels joves amb ingressos nets de 1.201 a 2.000 euros/mes (%)

1.201-2.000 €/mes	%
Joves amb estudis universitaris	40,0
Categoria professional: treballadors qualificats	40,0
Categoria professional: tècnics	39,1
Joves residents al barri de Fontetes	35,4
Horari laboral entre 41 i 50 hores/setmana	34,5
Joves de 25 a 29 anys d'edat	33,3
Joves residents al barri del Centre	32,3
Homes	30,6
Total joves ocupats amb ingressos mitjans	113

Categories > 25,1 %

En la primera categoria intermitja hi trobem sobrerrepresentats amb força els joves amb estudis universitaris (40,0%), els treballadors qualificats (40,0%) i els Tècnics (39,1%). Són joves d'edat avançada (33,3%) que tenen una jornada laboral llarga (34,5%) i homes (30,6%).

Taula: Perfil dels joves amb ingressos nets de 750 a 1.200 euros/mes (%)

750-1.200 €/mes	%
Horari laboral entre 35 i 40 hores/setmana	52,6
Joves de 20 a 25 anys d'edat	49,0
Dones	48,6
Pares de classe social treballadora	48,5
Pares amb estudis obligatoris o inferiors	46,6
Total joves ocupats amb ingressos baixos	190

Categories > 42,1 %

Per contra, en el nivell d'ingressos immediatament inferior (la categoria més estesa, que agrupa el 42,1% dels ocupats) la jornada laboral és lleugerament més baixa (52,6%), l'edat dels joves és inferior (49,0% entre els i les joves de 20 a 24 anys), hi ha més dones (48,6%) i el capital econòmic i cultural de la família d'origen és baix (48,5% i 46,6%, respectivament).

A l'igual que en l'anàlisi de la categoria socioeconòmica, els ingressos –els quals, certament, tenen una forta relació amb la variable precedent- es mostren distribuïts desigualment a partir de les variables clàssiques de segmentació social.

4.3. Atur i inactivitat laboral

4.3.1. Perfil dels joves inactius

A continuació s'analitzarà el perfil dels joves inactius per aconseguir una visió més detallada d'aquest col·lectiu i es descriurà la durada d'aquestes situacions⁷. Recordi's que les dades sobre la relació dels joves amb l'activitat han estat presentades en l'apartat 4.1: sintèticament, els i les joves que s'autodefineixen com a inactius són el 19,7% de la mostra.

Taula: Perfil dels joves inactius (%)

Joves en inactivitat laboral	%
Joves de 15 a 19 anys d'edat	53,3
Joves estudiants	39,7
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	37,0
Joves nascuts a Cerdanyola	34,3
Pares amb estudis universitaris	32,1
Joves amb formació complementària	31,8
Amb els dos pares nascuts a Catalunya	30,9
Pares de classe mitjana assalariada	29,2
Estudis obligatoris a centres privats/concertats	27,7
Total joves en inactivitat	168

Categories > 23,0 %

La inactivitat afecta de manera especial, com és d'esperar, els més joves (53,3%) i els estudiants (39,7%). En aquest sentit, el fet que siguin els joves amb estudis obligatoris o inferiors el tercer col·lectiu amb una major sobrerrepresentació entre els inactius (37,0%) està directament relacionat amb l'edat dels joves que encara no han pogut obtenir unes titulacions superiors.

Més interessant resulta veure com els i les joves nascuts a Cerdanyola i els que tenen els dos pares nascuts a Catalunya també estan sobrerrepresentats (34,3% i 30,9%, respectivament). Igualment, l'origen social també influeix en la situació d'inactivitat, en el sentit que una posició familiar acomodada permet els joves estar-se en situació d'inactivitat, com s'aprecia amb la sobrerrepresentació dels fills de pares amb estudis universitaris (32,1%) i de pares de classe mitjana assalariada (29,2%). Aquesta vinculació entre una posició acomodada i la inactivitat també queda suggerida pel fet

⁷ En l'anàlisi del perfil dels joves aturats s'ha constatat la influència de l'edat i la situació respecte els estudis: l'atur afecta especialment els més joves i els estudiants, que normalment són els mateixos. Aquestes variables influeixen fortament sobre les altres de manera que s'ha optat per no presentar l'anàlisi.

que els i les joves que han cursat els estudis primaris en centres privats o concertats també estan sobrerrepresentats (27,7%).

4.3.2. Durada de l'atur i la inactivitat laboral

En el context actual d'inestabilitat laboral continuada, alguns analistes sostenen que la problemàtica de l'atur i la inactivitat laboral no rau tant en caure-hi de tant en tant sinó en tenir els instruments per sortir-ne ràpidament. En altres paraules, difícilment es pot evitar perdre la feina; l'important és trobar-ne una de nova el més aviat possible. En aquest sentit, la durada de la situació d'inactivitat laboral o d'atur és un indicador sovint usat per aproximar-se amb prou fiabilitat a l'exclusió social.

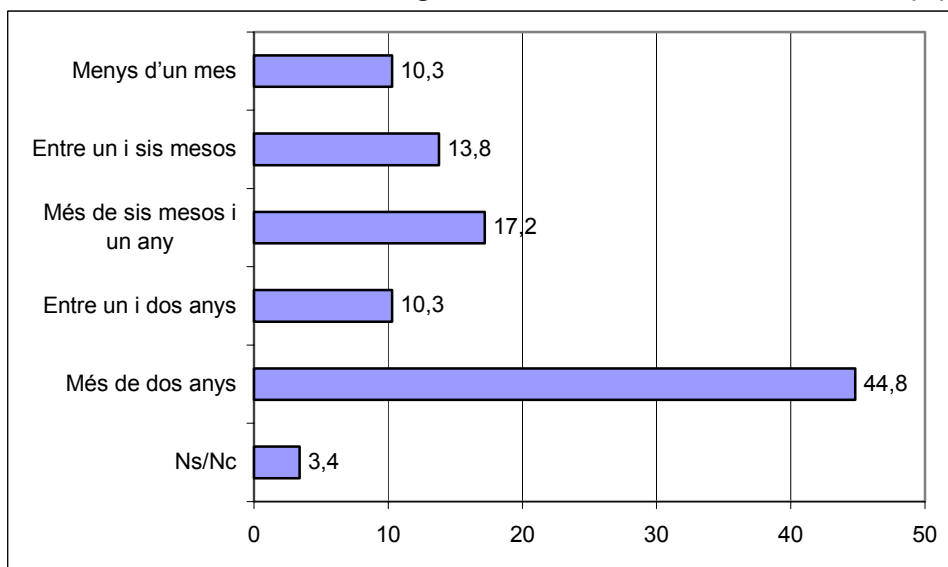
Taula: Joves segons la durada de la situació d'atur i inactivitat laboral (%)

Durada de la situació laboral	%	Situació laboral	
		Atur	Inactiu
Menys d'un mes	12,9	21,3	7,7
Entre un i sis mesos	15,1	26,9	7,7
Més de sis mesos i un any	13,6	16,7	11,9
Entre un i dos anys	8,2	8,3	8,3
Més de dos anys	37,3	12,0	53,6
Ns/Nc	12,9	14,8	10,7
<i>Total joves aturats i inactius</i>	<i>276</i>	<i>108</i>	<i>168</i>

Els i les joves que es troben o bé en situació d'inactivitat o bé en situació d'atur per un període inferior al mig any són únicament el 28,0% dels enquestats. La resta (exceptuant el 12,9% de no respostes) s'inclouen dins del grup dels aturats o inactius que –segons el criteri que es faci servir- es podria anomenar de llarga durada. No obstant això, les dades fluctuen molt segons si la situació és d'atur o d'inactivitat. Són els inactius els qui concentren una major proporció de joves que fa més de dos anys que es troben en aquesta situació, fet que fa pensar que són estudiants. Nogensmenys, fins el 20,3% dels aturats es troben en aquesta situació des de fa més d'un any, xifra elevada tenint en compte la poca extensió temporal de les trajectòries professionals dels i les joves. Tot i això, certament la situació d'atur més estesa és la que dura menys de sis mesos (48,2% dels aturats).

Per evitar l'efecte distorsionador del fet d'estar estudiant sobre els resultats de la situació d'inactivitat laboral, s'ha construït la següent taula en què els estudiants han estat exclosos.

Gràfica: Joves no estudiants segons la durada de la inactivitat laboral (%)

Joves no estudiants inactius: 29

A pesar d'aquesta omisió, la durada més freqüent de la inactivitat laboral és superior als dos anys. La migradesa dels efectius mostrals en relació a aquesta variable fa que no s'hagi pogut aprofundir aquesta temàtica. No obstant això, probablement els membres d'aquest subgrup d'inactivitat laboral de llarga durada responen a dos perfils diferenciats: les mestresses de casa, d'una banda, i els i les joves en situació d'exclusió social, de l'altra.

5. Família i llar

Les darreres dues transicions dels joves vers la “vida adulta” (a més de la finalització dels estudis i la inserció laboral) estan relacionades amb l'àmbit familiar. D'una banda, en les societats modernes –a diferència de les tradicionals- esdevenir adult ha implicat abandonar la llar d'origen: la independència domiciliar, en les societats industrials, ha estat una característica definitiva de la vida adulta. De manera molt relacionada –ja que sovint han estat esdeveniments que han succeït conjuntament- la formació d'una família pròpia (la família de *destinació*, que coexisteix amb la família *d'origen*) ha estat la darrera de les transicions juvenils en l'esquema clàssic de les societats industrials.

En aquest capítol es presenten de manera agrupada diferents elements al voltant de la llar del jove i aquestes dues transicions, amb l'objectiu de veure fins a quin punt els patrons tradicionals estan canviant o, per contra, es mantenen relativament estables. S'analitzarà l'estat civil dels joves i la seva descendència, el tipus de família en què viuen, les característiques de l'habitatge i el treball domèstic.

5.1 Estat civil i descendència

5.1.1 Estat civil

Taula: Joves segons el seu estat civil (%)

Estat civil	%
Solter/a	87,7
Casat/da	7,8
Parella de fet	3,4
Altres situacions	1,1
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

La gran majoria dels i les joves de Cerdanyola són solters (87,7%). L'11,2% han formalitzat legalment la seva relació de parella: en aquest sentit destaca el fet que, tot i ser una opció minoritària (3,4%), les parelles de fet són gairebé la meitat que les parelles que han optat per casar-se (7,8%).

Taula: Joves per estat civil i edat (%)

Estat civil	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Solter/a	87,7	98,4	92,6	77,5
Casat/da	7,8	1,1	3,3	15,4
Parella de fet	3,4	0,5	3,3	5,2
Altres situacions	1,1	-	0,8	2,0
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

Òbviament, la principal variable que influeix en les variacions de l'estat civil és l'edat, tal com queda reflectit en la taula. Pot observar-se, però, que les variacions substancials no es produeixen entre els 20 i els 24 anys sinó entre els 25 i els 29 anys. Aquesta és una primera pista que suggereix que l'allargament de la joventut (que implica l'endarreriment de l'emancipació i de la formació d'una família pròpia) també serà una característica fonamental de la joventut de Cerdanyola.

5.1.2 Descendència

Taula: Joves segons el nombre de fills/es (%)

Nombre de fills/es	%
Sense fills/es	90,0
Amb fills/es	8,8
1 fill/a	5,5
2 fills/es	2,1
3 o més fills/es	1,2
No contesta	1,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

Només el 8,8% dels i les joves de Cerdanyola tenen fills, xifra que confirma l'endarreriment de la paternitat tot just apuntat. Tenir fills ha deixat de ser un esdeveniment central de la joventut i és una tasca que es deixa, cada cop més, per a més enllà dels trenta anys.

5.2 Tipus de llar

Taula: Joves segons emancipació i tipus de llar (%)

Situació respecte l'emancipació	%
Emancipats	34,2
Cònjuge/parella	19,0
Amics, companys de pis	13,0
Viu sol	1,0
Altres familiars	1,2
No emancipats	65,8
Pare, mare i germans	36,8
Pare i mare	19,0
Pare o Mare	8,6
Altres familiars	1,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

El 65,8% dels i les joves de Cerdanyola viuen a la llar d'origen, mentre que una tercera part (34,2%) estan emancipats. Tot i que la proporció d'emancipats / no emancipats és de dos no emancipats per cada emancipat, aquesta xifra reflecteix l'evolució positiva

de la taxa d'emancipació ocorreguda a Catalunya en els darrers anys. A l'any 2000, per exemple, la taxa d'emancipació era força més baixa.

Entre els no emancipats, només un 1,2% dels joves no viuen amb els seus pares. La resta de no emancipats (el 64,6% dels joves) viuen amb algun dels seus progenitors. Noti's que la majoria de no emancipats també conviuen amb els seus germans (36,8%).

D'altra banda, entre els emancipats la situació més estesa (19,0%) és la de viure amb la parella (ja sigui o no a través del matrimoni). No obstant això, s'observa com fins un 13,0% dels i les joves viuen amb amics o companys de pis: en aquest sentit, la proporció de joves de Cerdanyola vivint en aquesta situació, en relació als que viuen amb la seva parella, sembla més elevada que la del conjunt de Catalunya. Probablement la vinculació universitària del municipi estimula aquesta tendència, però en tot cas és destacable el fet que les xifres de Cerdanyola reflecteixin aquesta realitat.

5.2.1 Joves emancipats

En aquest apartat es repassaran les principals característiques de l'emancipació entre aquelles joves que ja han abandonat la llar d'origen.

Taula: Joves segons edat d'emancipació (%)

Edat	%
19 o menys	32,4
20 a 24 anys	40,4
25 a 29 anys	22,4
Ns/Nc	4,8
<i>Edat mitjana d'emancipació</i>	<i>21,6</i>
<i>Total joves emancipats</i>	<i>250</i>

Quatre de cada deu joves emancipats van deixar la llar d'origen entre els 20 i els 24 anys; observi's, però, que els qui es van emancipar abans dels 20 anys (32,4%) són més que els qui es van emancipar entre els 25 i els 29 anys (22,4%). De resultes, l'edat mitjana d'emancipació dels joves de Cerdanyola es situa en uns inusuals 21,6 anys. Aquesta xifra reforça la hipòtesi que part de l'emancipació de Cerdanyola es deu a la seva vinculació universitària, de manera que part del 22,7% de cerdanyolencs nascuts fora del Vallès Occidental i del 47,0% nascuts a la resta del Vallès Occidental van arribar al municipi per raons d'estudi. Així doncs, l'emancipació a Cerdanyola, tot i ser minoritària –recordi's, però, que en una proporció força elevada- es produeix a edats primerenques.

Taula: Perfil dels joves emancipats (%)

Joves emancipats	%
Estat Civil 'Casat/da'	98,2
Estat Civil 'Parella de fet'	88,0
Estat Civil 'Altres situacions'	87,5
Amb fills	71,9
Nascuts a l'estranger	71,7
Pares nascuts a l'estranger	69,8
Nascuts a la resta d'Espanya	67,6
Joves de 25 a 29 anys d'edat	57,2
Joves amb estudis universitaris	56,7
Horari laboral més de 50 hores setmanals	54,3
Residents al barri de Fontetes	53,4
Ingressos majors 2.000 €/nets mensuals	50,7
Joves ocupats	45,0
Categoria professional 'tècnics'	42,9
Dones	39,1
Total joves emancipats	250

Categories >34,2 %

Com és d'esperar, els joves casats (98,2%), amb parella de fet (88,0%) o amb fills (71,9%) presenten una taxa d'emancipació pràcticament total molt per sobre de la mitjana (34,2%). Més enllà d'això, també és lògic que la gran majoria dels i les joves nascuts la resta d'Espanya (67,6%), a l'estranger (71,7%) o amb pares nascuts a l'estranger estiguin emancipats (69,8%), en tant que han realitzat pel seu propi compte els processos migratoris.

D'altra banda, estar ocupat (45,0%) també sembla ser una variable important, però de menys rellevància, a l'hora de trobar-se emancipat. Més que el fet d'estar ocupat, el fet d'estar-ho en unes determinades condicions (treballant moltes hores: 54,3%; cobrant bastant: 50,7%) és el que està més relacionat amb l'emancipació.

Finalment, és al barri de Fontetes on la taxa d'emancipació és més elevada (53,4%); igualment, entre les dones (degut a què inicien abans que els homes la vida en parella) la taxa d'emancipació és superior a la dels homes (39,1%).

5.2.2 Joves no emancipats

Taula: Joves segons motiu per no emancipar-se (%)

Motiu no emancipació	%
Motius econòmics	49,4
Encara sóc massa jove	31,5
Comoditat o bona convivència	5,6
Motius personals/familiars	5,2
Encara no m'ho he plantejat	3,5
Manca de feina o feina inestable	2,7
Altres	1,5
Ns/Nc	0,6
<i>Total joves no emancipats</i>	<i>480</i>

Entre el 65,8% dels i les joves cerdanyolencs que viuen a la llar d'origen, el principal motiu adduït per no haver-se emancipat no és el fet de ser massa jove (31,5% de les respostes) sinó les dificultats econòmiques (49,4%) o a la manca de feina o de feina estable (2,7%). Així doncs, la no emancipació dels i les joves de Cerdanyola està en bona part relacionada amb les dificultats d'accés als recursos materials i és, per tant, una situació no desitjada. Per contra, el 5,6% dels joves declaren no emancipar-se per comoditat o bona convivència, mentre que el 3,5% encara no s'ho han plantejat.

Taula: Perfil dels joves no emancipats (%)

Joves no emancipats	%
Joves de 15 a 19 anys d'edat	96,7
Ingressos inferiors a 751€/nets mensuals	93,6
Joves en inactivitat laboral	87,5
Treballa menys de 35 hores setmanals	87,0
Joves amb estudis en curs	82,1
Nascuts a la resta del Vallès Occidental	77,6
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	77,6
Joves a l'atur	76,9
Treballadors no qualificats	75,7
Estat Civil 'Solter/a'	74,2
Joves de 20 a 24 anys d'edat	71,5
Homes	70,5
Joves amb més de dos anys a l'atur	70,0
Sense fills	69,1
<i>Total joves no emancipats</i>	<i>480</i>

Categories >65,8 %

El perfil dels joves no emancipats proporciona diferents dades: d'una banda, els més joves (96,7%) i els homes (70,5%) viuen a la llar d'origen en una proporció superior a la mitjana (65,8%). De l'altra, hi ha una sèrie d'elements vinculats a l'ocupació que influeixen sobre el fet de no marxar de casa els pares: la inactivitat laboral (87,5%) o l'atur (76,9%), uns ingressos baixos (93,6%), una jornada laboral reduïda (87,0%) i la realització de les feines menys qualificades (75,7%) dificulten l'emancipació.

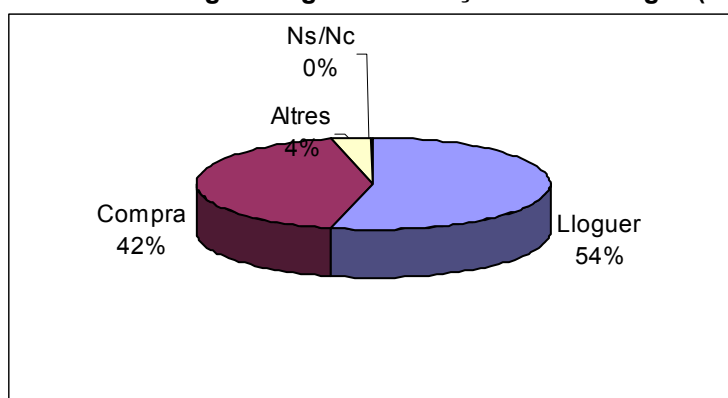
Finalment, d'entre la resta de categories pot destacar-se que els joves nascuts a la resta del Vallès Occidental tenen una menor propensió a estar emancipats.

5.3 Habitatge

En aquest apartat es descriurà el règim de tinença dels habitatges en què viuen els joves cerdanyolencs i s'analitzaran les qüestions relatives al pagament de la vivenda i al seu estat. S'han exclòs dels càlculs els joves no emancipats, en tant que el que interessa observar és la situació del propi jove en relació a l'habitatge més que no pas la situació de la seva família d'origen.

5.3.1 Règim de tinença

Gràfica: Joves segons règim de tinença dels habitatges (%)

Total joves emancipats: 250

Pel que fa al règim de tinença entre els i les joves emancipats Cerdanyola també sembla tenir un comportament diferent del conjunt de Catalunya⁸, ja que el lloguer (54,0%) supera amb escreix la compra de l'habitatge (42,0%). Aquest fet reforça les dades anteriors que suggereixen la incidència de la proximitat amb la UAB sobre la configuració de la realitat juvenil de Cerdanyola. Aquest apunt queda reforçat per la taula següent, en què pot apreciar-se com els i les joves en edat d'estudiar a la universitat es decanten massivament pel lloguer (75,4%) mentre que entre la joventut que ja ha tingut temps d'acabar els estudis la compra, a l'igual que a la resta de Catalunya, ja és l'opció majoritària.

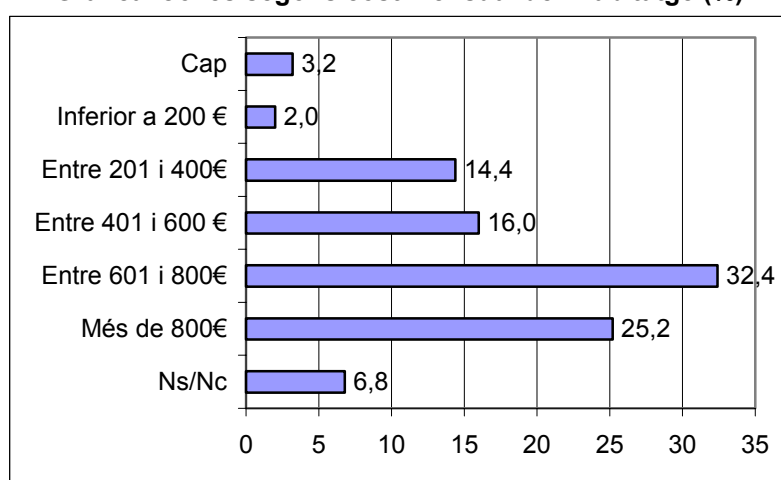
⁸ La comparació exacta resulta difícil, ja que les dades referents al conjunt de Catalunya són antigues (2003) i fan referència a un grup d'edat més gran (20-34 anys). No obstant això, el fet que només el 23,1% dels i les joves catalans optin pel lloguer (davant d'un 54,0% dels joves de Cerdanyola) fa pensar que hi ha, efectivament, un comportament diferencial. Font: DEP i Trilla, C. (2004). *Els joves catalans i l'habitatge 1999-2003*. Barcelona, Secretaria General de Joventut.

Taula: Joves per règim de tinença de l'habitatge i edat (%)

Tinença habitatge	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Lloguer	54,0	100,0	75,4	44,0
Compra	42,0	-	20,3	52,0
Altres	3,6	-	4,7	3,4
Ns/Nc	0,4	-	-	0,6
<i>Total joves emancipats</i>	<i>250</i>	<i>6</i>	<i>69</i>	<i>175</i>

5.3.2 Pagament de l'habitatge

Gràfica: Joves segons cost mensual de l'habitatge (%)

Total joves emancipats: 250

Més de la meitat dels joves emancipats (57,6%) paguen més de 600€ mensuals pel seu habitatge, fet que sens dubte reflecteix l'encariment de la vivenda experimentat a Catalunya en les darreres dècades. Els qui paguen una quantitat inferior als 401€ només són el 19,6% dels emancipats.

Taula: Joves per cost mensual i tinença de l'habitatge (%)

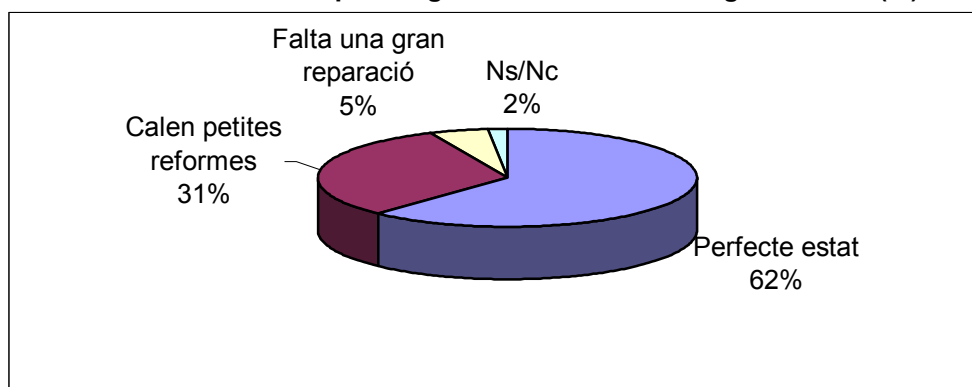
Cost mensual habitatge	%	Tinença	
		Lloguer	Compra
Cap	3,2	-	1,9
Inferior a 200 €	2,0	3,7	-
Entre 201 i 400€	14,4	24,4	1,9
Entre 401 i 600 €	16,0	23,7	5,7
Entre 601 i 800€	32,4	41,5	23,8
Més de 800€	25,2	1,5	58,1
Ns/Nc	6,8	5,2	8,6
<i>Total joves emancipats</i>	<i>250</i>	<i>135</i>	<i>105</i>

El cost de l'habitatge varia en funció del règim de tinença: aquelles persones que han optat pel lloguer –les quals, com ja s'ha vist, són les més joves- han de pagar unes

quantitats inferiors a les que han de satisfer els qui han optat per la compra de l'habitatge. Així, gairebé sis de cada deu joves emancipats que són propietaris de la seva vivenda estan pagant més de 800€ al mes; per contra, entre els qui estan de lloguer la franja de cost més habitual és la que oscil·la entre els 601 i els 800€ (41,5%), però gairebé la totalitat de la resta d'emancipats de lloguer paguen menys que aquesta quantitat.

5.3.3 Estat de l'habitatge

Taula: Joves emancipats segons l'estat de l'habitatge on viuen (%)

Total joves emancipats: 250

Gairebé dues terceres parts dels i les joves emancipats viuen en habitatges que estan en perfecte estat (62,0%), segons l'apreciació dels propis joves. No obstant això, una tercera part considera que li calen petites reformes (31,2%) i fins un 5,2% creu que li manca una gran reparació.

Taula: Joves emancipats per estat de l'habitatge i règim de tinença (%)

Condicions habitatge	%	Règim de tinença		
		Lloguer	Compra	Altres i Ns/Nc
Perfecte estat	62,0	56,3	69,5	60,0
Calen petites reformes	31,2	35,6	26,7	20,0
Falta una gran reparació	5,2	6,7	2,9	10,0
Ns/Nc	1,6	1,5	1,0	10,0
<i>Total joves emancipats</i>	<i>250</i>	<i>135</i>	<i>105</i>	<i>10</i>

La taula mostra com és entre els joves emancipats que estan de lloguer que es concentren les majors problemàtiques de l'habitatge. El diferencial respecte els propietaris que viuen en pisos on calen petites o grans reformes és de 11,1 i 3,8 punts percentuals, respectivament.

5.4 Treball domèstic

La realització del treball domèstic és una qüestió clau al voltant de l'assignació dels rols de gènere i, en principi, és un dels elements que ha canviat més en els darrers anys. En aquest apartat podrà observar-se fins a quin punt les divisions tradicionals de gènere en relació al treball domèstic s'han erosionat.

Taula: Joves segons les persones que realitzen les tasques de la llar (%)

Tasques domèstiques	%
Propi jove	62,2
Mare	59,9
Pare	25,6
Parella	23,3
Germans/es	15,5
Companyes/es pis	9,7
Altres persones	6,3
Altres familiars	3,4
Professionals	2,5
Altres persones	0,4
No contesta	0,3
Total joves	730

RESPOSTA MÚLTIPLE

En aquesta primera aproximació, en que es barregen els joves emancipats amb els no emancipats, s'observa que només el 62,2% dels joves realitzen tasques domèstiques. Aquest fet, com veurem, està relacionat amb viure o no viure a la llar d'origen, però sense dubte és indicatiu que quatre de cada deu joves no realitzin feines de la llar. En les famílies d'origen dels i les joves –com a mínim, les dels no emancipats- la distribució dels rols de gènere segueix vigent, ja que són moltes més les mares (59,9%) que realitzen feines domèstiques respecte els pares (25,6%). La següent taula permet observar amb més precisió aquestes qüestions.

Taula: Persones que realitzen les tasques domèstiques segons sexe i situació d'emancipació (%)

Persones	%	Home		Dona	
		Emancipat	No emancipat	Emancipat	No emancipat
Propi jove	62,2	84,4	52,7	84,4	48,2
Mare	59,9	0,9	90,8	1,4	90,0
Pare	25,6	-	40,0	0,7	37,3
Parella	23,3	59,6	4,2	60,3	4,1
Germans/es	15,5	1,8	18,1	2,8	27,3
Companyes/es pis	9,7	27,5	-	28,4	0,5
Altres persones	6,3	5,5	5,8	3,5	9,1
No contesta	0,3	-	0,4	0,7	-
Total joves	730	109	260	141	220

* S'ometen les respostes Ns/Nc en ares a la simplificació

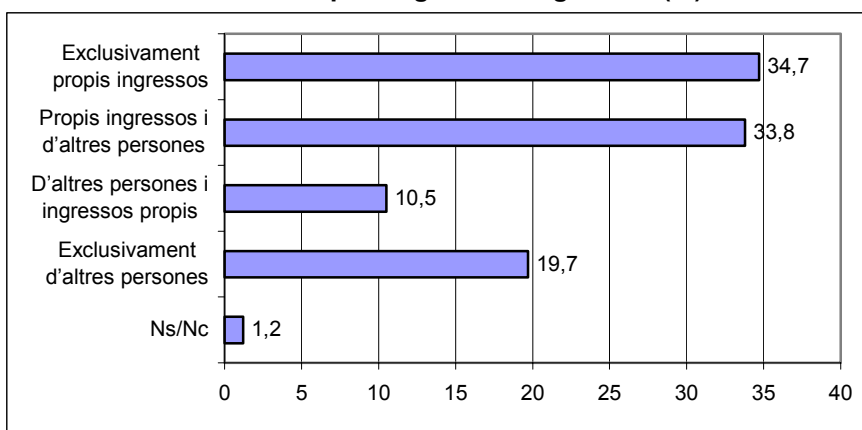
Entre els no emancipats, el 90% de les mares fan treball domèstic; en canvi, només el 52,7% i el 48,2% dels nois i les noies no emancipats fan aquestes tasques, tot i que és una proporció superior a la dels pares. D'altra banda, entre els emancipats, el 84,4% dels nois i les noies declaren fer tasques domèstiques; el 15% restant que no fa tasques domèstiques les deixa en mans de la parella, companys de pis o professionals, bàsicament.

6. Economia i posició social

En aquest breu capítol es complementa la informació sobre els ingressos del treball vista en el capítol 4. Concretament, a continuació s'analitzaran els orígens dels ingressos del jove, la situació econòmica familiar i la comparació entre la situació econòmica pròpia i de la família d'origen.

6.1. Origen dels ingressos personals

Gràfica: Joves per origen dels ingressos (%)

Total joves: 730

El 34,7% dels i les joves viu exclusivament dels propis ingressos; per contra, el 19,7% viu exclusivament d'altres persones. Enmig, un 33,8% dels i les joves viuen principalment dels seus ingressos però compten amb l'ajuda d'altres persones (principalment, els pares o la parella) i un 10,5% viuen principalment dels ingressos d'altres persones tot i que en tenen de propis.

Taula: Joves per origen dels ingressos i edat (%)

Origen dels ingressos	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Exclusivament propis ingressos	34,7	7,7	38,8	47,4
Propis ingressos i d'altres persones	33,8	20,9	35,1	40,5
D'altres persones i ingressos propis	10,5	19,8	9,9	5,6
Exclusivament d'altres persones	19,7	50,5	15,3	4,9
Ns/Nc	1,2	1,1	0,8	1,6
Total joves	730	182	242	306

Lògicament, a mesura que el jove es va fent gran adquireix independència econòmica. En aquest sentit, destaca que mentre que només el 7,7% dels joves de 15 a 19 anys

viuen dels seus ingressos, als 25-29 anys la proporció ja arriba al 47,4%. De fet, en aquest grups d'edat, els que viuen només o principalment dels seus ingressos són el 87,9% dels joves.

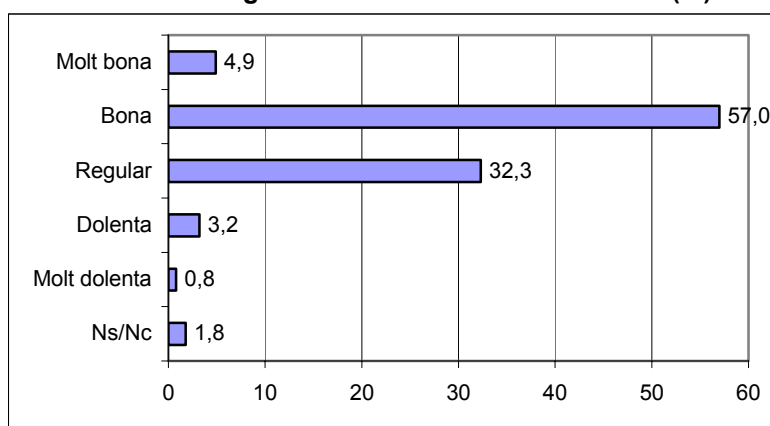
Taula: Joves per origen dels ingressos i situació d'emancipació (%)

Origen dels ingressos	%	Emancipats	
		Sí	No
Exclusivament propis ingressos	34,7	45,6	29,0
Propis ingressos i d'altres persones	33,8	42,4	29,4
D'altres persones i ingressos propis	10,5	6,4	12,7
Exclusivament d'altres persones	19,7	2,8	28,5
Ns/Nc	1,2	2,8	0,4
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>250</i>	<i>480</i>

Finalment, aquells que poden permetre's estar emancipats són els qui viuen només o principalment dels seus ingressos. Només un 9,2% dels emancipats viuen totalment o principalment dels ingressos d'altri, proporció que arriba al 41,2% entre els no emancipats.

6.2. Situació econòmica familiar

Gràfica: Joves segons situació econòmica familiar (%)

Total joves: 730

Únicament el 4,0% dels joves residents a Cerdanyola considera que la seva situació econòmica és "Dolenta" o "Molt dolenta". Gairebé sis de cada deu joves (57,0%) declara que és bona, mentre que el 32,3% considera que és regular. Les diferències en la valoració de la situació econòmica depenen, en part, de la situació respecte l'emancipació.

Taula: Joves per situació econòmica familiar i emancipació (%)

Situació econòmica	%	Emancipats	
		Sí	No
Molt bona	4,9	5,2	4,8
Bona	57,0	42,4	64,6
Regular	32,3	42,4	27,1
Dolenta o molt dolenta	4,0	7,2	2,3
Ns/Nc	1,8	2,8	1,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>250</i>	<i>480</i>

Així, entre els emancipats no només es duplica la proporció dels qui consideren que estan en una mala situació econòmica (7,2%), sinó que els qui consideren que la seva situació és Regular són tants com els qui creuen que és Bona (42,4%). Per contra, viure a la llar d'origen sembla ser una assegurança respecte la situació econòmica, ja que set de cada deu joves no emancipats es troben en una situació econòmica Bona o Molt bona.

Taula: Perfil dels joves en situació econòmica familiar 'Dolenta o molt dolenta' (%)

'Dolenta o molt dolenta'	%
Parelles joves amb fills	9,4
Joves emancipats en parella	8,3
Llars joves que viuen amb el seu cònjuge	7,9
Entre 12 i 24 mesos d'atur o inactivitat	7,4
Categoria professional 'Empleats'	7,3
Resident al barri del Centre	7,1
Ingressos molt baixos (<751 €/mes)	5,9
Joves sense estudis en curs	5,4
Treballadors amb contractes inestables	5,3
<i>Total joves en mala situació econòmica</i>	<i>29</i>

Categories > 4,0 %

En el perfil dels joves que declaren trobar-se en una mala situació econòmica destaca la importància de la situació familiar, fet que coincideix amb les conclusions a les que han arribat els estudiosos del fenomen de la pobresa i l'exclusió social. Així, pot apreciar-se una sobrerrepresentació de les parelles joves amb fills (9,4%), del emancipats en parella (8,3%) i dels que viuen amb el seu cònjuge (7,9%). Sembla ser, doncs, que viure a casa dels pares és un "protector" davant les situacions de dificultats econòmiques.

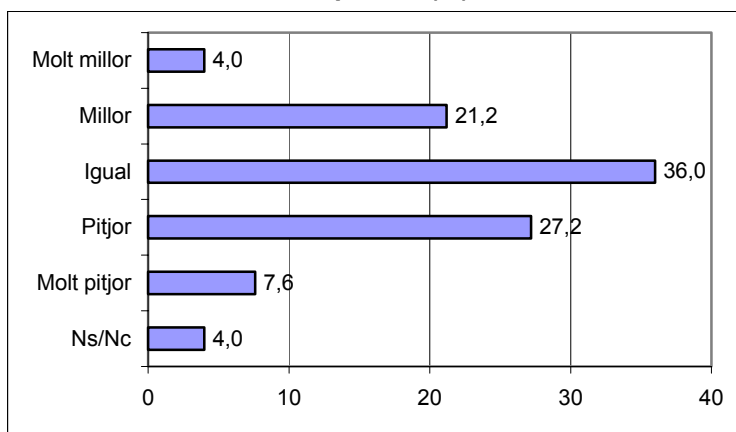
L'altre gran grup de variables que influeixen en els qui es troben en una mala situació econòmica és la posició en el mercat de treball: són els aturats o inactius de llarga durada (7,4%), els empleats (7,3%), els treballadors amb ingressos molt baixos (5,9%) i els assalariats inestables (5,3%) els grups més afectats per les dificultats econòmiques.

Finalment, destacar que els residents al barri del Centre també apareixen sobrerrepresentats (7,3%).

6.3. Situació econòmica personal en relació a la familiar

En aquest apartat es presenten els resultats de la pregunta: “En comparació amb la situació dels teus pares, creus que el teu nivell econòmic és...”. Aquesta pregunta només va fer-se als joves emancipats.

Gràfica: Joves emancipats per situació econòmica comparada (%)

Total joves emancipats: 250

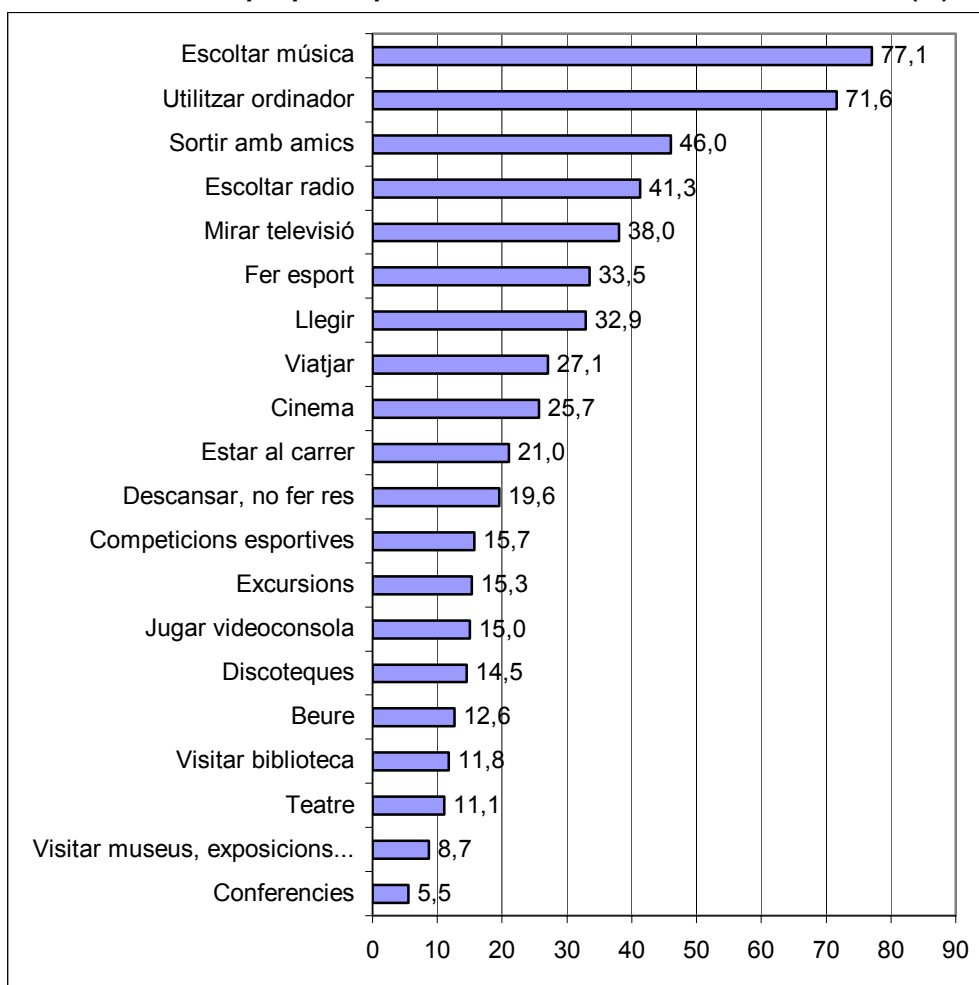
La situació més comú (36,0%) és que el fet d'estar emancipat no suposi ni una millora ni un empitjorament (en termes d'autopercepció) respecte el benestar material de que es disposava a la llar d'origen. Destaca que la proporció dels que milloren (25,2%) no sigui massa inferior a la dels que empitjoren (34,8%), per la qual cosa pot afirmar-se que a Cerdanyola el cost d'emancipar-se no és excessiu. Aquest fet sens dubte està relacionat amb la particular relació del municipi amb l'emancipació dels seus joves.

7. Temps lliure

Fins al moment el present informe s'ha centrat en els aspectes materials de la vida dels i les joves, ja sigui des d'una vessant objectiva o subjectiva. S'han tractat detalladament, entre d'altres temes, les quatre transicions que configuren el pas de la joventut a l'edat "adulta". Amb aquest capítol es dona pas a una segona part de l'informe en què prenen protagonisme els aspectes no materials de la vida de les persones joves de Cerdanyola. S'inicia aquesta segona part amb una temàtica d'una gran rellevància en la joventut, l'ús del temps lliure. S'entén per "temps lliure" aquell de lliure disposició, és a dir, el no marcat per les activitats imposades pel treball, l'estudi o d'altres obligacions.

7.1. Pràctiques realitzades

Gràfica: Joves que practiquen "molt" determinades activitats d'oci⁹ (%)

REPOSTA MÚLTIPLE. Total joves: 730

⁹ En una escala d'1 a 4, on 1 significa molta freqüència i 4 gens, l'activitat més realitzada és la que més freqüència presenta.

L'activitat que més joves declaren fer "molt" de manera habitual és escoltar música (77,1%), confirmant-se així la gran importància d'aquesta pràctica en la configuració de les identitats, la cosmovisió i les relacions juvenils, fet que ja ha estat documentat en d'altres recerques¹⁰. Si escoltar música és una activitat central en la joventut de moltes generacions, utilitzar l'ordinador (71,6%) és una activitat que en poc temps ha esdevingut també fonamental: l'emergència de les noves tecnologies i la seva irrupció en la quotidianitat dels i les joves queda reflectida en aquest elevat percentatge que declara usar l'ordinador amb molta freqüència. Sortir amb amics (una altra activitat típicament juvenil) es revela, a certa distància (46,0%), com la tercera activitat que els i les joves de Cerdanyola declaren fer amb més freqüència. D'altra banda, com en la majoria d'estudis sobre el temps lliure, mirar la televisió apareix amb una importància menor a la que probablement caldria esperar (38,0%): alguns analistes consideren que, de tant interioritzada com està aquesta pràctica, molts enquestats tendeixen a obviar-la; no obstant això, no convé descartar la importància d'altres activitats audiovisuals entre els joves (com l'esmentat ús de l'ordinador o de la videoconsola) com a inhibidor del consum televisiu.

De la resta d'activitats, destaca el 33,5% dels joves que fan esport de manera habitual i el 32,9% que llegeix per motius aliens a l'estudi o el treball. Igualment, el cinema confirma la seva centralitat en l'espai d'oci de la joventut (25,7%).

Taula: Joves que practiquen "molt" determinades activitats d'oci i edat (%)

Activitat d'oci	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Escoltar música	77,1	86,5	77,8	70,7
Utilitzar ordinador	71,6	76,6	76,0	64,9
Sortir amics	46,0	59,6	45,7	37,7
Escoltar radio	41,3	23,4	43,9	50,4
Mirar televisió	38,0	48,5	39,4	30,4
Fer esport	33,5	37,4	29,4	34,4
Llegir	32,9	25,1	32,1	38,4
Viatjar	27,1	21,6	26,2	31,2
Cinema	25,7	24,6	26,2	26,1
Estar al carrer	21,0	35,1	16,7	15,6
Descansar, no fer res	19,6	26,3	21,3	14,1
Competicions esportives	15,7	17,5	15,4	14,9
Excursions	15,3	12,9	14,9	17,0
Jugar videoconsola	15,0	26,9	10,9	10,9
Discoteques	14,5	17,5	15,8	11,6
Beure	12,6	12,3	15,4	10,5
Visitar biblioteca	11,8	9,4	12,2	13,0
Teatre	11,1	8,8	8,1	14,9
Museus, exposicions	8,7	2,9	10,0	11,2
Conferències	5,5	1,2	3,6	9,8
Total joves	730	182	242	306

RESPOSTA MÚLTIPLE

¹⁰ Vegi's l'obra de Martínez i González (2004): *Cultura i joves. Una explotació de l'Enquesta de Consum i Pràctiques Culturals de Catalunya*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.

El creuament per edats ofereix un triple agrupament. En primer lloc, hi ha un seguit d'activitats que es podrien anomenar "típicament juvenils" que disminueixen amb l'edat: escoltar música, usar l'ordinador, sortir amb amics, mirar la televisió, estar al carrer, descansar, jugar amb la videoconsola o anar a la discoteca són activitats relacionades, d'una banda, amb una major disponibilitat de temps lliure i, de l'altra, amb el procés de configuració de la pròpia identitat a través del posicionament simbòlic i relacional dins el món juvenil.

En segon lloc cal esmentar les activitats la realització de les quals augmenta amb l'edat. És el cas d'escoltar la ràdio (probablement vinculat amb el desplaçament al lloc de treball), llegir, viatjar, fer excursions i un seguit d'activitats culturals (anar a la biblioteca, al teatre, a museus i a conferències). L'etapa més primerenca de la joventut, marcada per l'obligatorietat dels estudis, fuig d'aquest tipus de consums culturals que, un cop superada aquesta etapa (i, probablement, un cop adquirit un nivell d'estudis que permet apreciar-los), es practiquen amb més freqüència.

Finalment, hi ha un petit grup d'activitats comuns al conjunt de l'etapa juvenil, en el sentit que la seva pràctica no varia substancialment amb l'edat: és el cas de fer esport o participar en competicions esportives, anar al cinema i beure. Tot i que sens dubte el *com* es fan aquestes activitats sí que canvia, la seva realització és definitiva d'allò que significa ser jove a qualsevol edat.

7.2. Perfils dels joves segons l'ús del temps lliure

L'anàlisi estadística ha revelat que un 17,8% dels joves de Cerdanyola formen el grup més actiu en relació a la pràctica d'activitats d'oci. La taula següent indica quin són els perfils de joves sobrerrepresentats entre els qui més oci practiquen.

Taula: Perfil dels joves que més activitats d'oci realitzen (%)

Joves amb més activitats d'oci	%
Ingressos majors 2.000 €/nets mensuals	34,3
Llar formada per amics i companys	29,5
Residents al barri de Fontetes	27,3
Pares classe social mitjana propietària	26,2
Nascuts a l'estranger	25,0
Pares nascuts a l'estranger	25,0
Nivell econòmic enquestat millor família origen	24,2
Joves emancipats	22,8
Joves sense fills a càrrec	18,3
<i>Total joves amb més activitats d'oci</i>	<i>130</i>

Categories >17,8 %

A diferència del que sovint es diu (que el temps lliure és gratis), s'observa una clara relació entre el nivell d'ingressos i la realització de pràctiques d'oci: així, entre els joves amb un major nivell d'ingressos, els més actius en termes d'oci (34,3%) doblen la mitjana del total de joves (17,8%). De manera similar, els joves procedents de famílies propietàries també estan sobrerrepresentats (26,2%), així com aquells joves la situació econòmica dels quals és millor que la de la seva família d'origen (24,2%).

La situació familiar mostra igualment una clara incidència en les possibilitats d'oci dels i les joves. D'entrada, els que viuen en un determinat tipus de llar mostren una major predisposició a l'oci (29,5%): són els emancipats que no viuen amb la seva parella sinó que comparteixen pis. Igualment, entre el conjunt dels emancipats els més actius durant el seu temps lliure també són més (22,8%) que el conjunt de joves. Finalment, el fet de no tenir fills també predisposa a la realització intensa d'activitats d'oci (18,3%).

Per acabar, hi ha dues categories que també es correlacionen favorablement amb l'ús intensiu del temps lliure: els residents al barri de Fontetes (27,3%) i els nascuts a l'estranger o amb pares nascuts a l'estranger (25,0%).

A continuació es presenta el perfil dels joves que formen part del grup contrari a l'anterior, és a dir, el dels joves que realitzen un ús menys intensiu del seu temps lliure. Aquest grup està format per un 17,0% dels joves de Cerdanyola.

Taula: Perfil dels joves que menys activitats d'oci realitzen (%)

Joves amb menys activitats d'oci	%
Llar amb fills propis	55,0
Situació econòmica familiar dolenta/molt dolenta	48,3
Horari laboral més de 50 hores setmanals	34,5
Nascuts a l'estranger	28,3
Viu en parella	27,1
Pares nascuts a l'estranger	26,7
Estat Civil 'Casat/da'	26,3
Estudis obligatoris o inferiors	25,6
Categoria professional 'empleats'	23,7
Ingressos entre 751 i 1.200 €/mes	23,2
Joves emancipats	21,6
Sense estudis en curs	21,5
<i>Total joves amb menys activitats d'oci</i>	<i>124</i>

Categories >17,0 %

Les dues variables que han aparegut com a fonamentals a l'hora de proporcionar unes majors probabilitats de fer un ús intensiu del temps lliure repeteixen la seva preponderància en relació als joves que en fan un ús més restringit: d'una banda, la

situació econòmica condiciona la realització d'activitats d'oci: així, els que tenen una situació econòmica familiar negativa (48,3%), els qui tenen uns ingressos baixos (23,2%) i els empleats (23,7%) estan sobrerrepresentats entre els qui fan un ús més restringit del seu oci.

D'altra banda, determinades situacions familiars també predisposen cap a aquest comportament: els joves amb fills (55,0%), els qui viuen en parella (27,1%), els casats (26,3%) i els emancipats en general (21,6%) estan sobrerrepresentats.

Igualment, els qui ja no estudien (21,5%) i els qui treballen més de 50 hores setmanals (34,5%) també formen part d'aquest grup en una major proporció que la mitjana de joves.

8. Mobilitat

La mobilitat és un element central en la vida de les persones joves: no només perquè és una de les activitats que contempla més riscos per a la salut dels i les joves (recordi's l'elevada accidentalitat viària entre el col·lectiu jove, una de les principals causes de mortalitat juvenil) sinó perquè els transports emprats i, especialment, el temps dedicat a la mobilitat tenen una forta incidència en la qualitat de vida.

En aquest capítol es veuran quin són els mitjans de transport més utilitzats pels joves, atenent a una doble distinció: els mitjans usats en els desplaçaments fets per anar a estudiar o a treballar (l'anomenada *mobilitat obligada*) i els usats en els desplaçaments fets durant el temps lliure.

8.1. Mitjans de transport utilitzats

Taula: Joves per mitjà de transport més utilitzat (%)

Mitjà de transport	Desplaçament	
	Estudis / Treball	Oci
El meu cotxe	39,9	47,9
Tren	27,5	33,4
A peu	24,7	18,9
Autobús	21,8	16,3
Moto	7,1	4,5
Metro	6,2	4,2
Bicicleta	3,2	2,3
El cotxe amics	3,0	20,3
Taxi	0,1	0,8
Altres mitjans	2,7	1,5
No contesta	1,5	1,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>730</i>

RESPOSTA MÚLTIPLE

El mitjà de transport més usat entre els joves de Cerdanyola és el cotxe, especialment en relació a les activitats d'oci (47,9%). Cal anar en compte a l'hora d'atribuir aquest diferencial a l'oferta de transport públic en hores o destinacions vinculades al temps lliure dels joves: si bé és cert que els usuaris d'autobús per raons d'oci (16,3%) disminueixen respecte els usuaris "obligats" (21,8%), pel que fa a la utilització del tren la situació és la inversa (33,4% per 27,5%, respectivament). El caràcter grupal de l'oci juvenil, d'altra banda, fa que els joves que van en el cotxe d'algun amic en els seus desplaçaments vinculats a l'oci siguin molts en comparació als desplaçaments obligats (20,3% i 3,0%).

8.2. Evolució dels mitjans de transports utilitzats segons l'edat

Taula: Joves per transports utilitzats en els desplaçaments obligats per raons de treball o estudi i edat (%)

Mitjà de transport	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
El meu cotxe	39,9	14,3	43,0	52,6
Tren	27,5	20,3	32,2	28,1
A peu	24,7	48,4	21,5	13,1
Autobús	21,8	29,1	23,1	16,3
Moto	7,1	7,1	6,6	7,5
Metro	6,2	3,3	7,0	7,2
Bicicleta	3,2	2,2	4,5	2,6
El cotxe amics	3,0	4,4	2,5	2,6
Taxi	0,1	-	0,4	-
Altres mitjans	2,7	7,1	1,2	1,3
No contesta	1,5	0,5	0,8	2,6
Total joves	730	182	242	306

RESPOSTA MÚLTIPLE

L'edat mostra una clara influència en els mitjans de transport usats pels joves en els seus desplaçaments obligats. Entre els més joves, per raons òbvies l'ús del cotxe és minoritari (14,3%), però ja a partir dels 20 anys aquest ús s'incrementa notablement (43,0%). Els més joves són els qui més es desplacen a peu (48,4%) o en autobús (29,1%). Això pot explicar-se pel fet que bona part d'aquests joves encara no disposen de cap mitjà de transport privat i degut a la proximitat de les seves destinacions (en gran part, el centre educatiu). Per contra, l'ús del tren (més associat a l'activitat laboral) augment entre els joves de 20 a 24 anys.

Taula: Joves per transports utilitzats en els desplaçaments vinculats a l'oci i edat (%)

Mitjà de transport	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
El meu cotxe	47,9	15,4	47,1	68,0
Tren	33,4	44,5	33,5	26,8
El cotxe amics	20,3	24,2	22,7	16,0
A peu	18,9	41,8	16,1	7,5
Autobús	16,3	23,1	19,4	9,8
Moto	4,5	6,0	3,7	4,2
Metro	4,2	3,3	5,8	3,6
Bicicleta	2,3	3,3	1,7	2,3
Taxi	0,8	0,5	0,8	1,0
Altres mitjans	1,5	4,4	0,8	0,3
No contesta	1,2	1,6	0,8	1,3
Total joves	730	182	242	306

RESPOSTA MÚLTIPLE

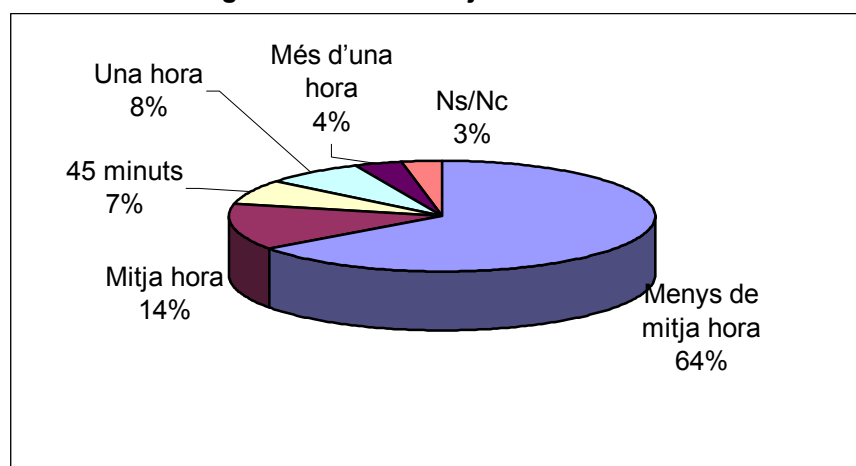
Si s'observa l'evolució amb l'edat dels transports utilitzats en els desplaçaments per motius d'oci, s'aprecien unes tendències molt similars als desplaçaments obligats: la utilització del cotxe creix amb l'edat, mentre que el desplaçament a peu o amb l'autobús decreix, fet que reforça la hipòtesi que bona part de l'ús d'aquest mitjà de transport es deu més a la manca d'un transport privat que a la proximitat de la destinació. L'única variació important és l'ús del tren, que s'incrementa amb l'edat en els desplaçaments obligats però per contra disminueix en els desplaçaments vinculats a l'oci, probablement degut a la raó acabada d'esmentar.

D'altra banda, s'ha realitzat una anàlisi de la diferència segons el sexe en la utilització dels mitjans de transport. La diferència més significativa que s'ha trobat és una major utilització dels transports públics per part de les noies en els desplaçaments obligats, mentre que es detecta una major utilització de la moto i la bicicleta per part dels nois (15,3% per 4,2%). La utilització del cotxe, per contra, és molt similar entre ambdós sexes en ambdós tipus de desplaçaments.

8.3. Durada del trajecte

La darrera variable analitzada en aquest capítol és la durada del trajecte en la mobilitat obligada, en tant que proporciona pistes sobre la qualitat de vida de la joventut. En aquest sentit, una proporció elevada de joves que destinen als desplaçaments un temps excessiu en el seu dia a dia assenyalaria deficiències importants sobre les que actuar.

Gràfica: Joves segons durada del trajecte al lloc de treball o estudi (%)

Total joves: 730

Dues terceres parts dels joves de Cerdanyola triguen menys de mitja hora en arribar al seu lloc de treball o estudi, dada altament positiva si hi afegim el 13,6% de joves que triguen al voltant de mitja hora. No obstant això, un 18,5% dels cerdanyolencs usen tres quarts d'hora o més per a cobrir aquest trajecte diari.

9. Llengua

La llengua és un dels elements cabdals en la definició de les identitats i, a Catalunya, és un instrument clar d'integració social. El coneixement i la utilització del català no només configura diferents paisatges en relació a la cohesió social d'un territori, sinó que, a nivell individual, proporciona eines per la integració social i laboral de les persones. Per aquest motiu s'hi dedica, en aquest informe, un capítol, que es divideix en dues parts: l'anàlisi de la llengua utilitzada per la joventut i l'anàlisi del coneixement del català.

9.1. Llengua d'ús habitual

Taula: Joves segons per llengua d'ús habitual (%)

Llengua habitual	%
Català	16,7
Només català	13,0
Més català que castellà	3,7
Tant català com castellà	16,0
Castellà	61,4
Més castellà que català	7,5
Només castellà	53,8
Altres	5,9
Castellà i altres	2,5
Català, castellà i altres	2,1
Català i altres	0,1
Altres	1,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>

La llengua més usada pels joves de Cerdanyola és el castellà: sis de cada deu cerdanyolencs l'utilitzen com a llengua habitual. De fet, la meitat dels joves (53,8%) utilitzen únicament el castellà en la seva vida quotidiana. Només el 16,7% dels joves tenen el català com a llengua d'ús habitual, mentre que una proporció similar (el 16,0%) utilitza ambdues llengües per igual. Entre el col·lectiu nouvingut que parla altres llengües, un 2,5% només utilitza el castellà i un 2,1% utilitza el català i el castellà.

Taula: Joves per llengua d'ús habitual i edat (%)

Llengua habitual	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Català	16,7	16,5	15,7	17,6
Tant català com castellà	16,0	17,6	16,1	15,0
Castellà	61,4	59,9	59,9	63,4
Altres	5,9	6,0	8,3	3,9
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

A diferència del que passa al conjunt de Catalunya, en què els grups d'edat més joves utilitzen menys el català, a Cerdanyola no sembla que l'edat tingui cap influència significativa en la seva utilització. Des del punt de vista de l'ús social del català aquesta és, dins de tot, una bona notícia.

Per conèixer amb més detall els usos lingüístics, el qüestionari indagava sobre la llengua emprada en diferents contextos, per tal d'observar en quins àmbits cada llengua tenia més pes. Els resultats s'ofereixen a continuació:

Taula: Joves per llengua d'ús habitual i àmbit d'ús (%)

Llengua habitual	Àmbit d'ús		
	Família	Amics	Feina / estudis
Català	17,8	15,9	29,9
Només català	17,3	13,4	22,9
Més català que castellà	0,5	2,5	7,0
Tant català com castellà	6,7	19,7	21,9
Castellà	67,4	59,6	40,7
Més castellà que català	1,5	4,2	4,8
Només castellà	65,9	55,3	35,9
Altres	8,1	4,8	6,0
Castellà i altres	0,3	-	0,5
Català, castellà i altres	1,5	1,8	1,9
Català i altres	1,1	0,7	2,5
Altres	5,2	2,3	1,1
Ns/Nc	-	-	1,5
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>730</i>	<i>730</i>

De la taula se'n poden extreure diferents conclusions: d'una banda, aquells que usen tant el català com el castellà ho fan en els àmbits laborals i acadèmic (21,9%) i d'amistat (19,7%), més que no pas en l'àmbit familiar: les famílies bilingües són escasses (6,7%). En aquest sentit, en l'àmbit familiar la polarització lingüística augmenta, ja que són el 67,4% dels joves els que empen el castellà i el 17,8% els qui usen el català.

D'altra banda, és en l'àmbit laboral i acadèmic (és a dir, en els espais públics) on el castellà s'utilitza menys (40,7%) en relació als altres àmbits. Tot i això, hi ha un significatiu 35,9% dels joves que només usen el castellà en aquest àmbit, essent l'equivalent català del 22,9%. En aquests espais, els joves que usen el català (29,9%) o ambdues llengües (21,9%) augmenten.

D'altra banda, l'àmbit de l'amistat actua com a espai intermig: en ser un espai privat, els mecanismes que operen en l'espai laboral i d'estudis i que impulsen l'ús del català no hi són presents. No obstant això, és un àmbit en què es produeix més interrelació lingüística que en l'espai familiar. Certament, hi ha un 13,4% i un 55,3% dels joves que en les seves relacions d'amistat només usen el català i el castellà: és a dir –sumades les dues xifres- fins el 68,7% dels joves de Cerdanyola són monolingües en les seves relacions d'amistat.

9.2. Coneixement del català

Taula: Joves per grau de coneixement del català i tipus (%)

Grau de coneixement del català	Tipus de coneixement		
	Parlat	Llegit	Escrit
Alt	65,7	68,4	60,4
Mig	22,3	20,8	25,3
Baix	11,2	10,5	13,8
Ns/Nc	0,8	0,3	0,5
<i>Total joves</i>	730	730	730

En principi, el sistema educatiu català hauria de garantir un coneixement alt del català entre la joventut. No obstant això, les xifres sobre el coneixement (autopercebut) del català parlat, llegit i escrit no coincideixen amb aquesta premissa, en tant que hi ha una important proporció de joves que declaren no tenir un coneixement alt del català.

Certament, dos terços dels joves de Cerdanyola consideren que parlen, llegeixen i escriuen bé el català: de fet, les diferències entre aquests tipus de coneixement són escasses, i van des del 68,4% dels joves que declaren tenir un coneixement alt del català llegit fins el 60,4% que diuen el mateix del seu català escrit.

No obstant això, hi ha una altra tercera part que declara que el seu coneixement del català és mig (posició majoritària entre aquest subgrup) o baix.

Taula: Joves que tenen un grau de coneixement del català 'Alt' per tipus de coneixement i edat (%)

Coneixement 'Alt' del català	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Parlat	65,7	70,9	67,8	60,8
Llegit	60,4	73,6	70,2	63,7
Escrit	65,7	66,5	62,8	54,6
<i>Total joves</i>	730	182	242	306

L'anàlisi per edats d'aquells joves que declaren tenir un coneixement elevat del català parlat, llegit i escrit evidencia una evolució positiva de la situació: així, en tots els tipus de coneixement (parlat, llegit i escrit) són les generacions més joves les que consideren tenir un major coneixement de la llengua. Si aquesta tendència és fruit de la presència dels més joves en el sistema educatiu (de manera que "tenen més present" el català) i per tant disminuirà a mesura que abandonin l'escolarització, o si es fruit d'una major eficàcia del sistema educatiu en relació a la transmissió lingüística del català, és una qüestió que no es pot escatir amb les dades disponibles. No obstant això, combinada amb la dada que indica que no hi ha un descens de l'ús del català entre els més joves, aquesta xifra pot ser interpretada en termes relativament positius. Finalment, s'ha volgut analitzar el perfil d'aquells joves que declaren tenir un coneixement del català parlat Mig i Baix.

Taula: Perfil dels joves amb un coneixement del català parlat Mig i Baix (%)

Lloc de naixement dels pares: els dos a l'estranger	77,6
Lloc de naixement: estranger	77,5
Categoria professional: treballadors qualificats	71,4
Lloc de naixement: resta d'Espanya	50,0
Situació econòmica familiar: regular	45,3
Categoria professional: treballadors no qualificats	43,5
Barri de residència: Fontetes	43,2
Estudis: obligatoris o inferiors	41,6
Classe social d'origen: classe treballadora	40,3
Estudis dels pares: obligatoris o inferiors	39,0
Joves de 25 a 29 anys	38,9

Categories >33,6%

El territori de procedència (propi o familiar), com era d'esperar, influeix sobre el coneixement del català parlat. Així, els joves fills de progenitors estrangers (77,6) i els que han nascut a l'estranger (77,5%) o a la resta d'Espanya (50,0%) declaren tenir un coneixement Mig o Baix del català parlat en unes proporcions clarament superiors a la mitjana de la població (33,6%).

D'altra banda, la categoria socioeconòmica (novament: pròpia o familiar) també influeix sobre el coneixement parlat del català: així, els treballadors menys qualificats (50,0%), els treballadors manuals qualificats (71,4%), els qui procedeixen de famílies de classe treballadora (40,3%) o amb un nivell d'estudis baix (39,0%) i els qui declaren trobar-se en una situació econòmica Regular (45,3%) estan sobrerrepresentats entre els qui no parlen bé el català.

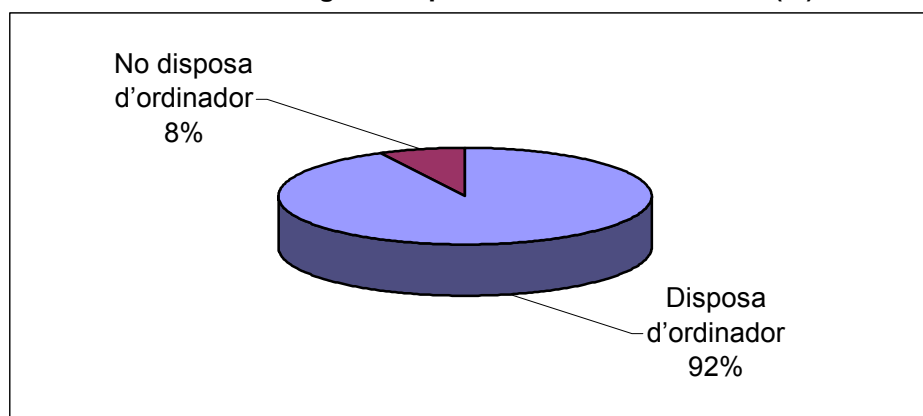
Finalment, són els joves que resideixen a Fontetes (43,2%) i de 25 a 29 anys (38,9%) els altres subgrups que es troben sobrerrepresentats.

10. Noves tecnologies

Les noves tecnologies estan esdevenint un element central en la societat contemporània, degut a una doble presència intensiva en dos grans àmbits: d'una banda, han esdevingut un factor clau de productivitat laboral; de l'altra, tenen un paper creixentment important en les pautes d'oci actuals, especialment entre els i les joves. És a partir de la constatació d'aquesta importància que s'han creat termes com el "d'alfabetització digital" o "fractura digital", per assenyalar que l'accés i la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació pot constituir-se en una font d'oportunitats però també de segmentació social. En aquest capítol s'ha volgut abordar una qüestió senzilla però important: la disponibilitat d'ordinador i d'accés a Internet a les llars dels i les joves.

10.1. Disposició d'ordinador

Gràfica: Joves segons disposició d'ordinador a casa (%)

Total joves: 730

Gairebé la totalitat dels joves de Cerdanyola disposen d'un ordinador a la seva llar, fet indicatiu de l'extensió de les noves tecnologies. Per saber si la disponibilitat d'un ordinador es reparteix de manera homogènia segons la situació respecte l'emancipació s'ha construït la següent taula.

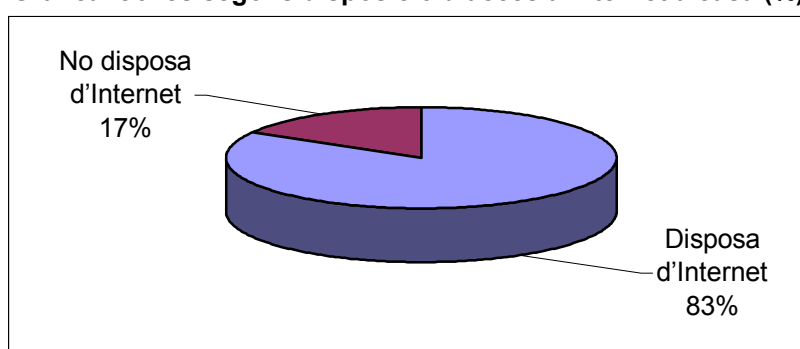
Taula: Joves per disposició d'ordinador a casa i situació d'emancipació (%)

Disposició d'ordinador	%	Emancipat	
		Sí	No
Disposa d'ordinador	92,5	88,0	94,8
No disposa d'ordinador	7,5	12,0	5,2
Total joves	730	250	480

Es constata una lleugera variació en la presència d'ordinadors en la llar dels joves en funció de si aquests estan emancipats o no: la proporció d'emancipats que disposen d'ordinador és un 6,8% menor que la de no emancipats. Aquesta és una diferència esperable, en tant que l'ordinador està vinculat, d'una banda, a una determinada posició econòmica i –de manera més destacada- és un instrument d'estudi, per la qual cosa és lògic que n'hi hagi menys en les llars amb una menor presència d'estudiants.

10.2. Disposició d'accés a Internet

Gràfica: Joves segons disposició d'accés a Internet a casa (%)

Total joves: 730

L'accés a Internet des de la llar és relativament menys usual que la disponibilitat d'ordinador, però tot i així més de tres quartes parts dels joves en disposen (83,4%). La següent taula informa sobre quins són els grups de joves amb una menor disponibilitat d'Internet a casa:

Taula: Perfil dels joves sense Internet a casa (%)

Joves sense Internet a casa	%
Joves nascuts a l'estranger	38,3
Joves 'treballadors qualificats'	37,1
Pares nascuts a l'estranger	36,2
Joves amb fills propis	31,3
Joves nascuts a la resta d'Espanya	29,4
Joves emancipats	27,2
Joves sense estudis en curs	26,4
Joves amb situació econòmica 'regular'	25,4
Joves residents barri de Fontetes	25,0
Joves residents al barri de Banús-Bonasort	24,3
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	22,4
Joves en situació laboral ocupat	22,2
Pares de classe treballadora	22,0
Pares amb estudis obligatoris o inferiors	21,9
Joves de 15 a 19 anys d'edat	21,2
Total joves sense Internet a casa	730

Categories > 16,6 %

D'una banda, la situació vital dels i les joves afecta la disponibilitat o no d'Internet a casa: així, els emancipats (27,2%), els joves amb fills (31,3%) i els joves que no estudien (26,4%) no tenen accés a Internet en una proporció superior a la mitjana (16,6%). D'altra banda, també pot apreciar-se com els i les joves en amb ocupacions manuals (37,1%) o sense estudis (22,4%), i els procedents d'una extracció social baixa (pares de classe treballadora (22,2%) o amb un nivell baix d'estudis (21,9%)) tenen Internet a casa en menor mesura que d'altres grups. Finalment, destaca que els nascuts a l'estranger (38,3%) i a la resta d'Espanya (829,4%) també estan sobrerrepresentats entre els qui no tenen Internet.

11. Salut i pràctiques de risc

La joventut és una època en què la salut i el benestar corporal assoleixen el seu màxim potencial. Per aquest motiu, i a diferència de les edats posteriors, els riscos per la salut no provenen d'un deteriorament natural del cos sinó de la pràctica de determinades activitats. Són les conductes dels i les joves, emmarcades en un context cultural que els atorga sentit, les que poden posar en major perill la seva salut. Aquestes pràctiques estan relacionades amb el món de l'oci i del procés de construcció de les identitats que ocorre en aquests espais. En aquest capítol s'ha optat per analitzar tres àmbits directament relacionats amb la salut i el temps d'oci dels i les joves: el consum de drogues, la sexualitat i el seguiment de dietes.

11.1. Consum de drogues

En aquest apartat es mostren els resultats de l'enquesta en relació a tres preguntes relacionades amb el consum de tabac, el consum d'alcohol i el consum de drogues il·legals.

Taula: Joves per consum de tabac i edat (%)

Consum de tabac	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Sí	36,3	20,9	42,1	40,8
No	63,7	79,1	57,9	59,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

El 36,3% dels joves de Cerdanyola declara fumar, xifra similar a la mitjana de Catalunya¹¹. Contràriament a la tendència general, sembla ser que a Cerdanyola els més joves són els que fumen menys (20,9%). Aquesta xifra es duplica en el següent grup etari (42,1%) i entre els més grans la xifra s'estabilitza (40,8%), presumiblement – si a Cerdanyola també es produeix la tendència general- per començar a baixar a partir d'aquesta edat. Fumar, podria ser, en part és un *ritus de pas* de la joventut, associat a l'imaginari del món de l'oci i la diversió. No obstant això, en molts casos es converteix en una addicció que, com pot veure's, arriba a afectar a quatre de cada deu joves de Cerdanyola majors de 19 anys.

¹¹ Tot i la precaució amb què sempre cal comparar dades de fonts diferents, i més tenint en compte que l'Enquesta de Salut de Catalunya va fer-se el 2002, la població catalana de 15 a 30 anys que declara fumar diàriament o ocasional és el 41,5%. Font: *Enquesta de Salut de Catalunya*. Departament de Salut.

En relació al consum d'alcohol, el qüestionari es centra en els consums realitzats en l'escenari en què els joves beuen més, la nit. A diferència del consum d'alcohol entre altres grups d'edat, que poden beure moderadament de manera diària (acompanyant els àpats, per exemple), el consum juvenil d'alcohol es dona de manera més puntual (quan es surt de nit) però més intensa.

Taula: Joves per nombre de begudes alcohòliques quan surten de nit i edat (%)

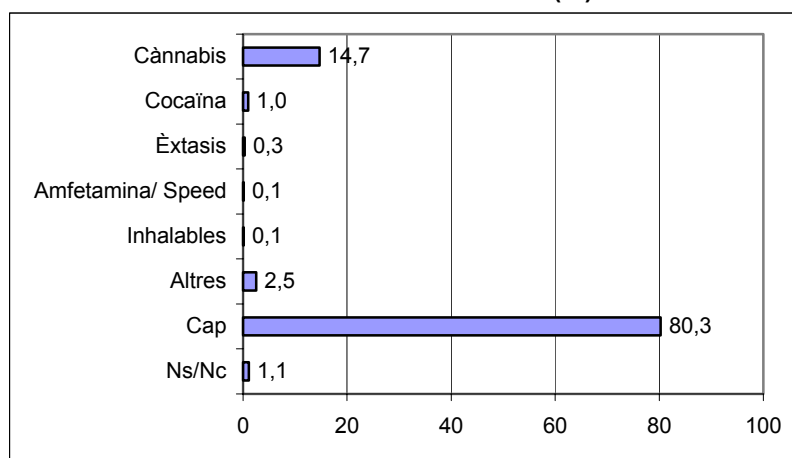
Consum de begudes alcohòliques	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Cap	24,0	31,9	18,6	23,5
1-2 begudes alcohòliques	48,6	50,0	47,1	49,0
3-4 begudes alcohòliques	17,8	10,4	24,0	17,3
4-5 begudes alcohòliques	5,2	3,8	6,2	5,2
Més de 5 begudes	3,6	3,3	3,7	3,6
No contesta	0,8	0,5	0,4	1,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

Una quarta part dels i les joves (24,0%) declara no consumir alcohol quan surt de nit, fet que es dona especialment entre els més joves (31,9%). Beure, per tant, és pràcticament un sinònim de sortir de nit. A l'altre extrem, els qui beuen quatre o més begudes alcohòliques quan surten són gairebé un de cada deu joves (8,8%).

El grup majoritari de joves és el que fa entre una i quatre consumicions quan surt de nit, col·lectiu que agrupa al 66,4% dels joves. De fet, pràcticament la meitat del col·lectiu juvenil declara beure únicament entre una i dues begudes per nit (48,6%). En aquestes franja de consum, les diferències etàries són mínimes, tot i que en passar a la següent franja (3-4 consumicions) pot observar-se un fort increment al passar dels 15-19 anys als 20-24 anys, i un cert descens posterior probablement vinculat a l'assumpció de responsabilitats laborals, domèstiques i familiars.

L'altre gran consum juvenil associat al món de la nit és el de drogues il·legals. Els estudis sobre la qüestió indiquen que en les darreres dècades el consum de drogues ha deixat d'estar associat a la marginalitat per convertir-se en un element central de la nit jove. En aquest sentit, en determinats contextos s'ha convertit en pràcticament normatiu, i el seu consum s'ha disparat en els darrers anys. Al qüestionari es preguntava si s'havia consumit alguna droga en els darrers dotze mesos.

Gràfica: Joves segons consum de drogues il·legals durant els darrers dotze mesos (%)

Total joves: 730

Cal observar amb precaució els resultats. Recordi's que l'entrevista per completar el qüestionari era telefònica i que la trucada es realitzava al domicili de l'entrevistat, sovint no emancipat. A la desconfiança lògica que pot suscitar qualsevol tipus d'entrevista telefònica, doncs, cal afegir-hi la possible presència de progenitors en el moment de l'entrevista i les naturals suspicàcies que pot generar una pregunta sobre aquesta qüestió.

Aquestes circumstàncies explicarien que fins el 80,3% dels i les joves de Cerdanyola declari no haver consumit cap droga il·legal en els darrers dotze mesos, xifra molt probablement per sota de la realitat¹². Pel que fa les drogues consumides, els resultats indiquen que la més consumida és el cànnabis, essent aquesta, de lluny, la substància més usada (14,7%). La cocaïna, en consonància amb el que indiquen altres estudis, és la droga que darrerament s'ha posat més de moda, i declara haver estat consumida per l'1% dels joves. En un nivell molt menor es troben les drogues que darrerament han caigut en desús, com l'èxtasi (0,3%) i les amfetamines (0,1%).

¹² Per exemple, les dades de la *Encuesta domiciliaria sobre consumo de drogas* de l'any 2003 corresponents als conjunt de joves catalans de 15 a 29 anys indiquen que un 35,4% d'aquests joves ha consumit cànnabis en els darrers dotze mesos, xifra que ella sola (fent referència a un únic tipus de droga) ja dobla el nombre de joves de Cerdanyola que en teoria han consumit qualsevol tipus de droga (18,6%).

Taula: Perfil dels joves que han consumit alguna droga il·legal durant els darrers dotze mesos (%)

Joves i consum drogues il·legals	%
Joves que viuen en llars monoparentals	30,2
Joves 'treballadors no qualificats'	26,5
Joves de 20 a 24 anys d'edat	24,0
Homes joves	23,8
Joves amb estudis postobligatoris	22,3
Joves en situació laboral ocupat	20,8
Joves no nascuts a l'estranger	20,0
<i>Total joves amb consum de drogues il·legals</i>	<i>135</i>

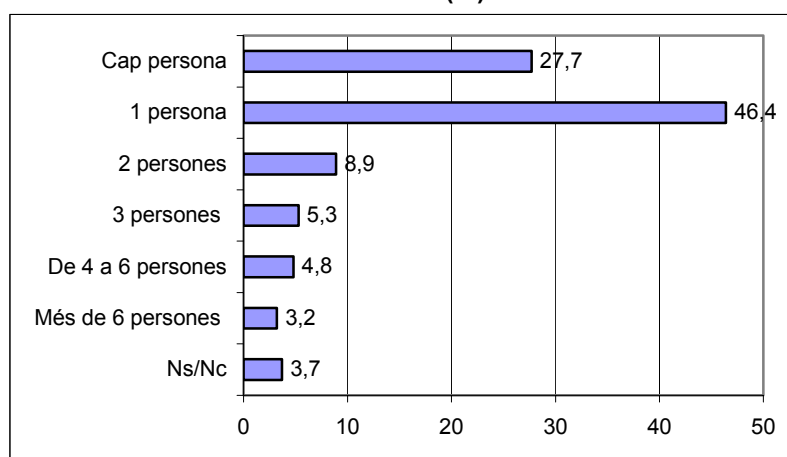
Categories > 18,6 %

La taula precedent probablement és més informativa que la xifra teòrica de consum drogues entre els joves, en tant que ofereix el perfil dels joves que efectivament declaren haver-ne consumit. Destaca el fet que els i les joves que viuen en llars monoparentals declaren haver pres drogues en una proporció (30,2%) que pràcticament dobla la mitjana del conjunt de joves (18,6%). D'altra banda, són els treballadors manuals qualificats (la tradicional classe treballadora) el grup social amb una major sobrerepresentació (26,5%). La franja etària més sobrerepresentada és la dels 20 a 24 anys (24,0%), en tant que és el grup ja "adult" però al mateix temps en bona part aliè a les responsabilitats familiars. Igualment, els homes estan més presents (23,8%) que les noies entre els consumidors i, curiosament, també són els joves amb estudis postobligatoris (22,3%) els qui més declaren consumir.

11.2. Sexualitat

La importància de la sexualitat en el món juvenil és clara: de fet, la "transició afectivo-sexual" podria considerar-se una transició més del pas de l'adolescència a la vida adulta. El qüestionari es planteja dues qüestions fonamentals en relació a aquesta qüestió: una referent a la vivència de la sexualitat (el nombre de parelles sexuals que s'ha tingut en el darrer anys) i l'altra sobre els riscos inherents a la pràctica sexual (haver mantingut relacions sense prendre precaucions).

Gràfica: Joves segons el nombre de persones amb les que han mantingut relacions sexuals durant els darrers dotze mesos (%)

Total joves: 730

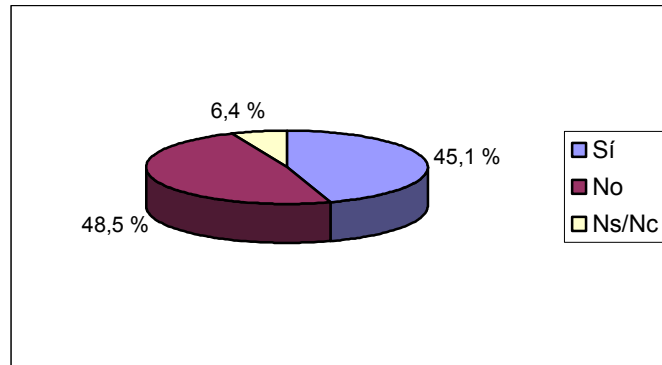
Més d'una quarta part dels i les joves de Cerdanyola declara no haver tingut relacions sexuals en el darrer any (27,7%), mentre que gairebé la meitat declara haver-ne mantingut amb una sola persona (46,4%). Un 8,9% les ha mantingudes amb dues persones, mentre que el 13,3% dels enquestats declara haver mantingut relacions amb tres o més persones.

Taula: Joves segons el nombre de persones amb les que s'ha mantingut relacions sexuals durant els darrers dotze mesos i edat (%)

Persones	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Cap persona	27,7	50,5	17,4	22,2
1 persona	46,4	23,6	50,0	57,2
2 persones	8,9	8,8	12,0	6,5
3 persones	5,3	6,6	5,0	4,9
De 4 a 6 persones	4,8	5,5	6,2	5,3
Més de 6 persones	3,2	0,5	5,0	3,3
Ns/Nc	3,7	4,4	4,5	2,6
Total joves	730	182	242	306

Per edats, s'observa com la meitat dels i les joves de 15 a 19 anys declara no haver mantingut relacions sexuals en el darrer any, xifra que disminueix molt en els següents grups etaris. El grup de 20 a 24 anys és el sexualment més actiu, tant pel que fa al nombre de joves que han mantingut relacions com pel que fa al nombre de parelles sexuals que han tingut. Certament, aquesta és l'edat en què, un cop normalitzada la pràctica sexual, una major proporció de joves encara no té parella estable.

Gràfica: Joves segons si han mantingut relacions sexuals en els darrers dotze mesos sense prendre precaucions (%)

Joves amb relacions sexuals darrers dotze mesos: 528

La gràfica precedent mostra la distribució dels joves que han mantingut relacions sexuals en el darrer any segons si en alguna ocasió no han pres precaucions. Destaca el fet que gairebé la meitat dels enquestats (45,1%) declara haver mantingut relacions en alguna ocasió sense haver pres mesures.

Taula: Joves que han mantingut relacions sexuals en els darrers dotze mesos segons si han pres precaucions (%)

Relacions sense precaució	%	Sexe		Edat (anys)		
		Homes	Dones	15-19	20-24	25-29
Sí	45,1	43,9	46,5	33,3	43,0	51,3
No	48,5	48,8	48,1	54,5	50,5	44,5
Ns/Nc	6,4	7,4	5,3	12,2	6,5	4,2
<i>Amb relacions sexuals darrer any</i>	528	285	243	90	200	238

Si s'observen els resultats per sexe i edat, es veu com la diferència per sexes és escassa, però que són les noies les qui, molt lleugerament per sobre dels nois, declaren no haver pres mesures en alguna ocasió (46,5% per 43,9%, respectivament).

Per edats, en canvi, la qüestió canvia, ja que pot apreciar-se que la proporció dels qui no han pres precaucions en alguna ocasió s'incrementa amb l'edat. De fet, la diferència entre els més joves (33,3%) i els més grans (51,3%) arriba als divuit punts percentuals. Aquesta evolució s'explica en bona part perquè els joves de més edat tenen parella estable en una major proporció, raó per la qual molts d'ells no prenen

precaucions. No obstant això, les xifres són en general força elevades, motiu pel qual s'ha construït la següent taula:

Taula: Perfil dels joves que han mantingut relacions sexuals sense protecció (%)

Joves amb relacions sexuals sense protecció	%
Joves nascuts a Cerdanyola	75,6
Pares de classe mitjana assalariada	68,9
Joves en situació laboral inactiu	60,0
Joves llars formades pare, mare i germans	56,3
Joves no emancipats	51,4
<i>Total joves relacions sexuals sense protecció</i>	<i>238</i>

Categories > 48,5 %

Destaca el fet que entre els joves que no han usat protecció no apareixen els perfils de desigualtat social que han anat apareixent al llarg de l'informe (joves amb una procedència social baixa o en una situació laboral complicada), sinó que els perfils més sobrerrepresentats són els jove nascuts a Cerdanyola (75,6%) i els fills de la classe mitjana assalariada (68,9%). El tercer grup més sobrerrepresentat, els inactius (60,0%) sí que respon més als patrons de risc social, però els següents novament se salten aquesta lògica. En aquest sentit, pot dir-se que el públic potencial de les accions a fer sobre la temàtica de la prevenció sexual és ampli i interclassista.

11.3. Dieta

La preocupació per la imatge tendeix a traduir-se en una creixent atenció a l'estètica corporal. El seguiment d'una dieta, sovint incontrolada mèdicament, és un indicador de la preocupació de molts joves per mantenir-se dins d'uns cànons estètics socialment dominants.

Taula: Joves segons realització de dieta (%)

Dieta en l'actualitat	%	Sexe	
		Homes	Dones
Sí	13,8	10,0	17,7
No	86,2	90,0	82,3
Al darrer any	9,6	8,4	14,1
Ni ara durant el darrer any	76,3	81,6	68,2
Ns/Nc	0,3	0,0	0,7
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>369</i>	<i>361</i>

La taula mostra com un 13,8% dels joves estaven seguint una dieta en el moment de l'entrevista. La xifra arriba a gairebé una quarta part dels i les joves (23,4%) si es compten els joves que havien seguit una dieta en el darrer any. L'enquesta no permet saber si es tracta de dietes estrictes i/o controlades mèdicament, però la xifra és prou elevada com per a què valgui la pena prestar-hi atenció en el futur.

Les dades per sexes mostren una clara sobrerepresentació de les noies en el grup dels joves que segueixen o han seguit dieta. Així, mentre que el 18,4% dels nois diu que fa o ha fet una dieta en el darrer any, entre les noies la proporció arriba al 31,8%. La preocupació pel pes corporal, doncs, sembla ser una qüestió feminitzada, tot i que no és menystenible l'elevada proporció de nois que fan o han fet dieta.

12. Participació i identitat política

La participació i el posicionament polític també poden considerar-se una part important de la joventut. Contràriament a la percepció tradicional, que atribueix als i les joves un interès baix per les qüestions sociopolítiques, un aprofundit estudi recent¹³ mostra com, de fet, la participació sociopolítica pot considerar-se característica de l'etapa juvenil, gairebé com un ritus de pas més: la participació es produeix de manera més intensa durant la joventut en tant que etapa en què sovint les responsabilitats laborals i familiars són més laxes i la disponibilitat de temps lliure és major i en tant que moment en què s'adopten els posicionaments i actituds que perduraran durant bona part de la vida de l'individu.

El qüestionari feia quatre preguntes en relació a la participació: dues fan referència a les pràctiques participatives dels i les joves (participació en associacions i altres formes de participació) i dues fan referència a la seva identitat sociopolítica (identitat nacional i posicionament en l'eix esquerra-dreta).

12.1. Participació en associacions

La taxa d'associacionisme és un indicador clàssic del nivell de participació d'una societat, tot i que ja s'ha comentat que fa referència a un tipus molt concret de participació. L'enquesta *Participació, política i joves*, citada anteriorment, ofereix dades sobre els conjunt de joves catalans que són comparables amb les de l'enquesta de Cerdanyola¹⁴:

Taula: Joves segons la seva relació amb l'associacionisme (%)

Pertinença a associacions	Enquesta joves de Cerdanyola	Enquesta joves de Catalunya	Total joves
Associats	29,2	32,0	730
No associats	70,8	68,0	3.300
Associats (no esportiu)	20,3	22,6	730
No associats (no esportiu)	79,7	77,4	3.300

¹³ González *et al* (2007). *Participació, política i joves*. Barcelona, Secretaria de Joventut.

¹⁴ L'enquesta va fer-se durant l'any 2005, per la qual cosa la distància temporal amb la de Cerdanyola (2007) no és excessiva; el grup d'edat de referència és el mateix (15-29 anys). Així, tot i que el fet d'usar fonts diferents no és ideal, es considera que els resultats poden comparar-se amb un elevat grau de fiabilitat.

Les primeres dues files de dades fan referència al conjunt de l'associacionisme, i ofereixen unes xifres molt similars entre Cerdanyola i Catalunya: al municipi, el 29,2% dels i les joves estan associats, mentre que al Principat la proporció és del 32,0%.

Les dues files restants mostren la taxa d'associacionisme un cop s'ha exclòs els joves que únicament estan associats en una o vàries entitats esportives¹⁵. Aquesta decisió s'ha pres perquè el paper dels i les joves en aquestes associacions tendeix a ser el de consumidor/usuari, motiu pel qual tradicionalment no s'ha atorgat massa importància a aquest tipus de participació (en la mesura que el que interessa de la participació és la seva capacitat de contribuir a la transformació social). Certament, aquest rol també és present en d'altre tipus d'associacions (com podrien ser les culturals, per exemple), però és en les esportives on aquest rol és més marcat i majoritari. En l'estudi del que s'extreuen les dades del conjunt de Catalunya també va fer-se així.

Com és lògic, un cop restats els joves que únicament pertanyien a entitats esportives la taxa d'associacionisme baixa i es situa en un 20,3%, xifra també força semblant a la del conjunt de Catalunya (22,6%).

En la següent taula s'ofereix el perfil d'aquest 20,3% de joves associats com a mínim a una entitat no esportiva.

Taula: Perfil dels joves en associacions no esportives (%)

Joves en associacions no esportives	%
Joves amb formació complementària	35,6
Joves amb estudis universitaris	31,8
Pares amb estudis universitaris	31,0
Joves categoria profes. Directius/tècnics	27,3
Pares clas. mitjana propietària/assalariada	27,1
Pares de classe mitjana propietària	26,2
Total joves associacions no esportives	730

Categories > 20,3 %

Els perfils més sobrerrepresentats entre els associats confirmen bona part dels estudis sobre la qüestió, en el sentit que la participació està desigualment distribuïda en la nostra societat. Així, els joves amb un major nivell d'estudis (31,8%), que treballen en les professions de més prestigi (27,3%) o que provenen de famílies amb alt capital cultural (31,0%) o econòmic (27,1% i 26,2%) estan sobrerrepresentats dins dels associats, fet que parla de la necessitat d'impulsar l'associacionisme entre els sectors menys afavorits.

¹⁵ S'hi compten, però, els i les joves associats a una entitat esportiva i a algun altre tipus d'entitat.

Taula: Joves per participació en associacions per tipus i edat (%)

Associacions	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Esportiva	42,7	51,9	40,5	38,8
Assistencial	16,4	7,4	18,9	20,0
Club social	13,6	11,1	16,2	12,9
Cultural	12,2	9,3	13,5	12,9
Religiosa	10,8	7,4	6,8	16,5
Musical	8,0	20,4	4,1	3,5
Estudiantil	7,0	11,1	6,8	4,7
Cívica	7,0	9,3	5,4	7,1
Professional	5,2	0,0	4,1	9,4
Defensa drets humans	5,2	3,7	6,8	4,7
Ecologista	4,7	1,9	5,4	5,9
Excursionista	4,2	3,7	4,1	4,7
Partit polític	3,3	5,6	1,4	3,5
Sindical	2,8	-	-	7,1
Pacifista	1,9	3,7	1,4	1,2
Feminista	0,5	1,9	-	-
Altres	8,0	1,9	8,1	11,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

RESPOSTA MÚLTIPLE

En relació al tipus d'associacions en què participen els i les joves de Cerdanyola, certament les esportives són les més comuns: fins el 42,7% dels i les joves formen part d'algun tipus d'associació esportiva, pertinença que disminueix amb l'edat. Els següents tipus d'associacions en què els joves participen més assiduament són les assistencials (16,4%), els clubs socials (13,6%) i les culturals (12,2%). Mentre que la pertinença a associacions culturals és una característica comuna al conjunt dels joves catalans, la pertinença a organitzacions assistencials i a clubs socials és menys habitual.

Destaca, també a diferència d'altres estudis sobre el conjunt de joves, l'elevat nombre de joves que declara formar part d'algun tipus d'entitat religiosa (10,8%). Sorprèn menys, degut al caràcter universitari del municipi, l'igualment elevat 7,0% de joves que formen part d'una entitat estudiantil. Per contra, la participació en organitzacions polítiques clàssiques (partits, sindicats, entitats pacifistes, etc.) es manté en els nivells baixos característics del conjunt de la joventut catalana.

Les dades per edats mostren com el moment vital de l'individu influeix sobre el tipus d'associacions al qual s'adscriu. Així, apareixen un seguit d'associacions amb una marcada presència dels més joves entre els joves, fet probablement vinculat a l'etapa estudiantil, com ara les entitats esportives (51,9%), musicals (20,4%) o estudiantils

(11,1%); mentre que les entitats assistencials (20,0%), professionals (9,4%) o sindicals (7,1%) són més presents entre els més grans, els quals ja són plenament actius en qüestions laborals. En aquest darrer grup destaca l'elevada proporció de joves pertanyents a associacions religioses (16,5%).

12.2. Altres formes de participació

L'associacionisme és només una de les formes en què els i les joves poden participar políticament i social. De fet, bona part de l'associacionisme no té la voluntat de transformació social necessària per parlar de participació políticosaocial. Per aquest motiu el qüestionari contenia una pregunta sobre les pràctiques de participació política i social desvinculades de l'associacionisme.

Taula: Joves segons la seva participació en altres formes de participació en els darrers dotze mesos (%)

	Signar adhesions	Organització d'actes polítics o socials	Participar en manifestacions
Cap vegada	67,0	86,6	75,8
Una vegada	15,1	6,4	13,6
2-3 vegades	11,4	2,7	6,8
Més de 3 vegades	4,8	3,2	2,7
Ns/Nc	1,8	1,1	1,1
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>730</i>	<i>730</i>

Les formes de participació no associativa més populars són, per aquest ordre, signar adhesions, participar en manifestacions i organitzar actes polítics i socials, activitats realitzades pel 31,3%, 23,1% i 12,3% dels joves, respectivament, durant els darrers dotze mesos. Es tracta, per tant, d'activitats minoritàries, però que tenen una vocació inequívocament transformadora.

La comparació amb el conjunt de joves catalans a partir de la utilització de la font ja esmentada ofereix els següents resultats:

Taula: Joves que no han realitzat cap dels següents actes en els darrers dotze mesos (%)

	Signar adhesions	Participar en manifestacions	<i>Total joves</i>
Enquesta joves Cerdanyola	67,0	75,8	<i>730</i>
Enquesta joves Catalunya	58,3	69,9	<i>3.300</i>

S'observa que la participació dels i les joves de Cerdanyola en les dues activitats polítiques sobre les que es disposa informació és menor que la del conjunt de Catalunya. Els joves de Cerdanyola que no han signat cap adhesió en el darrer any són un 8,7% més que els de Catalunya, mentre que els qui no han participat en cap manifestació són un 5,9% més. Les diferències, per tant, són relativament petites.

Taula: Perfil dels joves que alguna vegada han tingut altres formes de participació (%)

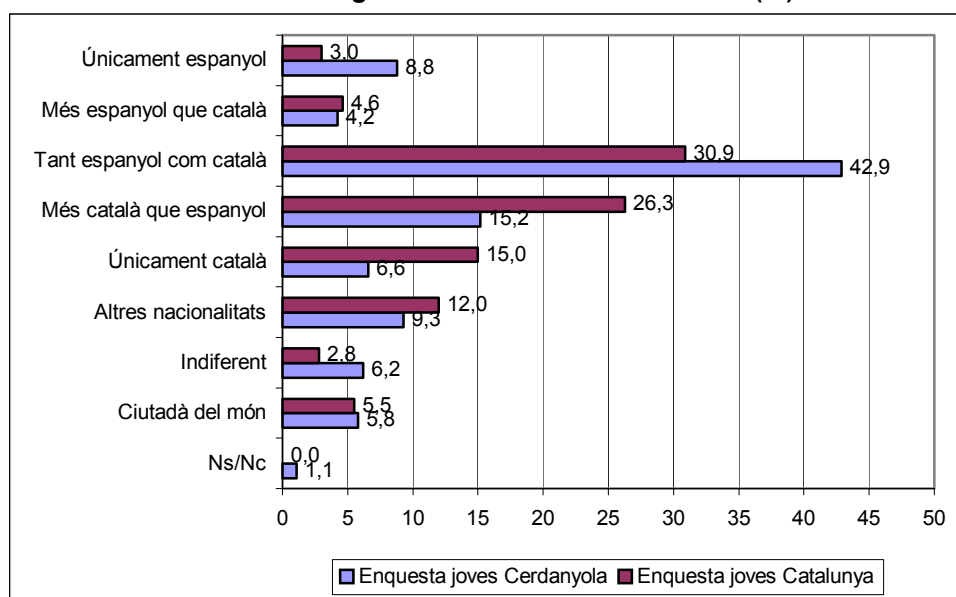
Joves i altres formes de participació	%
Joves amb formació complementària	62,1
Joves nascuts a la resta de Catalunya	56,6
Joves amb estudis universitaris	56,1
Joves de 25 a 29 anys d'edat	52,0
Joves en situació laboral ocupat	50,3
Joves amb nacionalitat espanyola	50,1
Joves no nascuts a l'estranger	50,0
Total joves i altres formes de participació	730

Categories > 47,5 %

El perfil dels i les joves que participen en la societat de forma diferent a l'associacionisme es diferencia del dels joves associats. Així, certament també s'hi troben sobrerrepresentats els i les joves universitaris (56,2%), però la resta de perfils responen a grups relativament més amplis i heterogenis, com els nascuts a la resta de Catalunya (56,6%), els joves de més edat (52,0%), els ocupats (50,3%) i les no estrangers.

12.3. Identitat nacional

Gràfica: Joves segons el seu sentiment nacional (%)

Total joves: 730 (Enquesta Cerdanyola) i 3.300 (Enquesta Catalunya)

Quatre de cada deu joves de Cerdanyola es consideren tant espanyols com catalans (42,9%). Els que es consideren més espanyols que catalans són el 4,2% dels joves, mentre que els que es consideren més catalans que espanyols són el 15,2%. Per contra, en les posicions extremes (sentir-se només d'una nacionalitat) l'adscripció a la nacionalitat espanyola és la més elevada (8,8%¹⁶ per 6,6%).

En el conjunt de Catalunya les coses són lleugerament diferents. D'una banda, la posició central a Cerdanyola (identitat nacional "mixta") té menys rellevància a Catalunya, tot i ser la més usual (30,9%). Els que se senten més catalans que espanyols són, al conjunt de Catalunya, un 11,1% més que a Cerdanyola, mentre que els qui únicament se senten catalans són un 8,5% més. A l'altre banda, els qui se senten més espanyols que catalans són pràcticament els mateixos, mentre que els qui se senten únicament espanyols són gairebé el triple a Cerdanyola que a Catalunya (8,8% per 3,0%). Sintèticament, pot dir-se que bona part dels qui se senten únicament o més catalans al conjunt de Catalunya a Cerdanyola es senten tan catalans com espanyols.

D'altra banda, fins un 9,3% de la població declara sentir-se d'una altra nacionalitat (12,0% en el conjunt de Catalunya), mentre que el 6,2% dels joves es declara indiferent davant d'aquesta qüestió. Destaca que el 5,8% dels joves diuen sentir-se ciutadans del món, tot i que aquesta era una opció de resposta que no es llegia a l'enquestat (sí que es contemplava com a categoria de resposta, però), percentatge molt similar a la del conjunt de Catalunya (5,5%).

Les següents dues taules ofereixen els perfils dels i les joves que declaren sentir-se únicament espanyol o més espanyol que català i els que diuen sentir-se únicament català o més català que espanyol:

¹⁶ Recordi's que un 4,7% dels joves cerdanyolencs han nascut a la resta d'Espanya, tot i que no es desposa d'informació sobre l'any de la seva arribada a Catalunya.

Taula: Perfil dels joves amb sentiment nacional 'espanyol' (%)

Sentiment nacional 'espanyol'	%
Joves nascuts a la resta d'Espanya	44,1
Joves antipatia immigrants sub-saharians	27,7
Joves coneixement català parlat baix	23,2
Joves situació econòmica millor seus pares	21,6
Joves 'treballadors no qualificats'	21,1
Joves amb ingressos baixos (751-1.200)	20,5
Joves sense connexió a Internet	18,2
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	17,4
Joves convicció religiosa 'catòlica'	17,0
Pares nascuts a la resta d'Espanya	17,0
Joves sense estudis en curs	15,8
Joves en situació laboral ocupat	15,5
<i>Total joves sentiment nacional 'espanyol'</i>	<i>730</i>

Categories > 13,0 %

Taula: Perfil dels joves amb sentiment nacional 'català' (%)

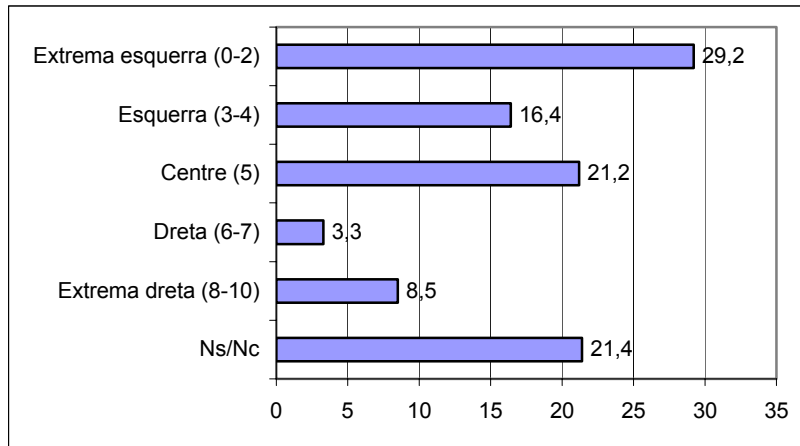
Sentiment nacional 'català'	%
Joves llengua habitual amics 'nomes català	69,4
Pares nascuts a Catalunya	46,1
Joves residents barri de Bellaterra	41,7
Joves posicionats políticament 'esquerra'	35,1
Joves convicció religiosa 'no creient'	33,0
Pares amb estudis universitaris	30,4
Joves escolarització privades/concertades	29,8
Joves convicció religiosa 'ateu'	26,9
Joves amb part. política no convencional	26,8
Joves simpatia immigrants romanesos	24,8
Joves amb connexió a Internet	23,6
<i>Total joves sentiment nacional 'català'</i>	<i>730</i>

Categories > 21,8

Com era d'esperar, els perfils són marcats i diferenciats i responen a una clara divisòria social que es podria sintetitzar –potser massa esquemàticament- com aquella que separa la classe treballadora de la classe mitjana acomodada. Així, més enllà del fet que els catalanoparlants i els castellanoparlants es troben sobrerepresentats entre els qui se senten catalans i espanyols, respectivament, la majoria de grups que apareixen en les taules responen a uns perfils prou clars: entre els qui se senten espanyols s'hi troben els treballadors no qualificats (21,1%), els i les joves amb ingressos baixos (20,5%), els qui tenen un nivell d'estudis baix (17,4%) o que no estudien (15,8%). La procedència geogràfica pròpia (resta d'Espanya: 44,1%) o familiar (pares nascuts a la resta d'Espanya: 17,0%) també influeix sobre el sentir-se espanyol, així com l'adscripció religiosa (catòlics: 17,0%). El perfil dels qui se senten catalans respon, en canvi, un seguit de variables pròpies de les classes mitjanes de Cerdanyola.

12.4. Posicionament en l'eix esquerra-dreta

Gràfica: Joves segons posició en l'eix esquerra-dreta* (%)

* La variable és una recodificació d'una escala de 0 a 10, on 0 significa totalment d'esquerres i 10 totalment de dretes.

Mitjana: 3,56
Total joves: 730

Gairebé la meitat dels i les joves de Cerdanyola es consideren d'esquerres (45,6%). En aquest sentit, i tot i que les dades no són tan comparables com les anteriors, els joves de Cerdanyola són menys d'esquerres que els del conjunt de Catalunya (57,6,2%) (*op cit*). Destaca el fet que a Cerdanyola són molts més els que es poden considerar d'extrema esquerra (els qui s'han posicionat en els valors 0, 1 i 2 de l'escala de 0 a 10) que al conjunt de Catalunya (29,2% i 3,0%, respectivament). De fet, a Cerdanyola els joves d'extrema esquerra són un 12,8% més que els d'esquerra.

Per contra, les posicions de centre són força més comuns a Cerdanyola (21,2%) que al conjunt de Catalunya (11,5%).

D'altra banda, mentre que els joves de Cerdanyola que es podrien considerar com d'extrema dreta són més que els que es poden considerar de dreta (8,5% i 3,3%, respectivament), al conjunt de Catalunya la proporció és inversa (un molt minoritari 0,5% per un 7,7%).

En resum, i comparant els resultats del municipi amb els del Principat, pot dir-se que a Cerdanyola el grup de joves que es posiciona al centre de l'eix esquerra-dreta és superior que a Catalunya, però que les posicions extremes també ho són. Aquesta tendència (sobrerepresentació del centre i dels extrems respecte la resta de Catalunya) és, a gran trets, la mateixa que es dona en l'eix d'adscripció nacional, fet que esbossa un entorn relativament polaritzat.

12.5. Posicionament doble: identitat nacional i eix esquerra-dreta

Aquesta darrera conclusió fa pertinent veure quina és la interrelació entre el posicionament en l'eix esquerra-dreta i el sentiment d'adscripció nacional, motiu pel qual s'ha construït la següent taula:

Taula: Joves segons identitat nacional i posició en l'eix esquerra-dreta (%)

Sentiment nacional	Posició en l'eix esquerra-dreta						Total
	Extrema esquerra (0-2)	Esquerra (3-4)	Centre (5)	Dreta (6-7)	Extrema dreta (8-10)	Ns/Nc	
Únicament espanyol	3,8	5,0	9,0	4,2	14,5	16,7	8,8
Més espanyol que català	3,3	3,3	3,9	12,5	3,2	5,8	4,2
Tant espanyol com català	40,8	47,5	51,6	37,5	43,5	34,0	42,9
Més català que espanyol	23,5	24,2	9,0	12,5	8,1	6,4	15,2
Únicament català	14,1	6,7	3,2	4,2	3,2	1,3	6,6
Altres nacionalitats	4,2	5,0	7,7	20,8	22,6	14,1	9,3
Indiferent	5,2	2,5	7,1	0,0	3,2	11,5	6,2
Ciudadà del món	4,2	5,8	7,7	8,3	1,6	7,1	5,8
Ns/Nc	0,9	0,0	0,6	0,0	0,0	3,2	1,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Total joves</i>	213	120	155	24	62	156	730

La taula ofereix dues conclusions interessants: en primer lloc, apareix una relació clara entre posicionament en l'eix esquerra dreta i posicionament en l'eix espanyolisme-catalanisme. Així, entre els (pocs) joves que es declaren d'extrema dreta, els qui se senten únicament espanyols estan sobrerrepresentats (14,5% del total, quan només són el 8,8% dels joves cerdanyolencs); igualment, entre els (encara menys) joves que es declaren de dreta, els que se senten més espanyols que catalans també estan sobrerrepresentats (12,5%). A l'altra banda, entre els qui es declaren d'extrema esquerra els qui se senten més catalans que espanyols o únicament catalans arriben al 23,5% i al 14,1%, respectivament, mentre que entre els joves d'esquerra també s'hi troben sobrerrepresentats els qui se senten més catalans que espanyols. Al mig d'aquesta divisió, entre els qui es declaren de centre la majoria (51,6%) es senten tan espanyols com catalans. La relació entre catalanisme i posicions d'esquerra i espanyolisme i posicions de dreta, doncs, apareix clarament marcada.

En termes agregats, les dades permeten calcular que hi ha un 16,0% dels i les joves de Cerdanyola que es senten més catalans que espanyols o únicament catalans i que són d'esquerra o extrema esquerra, mentre que hi ha un 2,1% que es consideren més espanyols que catalans o únicament espanyols i que són de dreta o extrema dreta. Cal

tenir en compte, però, que hi ha un elevat nombre de joves que han refusat ubicar-se en l'eix esquerra dreta, una part important dels quals es declaren únicament espanyols o més espanyols que catalans.

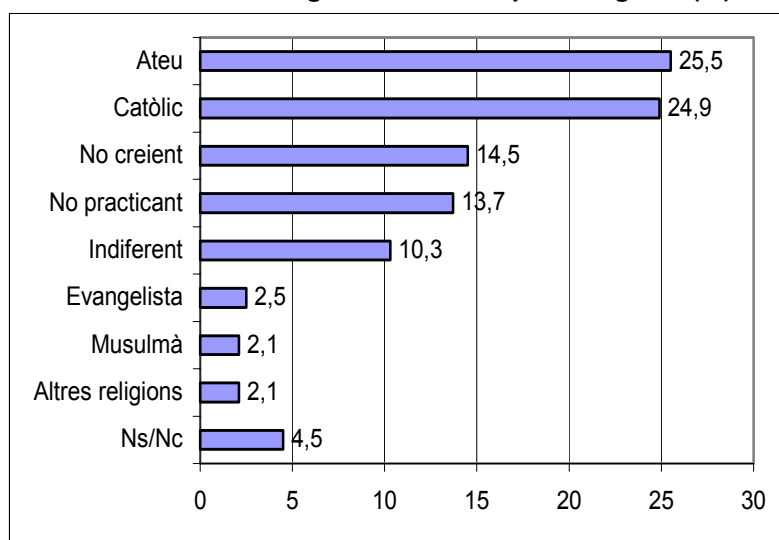
L'altra dada interessant que ofereix la taula és la tendència a considerar-se de dretes dels joves cerdanyolencs de nacionalitat estrangera nacionalitats; aquest col·lectiu agrupa fins el 22,6% dels qui es declaren d'extrema dreta i el 20,8% dels qui es declaren de dreta.

13. Religió i valors

En aquest capítol es tracten dues qüestions sovint oblidades en les enquestes que normalment es fan als i les joves: el posicionament respecte la religió i les actituds respecte determinats col·lectius. Dedicar atenció a aquests aspectes de la subjectivitat dels i les joves ha de permetre obtenir una fotografia més acurada de la realitat juvenil cerdanyolenc.

13.1. Autoadscripció religiosa

Gràfica: Joves segons autoadscripció religiosa (%)

Total joves: 730

L'autoposicionament religiós reflecteix que una quarta part dels i les joves de Cerdanyola es declaren ateus (25,5%), proporció lleugerament superior a la dels catòlics (24,9%). Les xifres de "no creients" i de "no practicants" també reflecteixen un cert "equilibri" en relació a la qüestió religiosa, en tant que poden considerar-se com a formes "suaus" d'ateïsmes i catolicisme, respectivament.

D'altra banda, els evangelistes, musulmans i de seguidors d'altres religions sumen el 6,7% de la població, en unes proporcions molt semblants entre elles.

Taula: Nombre de joves per la seva autoadscripció religiosa i edat (%)

Adscripció religiosa	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Ateu	25,5	28,0	24,8	24,5
Catòlic	24,9	19,2	26,9	26,8
No creient	14,5	14,8	14,9	14,1
No practicant	13,7	14,8	12,0	14,4
Indiferent	10,3	14,8	9,9	7,8
Evangelista	2,5	2,2	2,5	2,6
Musulmà	2,1	2,7	1,2	2,3
Altres religions	2,1	0,5	3,7	1,6
No contesta	4,5	2,7	4,1	5,9
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

L'edat es mostra com un factor que afecta la religiositat, especialment en relació al catolicisme. Així, entre els més joves la proporció d'ateus és superior a la de les franges d'edat posteriors, i els que es declaren catòlics són un 7,6% menys que entre els més grans. Igualment, entre els més joves la proporció dels qui es declaren indiferents (14,8%) és 4,5 punts percentuals superior a la mitjana. Així, entre el grup de 15 a 19 anys fins el 42,8% dels joves són ateus o no practicants.

Entre les altres religions, l'escassetat de casos i la poca variabilitat de les xifres fa difícil copsar diferències segons l'edat.

13.2. Opinió i valors respecte la immigració

En la planificació de la present recerca s'ha volgut indagar sobre una qüestió que ha adquirit una certa rellevància a Cerdanyola, la de les relacions entre els col·lectius de procedència geogràfica diversa. Concretament, al qüestionari es demanava a l'enquestat que digués quin grau de simpatia sentia (en una escala de 0 a 10) envers determinats col·lectius.

Taula: Joves segons la simpatia cap a diferents col·lectius* (%)

Simpatia col·lectius	(0-10)	Total
Persona de Catalunya	8,27	701
Persona de resta d'Espanya	8,12	697
Persona de resta UE	7,49	670
Persona de Sudamèrica	6,92	679
Persona de Àfrica Subsahariana	6,48	615
Persona de Romania	5,63	630
Persona de Marroc	5,62	656

* Escala de 0 a 10, on 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia

Catalans (8,27) i espanyols (8,12) són els grups que desperten més simpatia entre el conjunt de joves de Cerdanyola, fet que pot considerar-se escassament sorprenent. A l'altre extrem de l'escala, marroquins (5,62) i romanesos (5,63) presenten unes valoracions baixes, i apareixen com a col·lectius menys apreciats als ulls de la joventut de Cerdanyola. Els sudamericans (6,92) i les persones de l'Àfrica subsahariana (6,48) es troben en una posició intermitja, amb unes puntuacions que mostren un cert recel cap a aquests col·lectius d'un segment important dels i les joves. La següent taula reflecteix d'una altra manera els mateixos resultats; és a dir, ofereix els percentatges de joves que mostren simpatia (valoració de 5 a 10) o no simpatia (valoració de 0 a 4) per aquests col·lectius.

Taula: Joves per simpatia cap a determinats col·lectius (%)

Grau de simpatia	Col·lectiu			
	Sudamericans	Romanesos	Subsaharians	Marroquins
No simpatia (0-4)	13,0	25,5	13,8	26,0
Simpatia (5-10)	80,0	60,8	70,4	63,8
Ns/Nc	7,0	13,7	15,8	10,1
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>730</i>	<i>730</i>	<i>730</i>

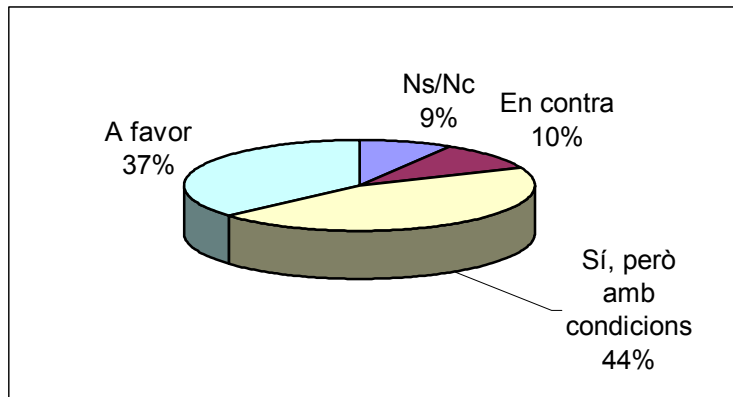
A partir de la taula precedent s'han construït els perfils dels i les joves que declaren no simpatia per aquests col·lectius:

Taula: Perfils dels joves amb poca simpatia cap als ... (%)

Sudamericans	%	Romanesos	%
Joves residents al barri de Banús-Bonasort	22,9	Joves que treballen més de 50 h./setm	42,9
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	18,3	Joves 'treballadors qualificats'	40,0
Joves sense estudis en curs	18,2	Joves 'treballadors no qualificats'	33,3
Joves en condicions laborals inestables	17,1	Joves sense estudis en curs	32,6
Joves amb situació econòmica 'regular'	16,9	Joves amb estudis obligatoris o inferiors	32,4
Pares amb estudis obligatoris o inferiors	16,5	Joves ingressos baixos (751-1200€/mes)	31,6
Pares nascuts a la resta d'Espanya	15,8	Pares amb estudis obligatoris o inferiors	30,8
Homes joves	15,7	Joves en condicions laborals inestables	30,2
Joves en situació laboral ocupat	14,9	Pares nascuts a la resta d'Espanya	30,0
Joves sense formació complementària	14,0		
<i>Categories > 13,0 %</i>		<i>Categories > 25,5 %</i>	
Subsaharians	%	Marroquins	%
Joves sit. econ. 'dolenta' o 'molt dolenta'	27,6	Joves que treballen més de 50 h./setm	42,9
Joves aturats entre un i sis mesos	26,2	Joves residents al barri de Banús-Bonasort	37,1
Joves amb estudis obligatoris o inferiors	21,9	Joves en condicions laborals inestables	32,9
Pares nascuts a l'estranger	21,6	Joves sense estudis en curs	32,6
Joves amb nacionalitat no espanyola	20,5	Pares nascuts a la resta d'Espanya	30,8
Joves en situació laboral aturat	19,4	Joves amb situació econòmica 'regular'	30,5
Joves nascuts a l'estranger	19,2	Joves amb estudis obligatoris o inferiors	30,1
Pares de classe treballadora	18,8	Joves en situació laboral ocupat	28,6
Joves ingressos baixos (751-1200€/mes)	18,4		
Joves 'treballadors no qualificats'	18,4	<i>Categories > 26,0 %</i>	
Joves de 15 a 19 anys d'edat	17,9		
Joves sense estudis en curs	17,7		
Joves en situació econòmica 'regular'	17,4		
<i>Categories > 13,8 %</i>			

En síntesi, la taula mostra com són els i les joves en una situació social de major feblesa els qui acaben manifestant una menor simpatia per determinats col·lectius estrangers. Així, els joves amb estudis obligatoris o inferiors, els que es troben en una situació econòmica regular, en condicions laborals inestables, amb ingressos baixos, en ocupacions manuals no qualificades i els que procedeixen d'una extracció social baixa (pares sense estudis, o els fills de la immigració) es troben sobrerrepresentats entre els qui expressen un major rebuig als nousvinguts.

Gràfica: Joves segons la possibilitat de concedir el dret de vot als immigrants (%)

Total joves: 730

En relació a la possibilitat de concedir el dret de vot a la població d'origen immigrant, la divisió bàsica entre els i les joves no es troba tant entre els qui hi estan en contra (10,0%) i la resta sinó entre els qui hi estan a favor (un 36,8%) i els qui hi estan a favor però amb condicions (44,7%).

14. Els/les joves i Cerdanyola del Vallès

En aquest capítol s'ofereixen els resultats de les preguntes fetes als i les joves sobre la seva ciutat. Concretament, al qüestionari es preguntava sobre les principals problemàtiques del municipi i sobre el coneixement, ús i valoració dels serveis municipals adreçats als joves.

14.1 Principals problemàtiques de Cerdanyola del Vallès

En aquesta pregunta es demanava als joves que indiquessin quines eren les dues principals problemàtiques que creien que afecten a Cerdanyola. El conjunt de respostes ha estat agrupat en la següent taula:

Taula: Principals problemàtiques de Cerdanyola segons els joves (%)

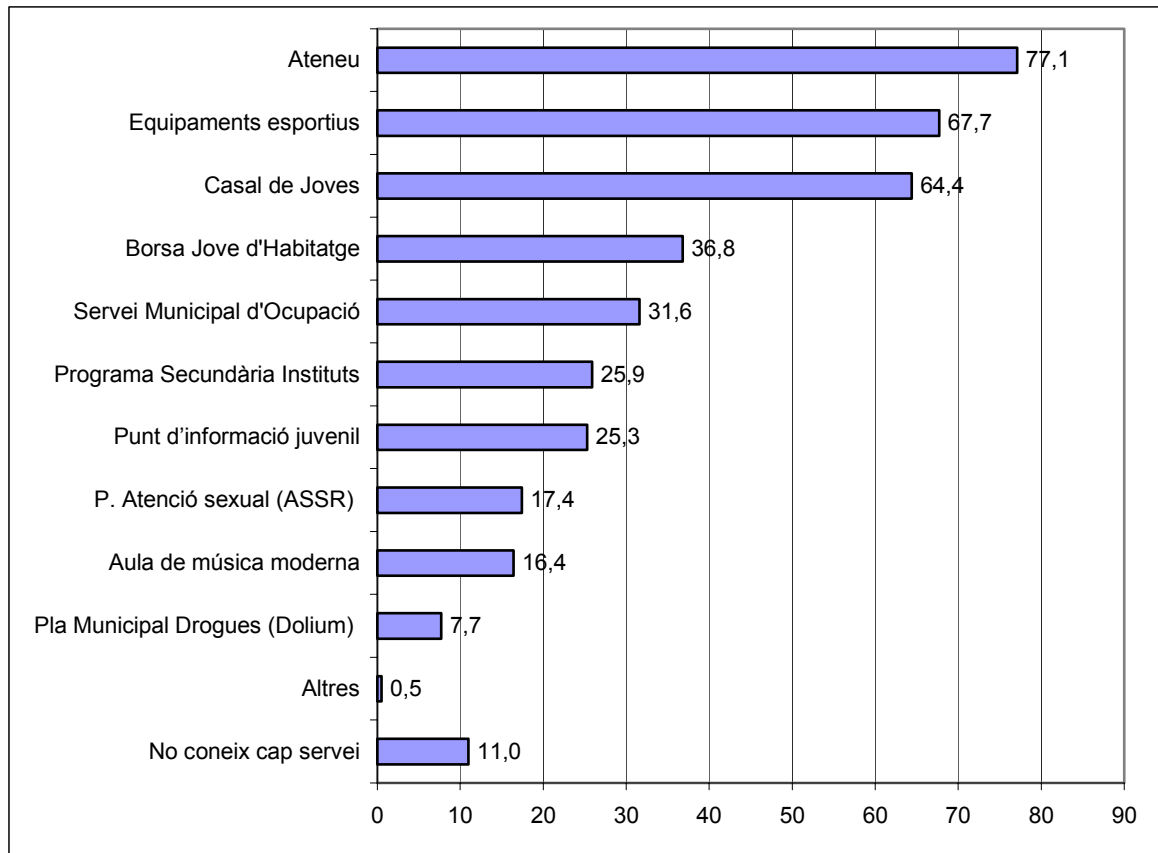
Problemàtica	%
Habitatge	44,1
Infraestructures/comunicacions	16,7
Manca d'oferta d'oci	14,7
Immigració	10,0
Treball	7,4
Delinqüència	6,7
Polítics	5,1
Manca zona d'aparcament	4,8
Economia	4,4
Manca d'oferta cultural	3,6
Drogues	3,0
Qualitat de vida	3,0
Transport públic deficient	2,9
Contaminació/Neteja	2,3
Massa tràfic	1,9
Problemes convivència	1,4
Manca zones verdes	1,0
Manca d'oportunitats	0,8
Comerç	0,3
Altres	3,0
Cap	11,9
Ns/Nc	5,8
Total joves	730

RESPOSTA MÚLTIPLE

L'habitatge és la principal problemàtica que els i les joves de Cerdanyola consideren que té la seva ciutat. Gairebé la meitat dels i les joves l'han anomenat com la principal o segona problemàtica del municipi (44,1%). Les següents dues problemàtiques estan directament relacionades amb la quotidianitat dels i les joves: les deficiències en les infraestructures i les comunicacions (16,7%) i la manca d'oferta d'oci (14,7%). La immigració és quarta problemàtica més citada, esmentada pel 10,0% dels joves.

14.2. Serveis de Joventut

Gràfica: Serveis de joventut més coneguts pels joves (%)

RESPOSTA MÚLTIPLE
Total joves: 730

L'Ateneu (77,1%), els equipaments esportius (67,7%) i el Casal de joves (64,4%) són, de lluny, els serveis de joventut més coneguts pels i les joves de Cerdanyola, tot i que és significatiu el volum de joves que no els coneixen.

Els serveis adreçats a l'habitatge (36,8%) i al treball (31,6%) vénen a continuació, tot i que amb unes xifres molt menors. Cal tenir en compte, però, que bona part dels i les joves encara viuen a casa dels pares i no busquen habitatge, i que també són molts els joves que no busquen ocupació. Destaca el fet que el Punt d'Informació Juvenil només és conegut pel 25,3% dels joves.

Taula: Serveis de joventut més coneguts pels joves i edat (%)

Coneixement Serveis de joventut	%	Edat (anys)		
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29
Ateneu	77,1	84,1	74,4	75,2
Equipaments esportius	67,7	70,3	65,7	67,6
Casal de Joves	64,4	75,3	64,0	58,2
Borsa Jove d'Habitatge	36,8	12,1	43,0	46,7
Servei Municipal d'Ocupació	31,6	18,1	31,4	39,9
Programa Secundària Instituts	25,9	41,8	26,4	16,0
Punt d'informació juvenil	25,3	34,6	24,8	20,3
P. Atenció sexual (ASSR)	17,4	19,8	16,9	16,3
Aula de música moderna	16,4	23,1	15,7	13,1
Pla Municipal Drogues (Dolium)	7,7	9,9	7,9	6,2
Altres	0,5	0,5	0,4	0,7
Ns/Nc	11,0	6,0	14,0	11,4
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>182</i>	<i>242</i>	<i>306</i>

El creuament per edats evidencia la tendència que, en general, els serveis adreçats a un públic d'una determinada edat són efectivament més coneguts entre aquests. És el cas de la Borsa d'Habitatge, conegut únicament pel 12,1% dels joves de 15 a 19 anys però pel 46,7% dels joves de 25 a 29 anys. El mateix passa amb el SMO i, de manera inversa, amb el Programa de Secundària als Instituts. Hi ha un seguit de serveis que, tot i no estar específicament adreçat als més joves, sí que sembla que tenen entre aquests als seus màxims coneixedors (és el cas del Casal, el PIJ i l'Aula de Música). Els altres serveis tenen un coneixement relativament similar entre els diferents grups d'edat, tot i que certament pot apreciar-se sempre una lleuger major coneixement entre els més joves.

La utilització que els joves fan dels serveis canvia l'ordre de l'escala precedent. Al qüestionari es demanava als i les joves que diguessin si usaven "mai, poc, normal, sovint o molt sovint" els serveis de la llista. Aquestes respostes han estat tractades, en la taula següent, en una escala que va del 5 (utilització intensiva) a l'1 (cap utilització).

Taula: Serveis de joventut més utilitzats pels joves (%)

Utilització Serveis de joventut	(1-5)	Coneixen servei
Equipaments esportius	2,79	494
Ateneu	2,51	563
Programa Secundària Instituts	2,46	189
Servei Municipal d'Ocupació	2,23	231
P. Atenció sexual (ASSR)	2,09	127
Borsa Jove d'Habitatge	2,04	268
Punt d'informació juvenil	1,97	185
Casal de Joves	1,88	470
Aula de música moderna	1,78	120
Pla Municipal Drogues (Dolium)	1,73	56

RESPOSTA MÚLTIPLE

Com era d'esperar, dos dels serveis més coneguts (els equipaments esportius i l'Ateneu) són els més usats (2,79 i 2,51, respectivament). Per contra, el Casal de joves -conegut pel 64,4% dels joves- té una utilització força menor (1,88). Igualment, els serveis d'ocupació i d'habitatge, prou coneguts entre els joves, són utilitzats sovint (2,23 i 2,04).

En relació a la valoració dels serveis entre els joves que els han fet servir, es demanava que valoressin si funcionaven “molt bé, notable, bé, regular o malament”. Les respostes han estat recodificades en una escala de 1 (valoració altament negativa) a 4 (valoració altament positiva).

Taula: Serveis de joventut més valorats pels joves (escala 1-4)

Valoració Serveis de joventut	%	Edat (anys)			Utilitzen servei
		De 15 a 19	De 20 a 24	De 25 a 29	
Pla Municipal Drogues (Dolium)	3,40	3,00	3,67	3,40	15
Ateneu	3,37	3,50	3,37	3,26	449
Punt d'informació juvenil	3,29	3,30	3,42	3,12	99
P. Atenció sexual (ASSR)	3,24	3,29	3,41	3,07	72
Aula de música moderna	3,16	3,13	3,25	3,08	43
Equipaments esportius	3,14	3,32	3,15	3,01	404
Servei Municipal d'Ocupació	2,97	3,11	3,11	2,85	159
Casal de Joves	2,78	2,84	2,90	2,61	230
Borsa Jove d'Habitatge	2,65	3,20	2,77	2,49	162
Programa Secundària Instituts	2,48	2,77	2,33	2,31	124

RESPOSTA MÚLTIPLE

Tots els serveis valorats pels joves entrevistats que els han fet servir superen amb escreix “l'aprobat”. De fet, la majoria dels serveis superen el “3”, per la qual cosa la valoració que fan els usuaris dels serveis es pot considerar, en general, com a positiva.

El Dolium, un programa molt específic que ha estat usat per només 14 dels entrevistats, apareix com el servei més ben valorat, probablement degut a les seves característiques especials i a l'especificitat del públic a qui s'adreça.

Més enllà d'això, l'Ateneu apareix com el segon servei més valorat. El fet que, a més a més, sigui el servei més conegut indica la centralitat d'aquesta institució. Tot i que la valoració disminueix amb l'edat, són els tres grups d'edat considerats els que li atorguen una puntuació molt elevada.

El PIJ, tot i l'escàs nombre de jove que el coneix, és ben valorat entre aquells que l'han fet servir, fet que evidencia la potencialitat del servei. És el grup d'edat de 20 a 24 anys el qui més bé el valora.

Els dos següents serveis més valorats (l'ASSR i l'Aula de música moderna) són més propers a la lògica de funcionament del Dolium, en el sentit que el nombre d'usuaris és molt minoritari. Novament, és el grup d'edat intermig el qui més el valora.

Finalment, destaca el fet que tant pel que fa al SMO com a la Borsa d'Habitatge, tot i que les puntuacions globals són altes, ho són més entre el grup d'edat de 15 a 19 anys. Això és especialment evident en la Borsa d'Habitatge, fet que fa pensar que potser aquests serveis tenen una diferent capacitat d'atendre les necessitats d'un i altre col·lectiu.

15. Conclusions

Aquest darrer apartat es divideix en tres blocs. En primer lloc, s'oferirà un resum dels principals resultats de cada capítol, ordenats temàticament. En segon lloc, es farà una lectura transversal de l'informe per extreure les principals conclusions en relació a les variables clàssiques de desigualtat social, com el gènere o el lloc de naixement. I finalment s'oferiran un seguit de reflexions generals sobre la situació de la joventut de Cerdanyola, ubicant-la en el context de la societat contemporània esbossat en la introducció.

Breu resum temàtic

- **Aspectes sociodemogràfics.** Els 12.308 joves de 15 a 29 anys de Cerdanyola del Vallès representen el 21,2% de la població del municipi. Tot i els processos migratoris recents, la “sortida” de la joventut de les generacions del baby-boom ha provocat una disminució del nombre de joves, paral·lela a un creixement del conjunt de la població. El resultat és que el col·lectiu juvenil té menys pes demogràfic avui que fa uns anys. A més a més, l'estructura per edats del col·lectiu (el subgrup més gran és el de 25 a 29 anys) fa pensar que, tot i l'arribada de la immigració, el pes demogràfic de la joventut seguirà baixant en els propers anys. No obstant això, la proporció de joves del municipi és, avui en dia, més gran que la proporció de joves del Vallès Occidental i del conjunt de Catalunya, de manera que Cerdanyola segueix sent una *ciutat jove*.

Pel que fa a la composició interna d'aquesta joventut, destaca amb força el paper de les migracions en la configuració de la Cerdanyola actual. En primer lloc, les migracions produïdes durant la segona meitat del segle XX des de la resta d'Espanya fan que com a mínim un dels progenitors de més de la meitat dels joves siguin espanyols nascuts fora de Catalunya. D'altra banda, el fenomen migratori més recent (les migracions internacionals de població estrangera) es tradueix en què 16% de joves de Cerdanyola siguin estrangers, proporció força inferior a la del conjunt de Catalunya.

- **Educació.** La meitat dels joves de Cerdanyola estan estudiant, principalment a la universitat. La presència de la UAB és un factor d'atracció de població "flotant" que incrementa la proporció d'estudiants universitaris. El perfil d'aquells qui estudien mostra la influència de l'origen social en la configuració de la trajectòria acadèmica dels joves: els estudis, lloc de naixement i professió dels pares influeixen en la decisió / possibilitats d'estudiar dels i les joves, així com en el tipus de centre (públic o privat/concertat) pel que s'opta, tot i que a Cerdanyola el pes de l'escola pública és majoritari. Pel que fa als nivells d'instrucció entre els qui ja han finalitzat els estudis, destaca novament la influència de l'origen social en els resultats educatius dels joves. Convindria aprofitar la importància del sector públic a Cerdanyola per intentar corregir aquestes desigualtats en els resultats educatius, abordant, de forma prioritària, la principal problemàtica en relació als resultats acadèmics: la no finalització de l'ESO o l'abandonament dels estudis un cop obtinguda aquesta titulació. En el context socioeconòmic actual, els estudis proporcionen uns coneixements i unes titulacions cada cop més imprescindibles per aconseguir una bona posició en el mercat laboral.
- **Treball i posició socioeconòmica.** Amb relació al món del treball, Cerdanyola no escapa de les dificultats amb què els joves d'avui es troben en aquest àmbit. Sis de cada deu joves de estan ocupats, però destaquen determinades situacions d'exclusió i segmentació en el mercat de treball: en primer lloc, es dona una elevada taxa d'atur (19,3%), que al seu torn afecta els joves de manera diferent (més de la meitat dels aturats porten més de dos anys en aquesta situació). En segon lloc, pel que fa a l'estabilitat contractual, entre els assalariats sis de cada deu joves tenen una ocupació inestable. En tercer lloc, pel que fa a l'estructura ocupacional, els i les joves de Cerdanyola es divideixen en tres grans blocs relativament proporcionals: els tècnics i directius, els empleats i treballadors qualificats, i un bloc important de treballadors no qualificats. En quart lloc, pel que fa als ingressos, el grup central és el que guanya entre 751 i 1.200 €/mes; els qui guanyen menys de 751€ són el 19,3% dels qui es declaren ocupats. El 36,3% dels jove de Cerdanyola consideren que la seva situació econòmica és Regular o Dolenta. Finalment, en relació a la valoració mitjana que els i les joves fan de les seves feines, la "no perillositat" és l'únic aspecte que aprova amb nota; la jornada laboral, l'interès de l'ocupació i les possibilitats de promoció són fonts d'insatisfacció entre els ocupats.

Aquestes diverses segmentacions del mercat de treball actuen, en part, com a reproductores de l'estructura social, ja que l'anàlisi estadística revela com l'origen social, a l'igual que fa amb relació als estudis, també té una gran influència a l'hora de posicionar els i les joves en el món laboral. Això s'aprecia en relació a la categoria socioeconòmica del jove ocupat, ja que els tres grans blocs descrits prèviament responen a les diverses trajectòries formatives i orígens familiars dels joves.

A la vista de la situació dels joves en relació al mercat de treball, sembla necessari reforçar a creació d'ocupació, especialment l'ocupació qualificada. Cerdanyola, com el conjunt de Catalunya, no té només un problema d'atur juvenil sinó també de qualitat de l'ocupació, i els perfils en què es concentren bona part de les situacions de vulnerabilitat estan marcats per la procedència social i les baixes qualificacions. A més d'intervenir sobre el propi mercat de treball, per tant, cal adreçar-se específicament a aquests col·lectius per proporcionar-los instruments que els ajudin a millorar la seva posició.

- **Família i habitatge.** En correspondència amb la resta de Catalunya i els processos d'allargament de la joventut, la gran majoria dels joves del municipi són solters i no tenen fills. El retard en l'emancipació implica que més de sis de cada deu joves visquin a la llar dels pares, principalment degut a motius econòmics (més que no pas a qüestions d'edat o de bona convivència). Entre els emancipats, el lloguer és l'opció majoritària, fet que contrasta amb la resta de Catalunya i que probablement es relaciona amb la presència d'estudiants de la UAB. El cost mensual de l'habitatge supera els 600€ per a més de la meitat dels joves; entre els qui es decanten per la compra, gairebé sis de cada deu joves paguen més de 800€ al mes. L'accés a l'habitatge és una barrera clau en el procés de transició juvenil, tal com assenyalen els propis joves en declarar l'habitatge com la principal problemàtica del municipi. En aquest sentit, és clar el paper cabdal que ha de jugar l'Habitatge de Protecció Oficial, en contraposició a les ajudes directes a l'habitatge, en la resolució d'aquest problema. S'hauran d'explorar les possibilitats que el pacte per l'habitatge i la futura llei de l'habitatge proporcionen als municipis, especialment en relació a un dels mecanismes que poden ser més útils per a contribuir a una disminució dels costos de l'habitatge: la posada al mercat dels habitatges desocupats.

- **Temps lliure.** Pel que fa a les activitats realitzades en el temps lliure, destaca la irrupció de l'ús de l'ordinador en la quotidianitat juvenil, que pot haver restat temps al consum televisiu. La relació entre tipus d'activitats i moment vital es mostra en tres grups: hi ha un conjunt d'activitats que es relacionen amb la primera fase de la joventut, més vinculada al procés de construcció identitària: escoltar música, sortir amb amics, estar al carrer. Un segon grup d'activitats augmenten amb l'edat, de forma paral·lela a l'allunyament de l'obligatorietat escolar i a l'increment dels estudis i de la independència econòmica: llegir, viatjar i un conjunt d'activitats culturals. Finalment, fer esport, anar al cinema i beure en contextos d'oci nocturn apareixen com les activitats comuns al conjunt de la joventut, probablement definitòries d'aquesta condició. Si dividim els joves entre els qui més activitats fan en el seu temps lliure i els qui menys en fan, trobem dues variables que ajuden a explicar la composició dels grups: la situació familiar (els emancipats sense fills, per exemple, realitzen moltes activitats) i el nivell d'ingressos (a més ingressos, més activitat). Aquesta darrera reflexió introdueix la qüestió de les desigualtats en l'accés a la cultura i la lliure disposició del temps: d'una banda, les polítiques culturals han de compensar les diferents oportunitats en l'accés als recursos culturals, tant pel que fa a la línia habitual d'oferir descomptes als grups amb menys ingressos com, tal com es deriva de les dades, adaptant la seva oferta a les situacions vitals en què es troben els diferents tipus de joves. D'altra banda, també resulta evident que la política cultural més eficaç són unes polítiques socials compensatòries, que proporcionin recursos econòmics i serveis als joves i les famílies.
- **Salut i pràctiques de risc.** Pel que fa al consum de drogues (legals i il·legals), l'enquesta confirma la disminució del consum de tabac iniciada fa anys al conjunt de Catalunya i l'extensió i normalització de les begudes alcohòliques en les sortides nocturnes dels joves. En relació a aquesta qüestió, els qui declaren beure quatre o més begudes quan surten són gairebé un de cada deu joves, per la qual cosa caldria seguir insistint en la informació i la formació com a element desnaturalitzador d'aquestes conductes. Les xifres relatives al consum de drogues il·legals han de ser preses amb precaució degut a uns resultats sorprenentment baixos. Tot i això, entre els qui declaren haver-ne consumit, destaca la presència de treballadors no qualificats i de joves procedents de llars monoparentals, circumstància que qüestiona la percepció de l'extensió interclassista del consum de drogues. En altres paraules, tot i que les polítiques d'informació i prevenció sobre el conjunt de drogues han d'adreçar-se necessàriament al conjunt dels i les

joves, les dades suggereixen que val la pena intervenir específicament sobre determinats perfils de risc. Finalment, gairebé una quarta part dels joves segueixen o han seguit una dieta en el darrer any, indicador que reclama un seguiment més proper i detallat del fenomen.

- **Mobilitat i noves tecnologies.** Destaca el fet que quatre de cada deu joves de Cerdanyola usen el cotxe per anar a treballar, proporció que creix fins la meitat dels joves quan parlem de desplaçaments per motiu d'oci. Els transports públics són usats per poc més de la meitat dels joves en ambdós tipus de desplaçaments, i el seu ús disminueix amb l'edat, a mesura que els joves poden usar i comprar el cotxe o la moto. Tot i que es probable que part dels qui usen transport privat ho facin per una opció personal, és significatiu que la manca de comunicacions sigui la tercera problemàtica més citada pels joves. És necessari, per tant, millorar l'oferta de transport públic adaptant-la a les necessitats concretes dels i les joves. Pel que fa la utilització de l'ordinador i Internet, la seva presència a les cases dels joves és majoritària, però aquelles llars que no en disposen es corresponen amb els segments socials més desfavorits. Aquest fet és preocupant, en la mesura que la no utilització de les TIC no només reflecteix les desigualtats socials (econòmiques i culturals) sinó que contribueix a reproduir-les, per la qual cosa seria interessant plantejar algun tipus d'intervenció específica en relació a aquesta temàtica.
- **Llengua.** Sis de cada deu joves parlen totalment o principal en castellà, mentre que el terç restant es divideix a parts iguals entre els qui parlen ambdues llengües per igual i els qui parlen totalment o principal en català. Les xifres canvien poc en funció de l'edat, fet que fa pensar que la situació no canviarà amb les noves generacions, però sí que canvien segons l'àmbit de parla: és en el context escolar o laboral (en els àmbits institucionalitzats) on el català s'usa més. D'altra banda, pel que fa al coneixement del català, les dades no són especialment positives: els qui no tenen un coneixement alt del català parlat, llegit o escrit són aproximadament una tercera part dels joves. Ara bé, d'aquest terç de joves, més o menys la meitat es correspon amb el 16% de joves estrangers; queda, per tant, una proporció similar de joves nascuts a l'estat que no tenen una alta competència de català, tot i que d'aquest col·lectiu també caldria restar-ne la proporció dels nascuts a la resta de l'estat i arribats fa poc. Mirades amb detall, doncs, les dades de competència lingüística en català no són tan negatives. Una altra qüestió són les dades sobre el seu ús, que són baixes i no depenen tant de la competència

lingüística dels joves sinó de la voluntat i les oportunitats d'usar-lo. En aquest sentit, la politització de la llengua, que implica un increment del seu ús com a marcador ideològic-identitari, no afavoreix l'augment de l'ús social del català. El poc ús del català a Cerdanyola, per tant, no respon tant a la manca de coneixement de la llengua (qüestió que igualment cal no abandonar, especialment en relació a determinats col·lectius) sinó a la creació d'un imaginari i d'uns espais relacionals que en promoguin l'ús. Qüestió complicada però cabdal, perquè la divisòria lingüística reflecteix, a Cerdanyola, una més àmplia divisòria social de la que parlarem més endavant.

- **Participació, religió i valors.** Pel que fa a l'associacionisme, la situació de Cerdanyola és similar a la del conjunt de Catalunya: un associacionisme baix, i probablement amb les característiques pròpies de l'actual participació juvenil: puntual i més propera al perfil de l'usuari que al del militant implicat. Pel que fa a les altres formes de participació, també presenten unes taxes baixes, aquest cop més allunyades de les del conjunt de Catalunya. En ambdós casos (tant l'associacionisme com les altres formes de participació), la participació apareix com un recurs i una pràctica dels grups socialment més afavorits, i per tant funciona com a instrument per reforçar i reproduir aquestes posicions. Per tal que la participació serveixi per integrar i cohesionar el municipi, hauria d'aconseguir-se una major implicació dels sectors infrarepresentats, generant estratègies i imaginaris propers a les seves posicions.

El sentiment nacional es distribueix de forma diferent que al conjunt de Catalunya: principalment, a Cerdanyola hi ha més joves que diuen sentir-se tan espanyols com catalans, mentre que al conjunt de Catalunya, tot i que aquesta també és l'opció principal, hi ha més joves inclinats cap a posicions de catalanitat. Aquesta relativa centralitat en les posicions nacionals es trenca en les posicions polítiques, en tant que els extrems (extrema esquerra i extrema dreta) aglutinen més d'una tercera part dels joves. L'anàlisi mostra una certa vinculació entre posicions d'extrema dreta / espanyolisme i posicions d'extrema esquerra / catalanisme. L'origen i la posició social d'ambdós grans perfils també apareix dibuixat amb una certa nitidesa, en correlació amb el que s'ha anat dient fins al moment. La participació és un dels mecanismes que han de servir per a la superació d'aquesta important clivella, però certament aquesta polarització que es manifesta en termes polític-ideològics té les seves bases en un posicionament diferent en l'estructura social, més o menys allunyat de la centralitat. En aquest sentit, les polítiques

participatives difícilment poden modificar aquesta desigualtat en les posicions, per la qual cosa calen polítiques compensatòries per intentar generar una major cohesió social.

Finalment, en relació als valors, destacat la incidència del procés de secularització entre els joves, ja que els ateus, no creients i indiferents a la qüestió religiosa són la meitat dels joves, xifra que arriba al més de sis de cada deu si hi afegim els no practicants. No arriben a un de cada deu joves els qui es declaren seguidors d'altres religions.

- **Problemàtiques del municipi i serveis de Joventut.** L'habitatge destaca com la principal problemàtica mencionada pels joves, seguida a distància per dues qüestions probablement relacionades: la manca d'oferta d'oci i les infraestructures i comunicacions. L'Ateneu destaca com un dels serveis més conegut, usat i valorat pels joves, així com els equipaments esportius. També crida l'atenció l'escàs coneixement del PIJ, fet que es contraposa amb la seva bona valoració.

Les principals variables de desigualtat

- **Gènere.** El gènere és una de les variables clàssiques de desigualtat, tot i la important transformació social experimentada en les darreres dècades en el paper d'homes i dones en la nostra societat. La joventut és el col·lectiu on s'evidencien més aquests canvis, de manera que una lectura transversal de l'informe des d'una perspectiva de gènere aporta ombres i llums. La "revolució" assenta les seves bases en l'educació: si entre les generacions grans les dones abandonaven ràpidament els estudis per treballar o dedicar-se a les tasques domèstiques, avui en dia les noies estudien més que els nois. Això també passa a Cerdanyola: tot i que les diferències no són molt grans, estudien més temps i assoleixen un nivell d'instrucció superior als nois, que concentren bona part de la "pobresa formativa". Aquesta major solidesa formativa permet a les noies entrar amb més força en un món laboral encara hostil, pensat per als homes i farcit de discriminacions. No obstant això, i gràcies a la seva inversió educativa, les noies de Cerdanyola tenen una alta taxa de participació laboral, treballen en ocupacions tècniques en la mateixa proporció que els nois i estan més representades entre els empleats i els treballadors qualificats; en canvi, l'elevat nombre de nois sense o només amb l'ESO es tradueix en una major proporció de treballadors sense qualificar. Tot i aquesta millor posició de les noies en l'estructura ocupacional, la discriminació de gènere es manifesta en els salaris, ja que els de les noies són més baixos. No obstant això, cal valorar positivament la inversió educativa de les noies i la seva posició en el mercat de treball, que sens dubte milloren la situació de les generacions anteriors i posicionen favorablement les noies en un context econòmic en què les qualificacions són cada cop més importants a l'hora de construir les trajectòries professionals.

Pel que fa al repartiment del treball domèstic, les dades mostren un cert equilibri entre els emancipats, fet que també és indicatiu d'una disminució de les desigualtats tradicionals. També en el camp de la participació el paper de les noies és similar al dels nois, com a mínim quantitativament (una altra qüestió seria analitzar les tasques que es realitzen), mentre que les noies tenen una major taxa d'emancipació (que s'explica pel fet que s'emparellen amb homes més grans que elles). D'altra banda, i tot i que la tendència vers l'equiparació dels gèneres provoca que cada cop més noies adoptin actituds i conductes que abans eren més pròpies dels nois, el cert és que les actituds associades a la *transgressió*

segueixen essent principalment masculines: beure en grans quantitats i prendre drogues, per exemple, són pràctiques que, tot i la seva creixent feminització, encara estan protagonitzades principalment pels nois. Per contra, la forta pressió de la nostra societat cap a l'assoliment de determinats cànons estètics segueix adreçant-se principalment cap a les dones, i les noies són probablement el col·lectiu més vulnerable: les dades sobre seguiment de dieta són un indicador de fins a quin punt la transformació del rol de la dona en l'esfera productiva (assumint un protagonisme que li proporciona una autonomia fins fa poc negada) no es tradueix encara en una transformació similar en l'esfera cultural, en què continuen vigents algunes de les desigualtats tradicionals.

- **Lloc de naixement.** L'origen geogràfic és una altra de les variables que configuren un ventall diferenciat d'oportunitats als individus d'una societat. En aquest informe s'ha volgut donar una rellevància especial a aquesta qüestió, motiu pel qual l'Annex presenta una selecció de les dades més rellevants en funció del lloc de naixement del jove. Allí pot veure-s'hi com, tot i que els joves nousvinguts tenen un major nivell d'estudis i la seva posició en el mercat de treball no és substancialment pitjor que la dels autòctons, les seves majors necessitats (la gran majoria dels nousvinguts estan emancipats, mentre que succeeix el contrari entre els autòctons) els situa en una posició de major vulnerabilitat i precarietat econòmica. Igualment poden trobar-se diversos indicadors que suggereixen un cert distanciament respecte els assumptes col·lectius del municipi i el país.
- **Nivell d'estudis.** Com era d'esperar, el nivell d'estudis es revela com una de les variables que mostren una major influència en l'estructuració de les desigualtats socials. Principalment, en tant que la posició en el mercat de treball està molt condicionada a la titulació de què es disposa. Així, els joves amb l'ESO o que no han obtingut aquesta titulació tenen moltes opcions d'acabar desenvolupant feines no qualificades, marcades pels baixos ingressos i les pitjors condicions de treball, fet que al seu torn determina les possibilitats (i les condicions) d'emancipació. Però el nivell d'estudis deixa sentir la seva influència més enllà de l'àmbit laboral i de la vivenda, ja que articula les actituds i comportaments en el conjunt de la vida de les persones: així, des dels comportaments de risc fins a la participació social, passant per la ubicació en posicionaments ideològics extrems, tots aquests elements estan relacionats amb el nivell d'instrucció. Recordem que són els nois els qui estan sobrerrepresentats entre els menys formats, fet que coincideix amb una cultura masculinitzada de rebuig a l'àmbit institucional de l'escola, tot i que

també amb unes majors possibilitats per als homes de trobar determinades feines. En tot cas, aquesta és una qüestió cabdal a l'hora de treballar per a la consecució d'un municipi més cohesionat.

- **Origen social.** La classe social i el nivell d'estudis dels pares, combinada amb la seva procedència geogràfica, es revelen com un dels factors bàsics a l'hora d'estructurar les oportunitats dels i les joves de Cerdanyola. La ciutat, en tant que municipi constituït a través de l'aportació d'un important nombre de persones arribades de la resta de l'estat, presenta les característiques típiques dels municipis marcats per la immigració: un col·lectiu nascut a Catalunya que ocupa les millors posicions sociolaborals i disposa d'un major nivell d'estudis, i un col·lectiu arribat de la resta d'Espanya, amb menys formació, que principalment passa a desenvolupar ocupacions manuals o poc qualificades. Els fills d'aquestes generacions, els joves de la Cerdanyola actual, estan marcats per l'herència pròpia d'aquest procés. Així, tot i l'important paper igualador que han tingut les polítiques públiques (especialment les educatives) i el mateix efecte d'un mercat de treball dinàmic, l'efecte d'aquesta divisòria encara pot apreciar-se en l'estructuració de les desigualtats socials entre els joves de Cerdanyola: en el nivell formatiu i en el fet d'estar estudiant o no, en l'elecció del tipus de centre escolar, en l'obligació d'haver de treballar, en la categoria professional, en les activitats realitzades, en les conductes de risc, en la competència lingüística, en la participació social, etc. Sobre aquesta qüestió en parlarem més endavant.

Perspectiva general i reflexions finals

Tal com s'apuntava en la introducció, un dels objectius d'aquest informe era situar la població jove de Cerdanyola en el context de les transformacions que està patint el propi procés de la *joventut* a les societats contemporànies. I efectivament, com era d'esperar, pot dir-se que els i les joves de Cerdanyola estan experimentant els riscos i oportunitats propis de la nostra època: en relació a la **transició educativa**, l'allargament generalitzat de l'escolarització i l'increment dels nivells d'estudis propis del conjunt d'Europa es compatibilitzen, a Catalunya i Cerdanyola, amb una creixent polarització de l'estructura final de les qualificacions. Per la banda de baix, el nombre d'estudiants que no finalitzen l'escolarització obligatòria o que abandonen els estudis en fer-ho és molt elevat i es consolida, fet altament preocupant en el context d'una societat cada cop més desigual en què les qualificacions són un element central de segmentació. Per la banda de dalt, és possible que el gran nombre de titulats universitaris no respongui necessàriament a les demandes del mercat laboral, tot i que aquesta és una qüestió menys preocupant: és d'entre els joves gens o poc qualificats, i no d'entre els universitaris, d'on haurien de sortir els titulats secundaris postobligatoris que demanda el mercat. En tot cas, és evident que la millora del capital humà, per se, no produirà una millora de la quantitat i qualitat de les ocupacions disponibles en el mercat laboral, per la qual cosa cal seguir incidint sobre aquest per tal que generi les ocupacions que els i les joves es mereixen.

En relació a la **transició laboral**, les dades també evidencien l'endarreriment de la consolidació de la posició en el mercat de treball i reflecteixen la polarització educativa esmentada al punt anterior. D'una banda, la temporalitat s'ha consolidat i afecta a bona part dels joves. Això, juntament amb l'alta taxa d'atur (bona part del qual és de llarga durada) i l'escassa valoració dels i les joves de determinats aspectes de les seves feines, dibuixa un context laboral marcat per la incertesa: la vulnerabilitat, abans pròpia de les classes treballadores, avui en dia s'estén a les classes mitjanes i, per tant, es converteix en la característica principal del conjunt del món laboral. En aquest sentit, el concepte d'*endarreriment de la inserció laboral* pot qüestionar-se, en tant que no està clar que les dificultats que experimenten part dels joves en el mercat laboral estiguin únicament relacionades amb la seva edat (és a dir, que es superaran amb el pas del temps) sinó que també ho estan amb la seva generació. En altres paraules: per a alguns sectors de joves, la incertesa de la seva situació laboral actual pot acompanyar-los més enllà de l'etapa juvenil, en tant que les regles de joc del món del

treball han canviat. En tot cas, s'aprecia una segmentació entre les ocupacions altament qualificades, ben remunerades i unes bones condicions de treball (tot i que també sotmeses a la temporalitat) i les ocupacions poc o gens qualificades, associades a baixos ingressos i pitjors condicions de treball. L'origen social dels joves, i el seu nivell d'instrucció, estan directament relacionats amb les possibilitats de situar-se en un o altre segment d'aquesta divisòria.

La **transició domiciliar** és la més visiblement afectada per l'allargament de les dues transicions prèvies i per l'encariment del preu de la vivenda. En aquest sentit, els i les joves de Cerdanyola comparteixen amb els joves catalans unes grans dificultats d'accés a l'habitatge. L'origen social novament apareix com a factor a tenir molt en compte en aquesta qüestió, ja que els joves procedents de famílies amb una bona posició socioeconòmica poden optar per una doble estratègia: allargar en bones condicions l'estada a la llar d'origen, o comptar amb ajuts familiars per a fer una emancipació també en millors condicions. L'endarreriment de la transició domiciliar fa que la **transició familiar** també s'hagi postposat, fins al punt que ha tingut un paper molt secundari en aquest informe: per raó del grup d'edat comprès en l'estudi, la formació d'un domicili conjugal i el fet de tenir fills (que altres estudis mostren que no han disminuït, sinó que s'han endarrerit) han estat realitzats per ben pocs dels joves objecte d'aquest estudi.

Tots aquests endarreriments tenen conseqüències directes sobre el conjunt de la vida dels i les joves. La **interdependència** entre els diferents àmbits de la vida que comentàvem en la introducció s'ha pogut apreciar al llarg de l'informe, en tant que la *moratòria* (en l'accés als recursos propis de l'edat adulta) que caracteritza la prolongada etapa juvenil actual es tradueix en un allargament dels comportaments i actituds propis de la joventut: així, les dades mostren com són els i les joves que es troben en una determinada situació vital (vivint en parella, i encara més si es tenen fills) els qui menys realitzen les pràctiques d'oci pròpies del conjunt de la població juvenil. Així, aquelles pràctiques clarament positives característiques de la joventut (una major participació i implicació social i un major consum cultural i pràctiques d'oci, per exemple) cada cop es fan fins a edats més tardanes, així com, també, algunes de les conseqüències negatives d'aquestes pràctiques (conductes de risc). En aquest sentit, l'assumpció de responsabilitats per part dels joves resulta complicada en un context en què se'ls facilita enormement l'accés a béns de consum relativament assequibles (vehicle, espais d'oci, drogues, noves tecnologies) però en què els resulta

complicat accedir als recursos socials més preuats (feina digne i habitatge), els quals són els que realment determinen l'accés a la plena ciutadania.

Totes aquestes qüestions són comuns al conjunt de joves catalans, i el present informe ens ha permès constatar com els joves de Cerdanyola no en són una excepció. El que Cerdanyola il·lustra amb més claredat és una tendència que no és exclusivament seva sinó que afecta un nombre creixent de municipis de l'àrea metropolitana, relacionada amb la composició interna de la joventut i de les seves diferents posicions en l'estructura social. A grans trets, i exagerant de manera excessiva, pot dir-se que a Cerdanyola apareixen tres grups amb un perfil prou definits. En primer lloc, s'hi troben els joves fills de pares nascuts a Catalunya, que han aprofitat la bona posició social familiar d'origen (recordem el major nivell d'instrucció i la major representació d'aquests pares entre els empresaris i la classe mitjana assalariada) per assolir una posició avantatjosa: majors titulacions, millors posicions en el mercat de treball i, també, una major implicació participativa indicativa d'una posició de *centralitat* en la vida del municipi. En segon lloc, trobem els fills de la immigració procedent de la resta d'Espanya, la qual ha gaudit d'una posició menys avantatjada que s'ha traduït, en termes generals, en unes menors possibilitats educatives, laborals i participatives dels seus fills, que es troben en una posició més *perifèrica* respecte l'accés als recursos del municipi. Si entre el primer grup hi predominen les posicions catalanistes d'esquerra, entre el segon hi trobem presents posicions de centre-dreta més properes a l'espanyolisme. La divisòria en l'estructura social, per tant, es tradueix en una divisòria político-ideològica que esbossa un panorama relativament polaritzat. En tercer lloc, recentment ha aparegut un darrer actor, la immigració jove procedent de l'estranger. Aquest grup és el que es troba en una situació de major vulnerabilitat social (tot i que ja hem comentat el caràcter específicament universitari de part d'aquesta immigració) i entra en competència directa amb determinats sectors del segon grup per l'accés als recursos socials, fet que pot originar conflictes si no es gestiona adequadament.

Certament, les posicions intermitjtes són les majoritàries a Cerdanyola, tant pel que fa a la posició en l'estructura social (treballadors qualificats i empleats agrupen a quatre de cada deu joves) com pel que fa als posicionaments subjectius dels joves (sentiment nacional i posició en l'eix esquerra-dreta). Però també s'aprecia una polarització que és característica de Cerdanyola i probablement d'altres municipis de l'àrea metropolitana. Aquesta polarització pot estar relacionada amb el que des de la sociologia s'anomena, gràficament, l'aturada de l'*ascensor social*: durant dècades, la

cohesió social de Catalunya s'ha mantingut, tot i l'arribada de grans col·lectius de població immigrada des de la resta d'Espanya, gràcies a la possibilitat de la promoció social: les tensions intergrupals es dissolien en part degut a les opcions de millora per al conjunt de la població. En el context actual, marcat per una incertesa que afecta cada cop més segments socials i una creixent competència per l'accés als recursos, les possibilitats d'ascensió social (o, senzillament, de mantenir les posicions adquirides pels pares) semblen difuminar-se, si més no per a determinats grups (recordi's que set de cada deu joves de Cerdanyola declara tenir una posició igual o pitjor que la dels seus pares). L'arribada de nous col·lectius de nouvinguts afegeix un nou element a aquest escenari.

En aquest context, la superació de les divisions actuals no està únicament relacionada amb intervencions des de l'àmbit de la participació i el lleure, necessàries per a aproximar posicions i relacions de col·lectius excessivament distanciats, sinó també amb la necessitat de dotar novament d'oportunitats a tots els sectors joves del municipi. Les polítiques de joventut de Cerdanyola, per tant, necessiten ser implementades per tots els agents municipals i institucionals presents al seu territori, per tal d'articular des de la transversalitat unes intervencions integrals que contribueixin a la millora efectiva de la situació de la joventut.

16. Joventut i Immigració a Cerdanyola del Vallès

La història recent de la ciutat, com la de la gran majoria dels municipis de Catalunya, no s'entendria sense tenir en compte el paper de les migracions. Al llarg del segle XX, i a través de diverses onades, van arribar al municipi grans quantitats de persones provinents de la resta d'Espanya, les quals van fer créixer Cerdanyola i van contribuir a la construcció de la seva identitat actual. A partir dels anys vuitanta, els fluxos migratoris entre Catalunya i la resta de l'estat, però, deixen de ser importants, i comencen a ser substituïts pel que els demògrafs anomenen les *migracions externes*, és a dir, les protagonitzades per persones nascudes fora d'Espanya. És evident que les característiques socioculturals de part d'aquest heterogeni col·lectiu són diferents de les dels col·lectius immigrants anteriors, però els processos als quals cal fer front (integració econòmica, social, lingüística i cultural) són els mateixos. Potser el fet més destacat del procés migratori actual és la rapidesa amb que s'ha i s'està produint, fet que ha generat un cert desconcert en les administracions públiques i la societat civil a l'hora de donar resposta al fenomen. Per aquests motius hem volgut dedicar un apartat especial per tal de conèixer les característiques de la nova immigració jove de Cerdanyola, entenent per "població d'origen immigrant" aquella que ha nascut fora d'Espanya. Per fer-ho, hem seleccionat les principals variables analitzades en l'estudi sobre el conjunt de la població juvenil i les hem observades a partir de la comparació entre la situació de la població nouvinguda¹⁷ i la població nascuda a Catalunya i Espanya.

¹⁷ Entenem que l'opció de considerar com a població immigrada als fills i filles de persones nascudes a l'estranger seria estigmatitzadora i difícilment justificable des d'un punt de vista analític, per la qual cosa en aquesta secció la població jove "immigrada", "estrangera", etc., és únicament aquella que ha nascut fora d'Espanya.

Dades poblacionals bàsiques

Al segon capítol de l'informe referent al conjunt de la població es tracten abastament les dades poblacionals en funció de l'origen geogràfic. A continuació s'ofereix una síntesi dels principals resultats d'aquell apartat:

- Els i les joves residents a Cerdanyola **nascuts a l'estranger** representen el 16,4% del conjunt de la població juvenil, mentre que els i les joves amb **nacionalitat estrangera** són el 16,0%. Les correspondències entre nacionalitat i lloc de naixement són clares, com és d'esperar: entre els nascuts a l'estranger, només el 5,8% tenen la nacionalitat espanyola.
- Les dades padronals de 2006 mostren com la proporció de joves immigrants a Cerdanyola és molt similar a la del **Vallès Occidental** i és sis punts percentuals inferior a la del conjunt de **Catalunya**¹⁸. Així, tot i la importància del fenomen, a Cerdanyola la proporció d'immigrants entre els joves és més baixa que a la mitjana de Catalunya.
- Les principals **nacionalitats** presents a Cerdanyola entre els i les joves d'origen estranger són la romanesa (12,0%), la marroquina (8,5%) i diverses nacionalitats sudamericanes (equatoriana, argentina i colombiana, amb un 7,7% cadascuna). Per continents, Amèrica agrupa el 56,4% dels nousvinguts, Europa el 27,4% i Àfrica l'11,1%. Àsia aporta el 5,1% de la població estrangera.
- No existeix un biaix en funció del **sexe** entre la població jove nousvinguda, ja que la proporció de nois i noies és pràcticament la mateixa (50,5% i 49,5%, respectivament). Per **continents**, els homes estan lleugerament sobrerrepresentats entre els americans i els europeus mentre que les dones ho estan entre els africans i els asiàtics.
- Pel que fa a l'**edat**, la població jove nousvinguda és lleugerament més gran que l'autòctona. Així, mentre el 26,7% dels joves nascuts a l'Estat tenen entre 15 i 19 anys, només el 15,8% dels nascuts a l'estranger tenen aquesta edat; per contra, els nascuts a l'estranger d'entre 25 i 29 anys són el 49,2% mentre que

¹⁸ Població de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera segons el padró continu de 2006: Cerdanyola 15,8%; Vallès Occidental 15,9%; Catalunya 22,2%.

només arriben al 40,5% dels autòctons. No obstant aquestes diferències percentuals, l'edat mitjana de la població jove immigrada és de 23,7 anys i la de la població jove autòctona és de 22,5 anys.

Origen social

En relació al **lloc de naixement dels pares**, entre els i les joves nascuts a l'estranger, la situació més habitual (90,0%) és que els dos pares també hagin nascut fora d'Espanya. No hi ha cap jove nascut a l'estranger que tingui els dos pares nascuts a Catalunya, mentre són un 3,3% dels joves estrangers els que tenen ambdós progenitors nascuts a la resta de l'estat. Entre els i les joves nascuts a Espanya només un 4,9% tenen un o ambdós progenitors nascuts fora d'Espanya, fet que il·lustra la relativa novetat del fenomen de la immigració externa: d'aquí a pocs anys ben segur que aquesta proporció haurà crescut força.

Taula: Joves per lloc de naixement dels pares i origen geogràfic (%)

Lloc de naixement dels pares	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Els dos Catalunya	20,8	24,9	-
Catalunya i resta Espanya	24,7	29,5	-
Els dos resta d'Espanya	33,8	39,8	3,3
A Espanya i estranger	3,2	2,6	5,8
Els dos estranger	15,9	1,3	90,0
Ns/Nc	1,6	1,8	0,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

L'observació de la següent taula serveix per qüestionar un dels estereotips sobre la immigració, el referent a la seva condició social. Com diversos estudis han mostrat, els qui estan en condicions d'emigrar no són necessàriament els sectors més desfavorits de la societat sinó, en part, aquelles que s'ho poden permetre.

Taula: Joves per estudis dels pares i origen geogràfic (%)

Estudis dels pares	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Obligatori o inferiors	43,1	45,1	33,3
Secundaris postobligatori	21,0	21,3	19,2
Universitaris	23,0	20,8	34,2
Ns/Nc	12,9	12,8	13,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Podem constatar, així, que els pares dels i les joves nouvinguts tenen un **nivell d'estudis** més elevat que els pares dels i les joves autòctons. Si bé la proporció de pares amb estudis secundaris és molt semblant en ambdós col·lectius, els joves amb pares universitaris són el 34,2% entre els nouvinguts i el 20,8% entre els autòctons; mentre que els i les joves amb pares amb estudis obligatoris o inferiors són el 33,3% entre els nouvinguts i el 45,1% entre els autòctons.

Estudis i TIC

El major nivell formatiu dels pares dels joves estrangers respecte els pares dels joves autòctons es reproduïx entre els seus fills. Així, mentre que el 35,8% dels joves nascuts a l'estranger tenen **estudis** universitaris, només el 18,7% dels i les joves autòctons han assolit aquest nivell d'estudis. Igualment, entre els autòctons les baixes titulacions són més comuns que entre els nouvinguts, mentre que és amb relació a les titulacions secundàries postobligatòries que els joves autòctons presenten unes proporcions més elevades que els nouvinguts. En part, aquestes diferències poden deure's a la lleugerament superior edat mitjana dels joves nouvinguts, però sens dubte també està relacionat amb el factor que hem observat en la secció anterior: el nivell d'estudis dels pares, que actua com a impulsor dels estudis dels fills.

Taula: Joves per nivell d'estudis assolits i origen geogràfic (%)

Nivell d'estudis	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Obligatori o inferiors	30,0	31,1	24,2
Secundaris postobligatori	47,9	49,8	38,3
Universitaris	21,5	18,7	35,8
Ns/Nc	0,5	0,3	1,7
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Pel que fa a la **relació amb els estudis**, el 60,0% dels i les joves immigrants no estudien mentre que el 48,5% dels autòctons tampoc ho fan. Les diferències es troben principalment entre els i les joves que cursen estudis secundaris postobligatori (16,4% dels autòctons i 8,3% dels nouvinguts), i també –tot i que en menor mesura- en els estudis obligatoris, en què un 5,2% dels autòctons entrevistats encara estan cursant la ESO.

Taula: Joves per tipus d'estudis en curs i origen geogràfic (%)

Estudis en curs	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Estudis obligatoris	4,7	5,2	1,7
Secundària postobligatòria	15,1	16,4	8,3
Estudis universitaris	26,8	26,9	26,7
No estudiant	50,4	48,5	60,0
Ns/Nc	3,0	3,0	3,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

El fet que fins el 26,7% de la població immigrada estigui cursant estudis universitaris mereix un comentari apart, ja que els universitaris representen el 55,5% del total d'estudiants autòctons mentre que són el 72,7% del total d'estudiants estrangers. És probable que la presència de la UAB estimuli l'arribada a Cerdanyola d'estudiants d'origen estranger, fet que constituiria una diferència amb el perfil de la immigració del conjunt de Catalunya, amb una menor presència d'estudiants universitaris.

Pel que fa al **tipus de centre** on estudien uns i altres, la diferència entre els nouvinguts que estudien en escoles públiques i els autòctons és d'un 8,9%. Aquesta diferència relativament baixa s'explica per l'elevada proporció de joves de Cerdanyola que cursen estudis en centres públics.

Taula: Joves per titularitat del centre on van cursar estudis primaris i origen geogràfic (%)

Centre estudis primaris	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Centre públic	67,5	66,1	75,0
Centre privat/concertat	32,2	33,8	24,2
Ns/Nc	0,3	0,2	0,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Pel que fa a la **formació complementària**, no s'observen diferències significatives entre ambdós grups: el 18,5% dels autòctons en cursa i el 15,8% dels nouvinguts també ho fa.

Finalment, les següents dues taules ens parlen de la **disposició d'ordinador i d'Internet**, i mostren com l'accés a les noves tecnologies varia fortament entre ambdós col·lectius, ja que el 27,5% dels immigrants no tenen ordinador a casa (3,6% dels autòctons) i el 38,3% no tenen Internet (12,3% dels autòctons).

Taula: Joves per disposició d'ordinador i origen geogràfic (%)

Disposició d'ordinador a casa	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Disposa d'ordinador	92,5	96,4	72,5
No disposa d'ordinador	7,5	3,6	27,5
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Taula: Joves per disposició de connexió a Internet i origen geogràfic (%)

Disposició d'Internet a casa	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Disposa d'Internet	83,4	87,7	61,7
No disposa d'Internet	16,6	12,3	38,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Ocupació i situació econòmica

Ocupació

Tot i les diferències entre els nivells d'estudis i la relació amb els estudis, pel que fa a la **relació amb l'activitat laboral** la situació comparada entre nascuts a Espanya i nascuts a l'estranger és força equilibrada. Com era d'esperar, la proporció d'ocupats és més alta entre els immigrants que entre els autòctons (65,0% i 61,1%, respectivament), mentre que en relació a l'atur succeeix el contrari (11,7% i 15,4%).

Taula: Joves per situació laboral i origen geogràfic (%)

Situació laboral	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Ocupat	61,8	61,1	65,0
Aturat	14,8	15,4	11,7
Inactiu	23,0	23,1	22,5
Ns/Nc	0,4	0,3	0,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Així doncs, la immigració jove a Cerdanyola no està caracteritzada per una situació d'*exclusió* de l'activitat laboral. Una altra cosa són les característiques d'aquesta ocupació, que passem a analitzar a partir de la **relació laboral**.

Taula: Joves per relació laboral i origen geogràfic (%)

Relació laboral	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Assalariat	86,9	87,7	83,3
Empresari/Autònom	6,7	7,2	3,8
Altres	6,0	4,6	12,8
Ns/Nc	0,4	0,5	-
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>	<i>373</i>	<i>78</i>

S'observa com la condició d'assalariats i d'empresari/autònom és més pròpia dels i les joves autòctons, mentre que la categoria "altres" (que inclou els treballadors sense contracte, però també els becaris i les ajudes familiars) és més comú entre els i les joves d'origen immigrant. Per raons mostrals no es pot detallar més les característiques d'aquesta darrera categoria, però és clar que, tot i que la majoria d'immigrants comparteixen amb els autòctons la condició d'assalariats o d'autònoms/empresaris, els nouvinguts estan sobrerrepresentats en les situacions més irregulars/provisionals.

Taula: Joves per relació contractual i origen geogràfic (%)

Relació contractual	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Estable (indefinit)	39,5	38,7	43,2
Inestable (no indefinit)	60,0	60,7	56,8
Ns/Nc	0,5	0,6	-
<i>Total joves assalariats</i>	<i>420</i>	<i>346</i>	<i>74</i>

Entre els ocupats assalariats, es dona el cas que els treballadors immigrants es troben en una **situació contractual** d'estabilitat (43,2%) en una major proporció que els autòctons (56,2%). Cal recordar, no obstant, que hi ha un 8% més de joves immigrants que, pel que fa a la relació laboral, es troben en la categoria "altres", que sovint implica estar sense contracte.

La **categoria professional** dels ocupats proporciona més pistes per veure quina és la posició en el mercat de treball d'aquests joves. Pot veure's com, tot i estar infrarepresentats en les dues posicions més altes de l'escala (directius i tècnics), les diferències entre autòctons i immigrants no són molt elevades. Si hi afegim els empleats, però, veiem que la proporció de treballadors manuals és força més alta entre els autòctons (59,1%) que entre els nouvinguts (47,4%). Aquesta diferència es tradueix en què hi ha més immigrants que autòctons entre els treballadors qualificats

(15,4% i 6,2%) però, tot i això, entre els treballadors no qualificats les proporcions són molt semblants (34,6% per 32,2%).

Taula: Joves per categoria professional i origen geogràfic (%)

Categoria professional	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Directius	6,4	6,7	5,1
Tècnics	20,4	21,2	16,7
Empleats	30,8	31,9	25,6
Treballadors qualificats	7,8	6,2	15,4
Treballadors no qualificats	32,6	32,2	34,6
Ns/Nc	2,0	1,9	2,6
<i>Total joves ocupats</i>	451	373	78

En termes de **classe social**, els propietaris (empresaris o autònoms sense assalariats) és més present entre la població jove autòctona (7,8% per 4,5%), així com les posicions de hem anomenat de classe mitjana assalariada (assalariats en ocupacions directives o tècniques), que agrupa el 38,6% dels autòctons i el 23,9% de la població jove immigrada. Inversament, les posicions laborals més febles (treballadors manuals i treballadors no manuals poc qualificats) agrupen a gairebé tres quartes parts dels immigrants (71,6%) i a poc més de la meitat dels autòctons (53,6%).

Taula: Joves per classe social i origen geogràfic (%)

Classe social*	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Classe mitjana propietària	7,2	7,8	4,5
Classe mitjana assalariada	36,2	38,6	23,9
Classe treballadora	56,5	53,6	71,6
<i>Total joves ocupats</i>	414	347	67

* S'ometen les respostes Ns/Nc en ares a la simplificació

Pel que fa a les **hores treballades**, el caràcter econòmic del fenomen migratori queda reflectit en el fet que els immigrants estan sobrepresentats en el grup que treballa més de 50 hores a la setmana (11,5% respecte un 5,1% entre la població jove autòctona) i infrarepresentats en el grup dels qui treballen menys de 20 hores i entre 20 i 34 hores.

Taula: Joves per hores de treball setmanals i origen geogràfic (%)

Hores de treball setmanals	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Més de 50 hores	6,2	5,1	11,5
Entre 41 i 50 hores	18,6	18,5	19,2
Entre 35 i 40 hores	51,9	52,0	51,3
Entre 20 i 34 hores	14,2	15,0	10,3
Menys de 20 hores	7,8	8,0	6,4
Ns/Nc	1,3	1,3	1,3
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>	<i>373</i>	<i>78</i>

Per acabar aquest apartat, les dades sobre **mobilitat per raó d'estudis o de treball** reflecteixen la distribució espacial de la població en funció del lloc de naixement. Tot i que no hi ha grans diferències, els que triguen una hora o més per arribar a la seva destinació són el 15,0% dels immigrants per el 10,5% dels autòctons, mentre que la diferència entre els qui triguen menys de mitja hora és un 8,9% favorable a la població autòctona.

Taula: Joves per durada de trajecte lloc feina/estudis i origen geogràfic (%)

Durada trajecte feina/estudis	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Menys de mitja hora	64,9	66,4	57,5
Mitja hora	13,6	12,8	17,5
45 minuts	7,3	7,5	5,8
Una hora	7,5	7,2	9,2
Més d'una hora	3,7	3,3	5,8
NS / NC	3,0	2,8	4,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Situació econòmica

En aquest apartat es mostren les dades referents a la situació econòmica dels joves immigrants: concretament, es parla de l'origen dels ingressos, de la quantia d'aquests i de la valoració de la situació econòmica.

Les dades sobre l'**origen dels ingressos** mostren com la independència en els ingressos és una situació més comú entre la població immigrada (46,7%) que entre la població autòctona (32,3%). Inversament, hi ha més del doble de joves autòctons que d'immigrants (21,8% i 9,2%) que viuen exclusivament d'altres persones. Aquestes dades són congruents amb el caràcter econòmic de bona part de les migracions.

Taula: Joves per font d'ingressos i origen geogràfic (%)

Font d'ingressos	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Exclusivament ingressos propis	34,7	32,3	46,7
Ingressos meus i d'altres persones	33,8	34,3	31,7
Altres persones i ingressos propis	10,5	10,3	11,7
Exclusivament d'altres persones	19,7	21,8	9,2
Ns/Nc	1,2	1,3	0,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Més interessant resulta veure la relativa homogeneïtat en els **ingressos del treball** quan comparem ambdós col·lectius. Així, tot i que anteriorment hem vist com entre els joves immigrants les ocupacions manuals són força més freqüents que entre els joves autòctons, aquesta divisió no es tradueix en una forta segmentació per raó d'ingressos. Així, els joves autòctons que tenen uns ingressos baixos o molt baixos són un 4,8% menys que els immigrants.

Taula: Joves per ingressos mensuals nets i origen geogràfic (%)

Ingressos mensuals/net	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Alts (Més de 2000€/mes)	4,0	4,6	1,3
Mitjans (1201-2000€/mes)	25,1	24,1	29,5
Baixos (751-1200€/mes)	42,1	40,8	48,7
Molt baixos (Menys 751€/mes)	19,3	19,8	16,7
Ns/Nc	9,5	10,7	3,8
<i>Total joves ocupats</i>	<i>451</i>	<i>373</i>	<i>78</i>

La següent taula ens remet a l'**autovaloració** que els joves fan de la seva situació econòmica, i destaca la diferència entre els joves autòctons que consideren que és bona (59,7%) i els joves d'origen immigrant que creuen el mateix (43,3%). En general, doncs, els immigrants tenen una autopercepció més negativa de la situació econòmica.

Taula: Joves per situació econòmica familiar i origen geogràfic (%)

Situació econòmica familiar	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Molt bona	4,9	4,6	6,7
Bona	57,0	59,7	43,3
Regular	32,3	30,2	43,3
Dolenta	3,2	2,6	5,8
Molt dolenta	0,8	1,0	-
Ns/Nc	1,8	1,9	0,8
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Família i habitatge

L'estat civil dels i les joves de Cerdanyola ofereix unes diferències poc marcades entre immigrants i nouvinguts: la proporció de casats entre els i les immigrants és només un 6,6% superior a la dels autòctons. Destaca el 3,3% d'immigrants que tenen un estat civil diferent del de solter/a, casat/da o parella de fet.

Taula: Joves per estat civil i origen geogràfic (%)

Estat civil	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Solter/a	87,7	89,2	80,0
Casat/da	7,8	6,7	13,3
Parella de fet	3,4	3,4	3,3
Altres situacions	1,1	0,7	3,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

El tipus de llar en què viuen els joves autòctons i els nouvinguts mostra unes variacions importants, d'altra banda esperables. El 72,2% dels joves autòctons viuen a la llar d'origen, mentre que només el 25,9% dels immigrants es troben en aquesta situació. Per contra, el 25,0% dels immigrants viuen amb la seva parella (17,9% dels autòctons), mentre que 49,2% ho fan amb altres persones (8,8% entre els autòctons).

Taula: Joves per tipus de llar i origen geogràfic (%)

Tipus de llar	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Pare, mare i germans	36,8	41,3	14,2
Cònjuge	19,0	17,9	25,0
Pare i mare	19,0	22,0	4,2
Pare/Mare	8,6	8,9	7,5
Amics, companys...	8,4	3,6	32,5
Altres no familiars	4,7	3,6	10,0
Altres familiars	2,5	1,6	6,7
Viu sol	1,0	1,1	-
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

L'edat mitjana d'emancipació entre el col·lectiu nouvingut es situa en els 20,1 anys, dos anys per sota de la mitjana dels i les joves autòctons. Si aquesta darrera mitjana ja és prou baixa en comparació amb la catalana, l'edat d'emancipació dels joves immigrants reflecteix el seu procés migratori. Destaca el fet que gairebé la meitat dels emancipats (45,3%) deixés la llar d'origen entre els 15 i els 19 anys.

Taula: Joves per edat d'emancipació i origen geogràfic (%)

Edat emancipació	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
19 o menys	32,4	25,6	45,3
20 a 24 anys	40,4	40,2	40,7
25 a 29 anys	22,4	29,9	8,1
No Contesta	4,8	4,3	5,8
EDAT MITJANA	21,6	22,4	20,1
<i>Total joves emancipats</i>	250	164	86

El **règim de tinença de l'habitatge** també varia amb força segons l'origen geogràfic del jove emancipat. Entre els autòctons, el règim més habitual (57,3%) és la propietat, situació en la que únicament es troben el 12,3% dels emancipats nous. Per contra, el 81,4% d'aquests estan de lloguer, proporció que baixa fins el 39,6% entre els autòctons.

Taula: Joves per tinença de l'habitatge i origen geogràfic (%)

Tinença habitatge	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Lloguer	54,0	39,6	81,4
Compra	42,0	57,3	12,8
Cedit pares/familiars	2,0	1,8	2,3
Altres	1,6	1,2	2,3
Ns/Nc	0,4	-	1,2
<i>Total joves emancipats</i>	250	164	86

El **cost de l'habitatge** també mostra diferències importants, ja que els i les joves immigrants viuen en habitatges pels quals paguen quantitats substancialment més baixes. Així, fins el 36,1% dels nous emancipats paguen 400€ mensuals o menys per la seva vivenda, grup que engloba únicament el 10,9% dels joves autòctons emancipats. Per contra, entre els autòctons els qui paguen més de 600€ mensuals per la seva vivenda són el 66,4% dels joves, mentre que únicament són el 40,7% de la població jove immigrada.

Taula: Joves per pagament mensual habitatge i origen geogràfic (%)

Pagament mensual habitatge	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Cap	3,2	2,4	4,7
Inferior a 200 €	2,0	1,8	2,3
Entre 201 i 400€	14,4	6,7	29,1
Entre 401 i 600 €	16,0	14,6	18,6
Entre 601 i 800€	32,4	32,3	32,6
Més de 800€	25,2	34,1	8,1
Ns/Nc	6,8	7,9	4,7
<i>Total joves emancipats</i>	250	164	86

Llengua i coneixement del català

Pel que fa a la **llengua parlada habitualment** en funció de l'origen geogràfic, la taula següent ens informa de quina és la llengua habitual entre el col·lectiu nouvingut. Únicament el 5,0% dels immigrants usen el català o tant el català com el castellà com a llengua habitual. El 70% dels joves immigrants utilitzen el castellà, mentre que el 25,0% usen alguna altra llengua.

Taula: Joves per llengua habitual i origen geogràfic (%)

Llengua habitual	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Català*	16,7	19,8	0,8
Tant català com castellà	16,0	18,4	4,2
Castellà**	61,4	59,7	70,0
Altres	5,9	2,1	25,0
<i>Total joves</i>	730	610	120

* Inclou 'Només català' o 'Més català que castellà'

** Inclou 'Només castellà' o 'Més castellà que català'

La propera taula ens permet veure fins a quin punt el 70,0% de joves que utilitzen el castellà com a llengua habitual ho fan perquè és la seva **llengua pròpia** (entesa com a llengua familiar) o perquè és la que han adoptat (en detriment, com a mínim momentani, del català) en arribar a Cerdanyola. Pot veure's com el castellà és la llengua familiar del 58,3% dels nouvinguts, per la qual cosa hi ha un 11,7% dels nouvinguts que, sense tenir el català o el castellà com a llengua pròpia, adopten el castellà, mentre que els que adopten ambdues llengües (veure taula anterior) són el 4,2% del col·lectiu. El fet que la llengua pròpia del 58,3% dels joves immigrants sigui el castellà coincideix, a grans trets, amb la proporció d'immigrants procedent d'Amèrica Llatina (56,2%).

Taula: Joves per llengua familiar i origen geogràfic (%)

Llengua família	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Català*	17,8	21,3	-
Tant català com castellà	6,7	8,0	-
Castellà**	67,4	69,2	58,3
Altres	8,1	1,5	41,7
<i>Total joves</i>	730	610	120

* Inclou 'Només català' o 'Més català que castellà'

** Inclou 'Només castellà' o 'Més castellà que català'

Les proporcions d'ús de les dues llengües oficials de Catalunya retrocedeixen lleument quan es pregunta per la **llengua utilitzada amb els amics**, ja que aleshores augmenta (tot i que lleugerament) el grup dels qui utilitzen altres llengües (28,3%), fet que ens parla de les afinitats culturals i de les possibilitats relacionals a l'hora de fer amistats.

Taula: Joves per llengua utilitzada entre els amics i origen geogràfic (%)

Llengua amics	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Català*	15,9	18,7	1,7
Tant català com castellà	19,7	23,1	2,5
Castellà**	59,6	58,0	67,5
Altres	4,8	0,2	28,3
<i>Total joves</i>	730	610	120

* Inclou 'Només català' o 'Més català que castellà'

** Inclou 'Només castellà' o 'Més castellà que català'

Pel que fa a la **llengua usada a la feina o lloc d'estudi**, i tal com ocorre amb el conjunt de la població, l'ús de català augmenta en els espais institucionals; tot i això, la proporció de nouvinguts que usa el català en aquests contextos com a llengua principal és únicament del 15,9%, si comptem aquells que usen ambdues llengües (català i castellà) per igual.

Taula: Joves per llengua utilitzada al lloc de feina/estudis i origen geogràfic (%)

Llengua feina/estudis	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Català*	29,9	34,9	4,2
Tant català com castellà	21,9	23,9	11,7
Castellà**	40,7	35,9	65,0
Altres	6,0	3,9	16,7
<i>Total joves</i>	730	610	120

* Inclou 'Només català' o 'Més català que castellà'

** Inclou 'Només castellà' o 'Més castellà que català'

Finalment, pel que fa al **coneixement del català**, la següent taula mostra els qui tenen un coneixement (autodeclarat) baix del català en les seves diverses formes: parlat, llegit i escrit.

Taula: Joves que tenen un coneixement baix del català i origen geogràfic (%)

Coneixement baix del català...	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Parlat	11,2	3,3	51,7
Llegit	10,5	3,6	45,8
Escrit	13,8	4,9	59,2
<i>Total joves</i>	730	610	120

Els resultats mostren que la comprensió escrita del català és la més fluixa, ja que el 59,2% dels joves immigrants tenir-ne uns coneixements baixos. El català llegit, per contra, és el que mostra una situació millor (el 54,2% dels immigrants en tenen un coneixement regular o alt). En termes generals, aproximadament la meitat dels joves cerdanyolencs nascuts a l'estranger tenen un coneixement baix del català.

Oci i pràctiques de risc

En aquest apartat observarem el comportament diferencial de joves autòctons i immigrants en relació a determinades pràctiques de risc associades a la salut. En primer lloc, pel que fa al **consum de drogues il·legals**, s'observa que la proporció de joves autòctons que declara haver-ne consumit durant el darrer any és un 8,3% superior a la de la població immigrant. Tot i la precaució amb què cal llegir el conjunt d'aquestes dades (molt probablement inferiors a la realitat) certament la tendència que es marca és la d'un menor consum entre un col·lectiu de més edat i més centrat en la vida laboral. El consum de drogues, associat a l'oci nocturn i a determinades fases de la construcció identitària, sembla ser que no estaria tan present entre el col·lectiu immigrant.

Taula: Joves per consum de drogues il·legals i origen geogràfic (%)

Consum de drogues il·legals en el darrer any	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Sí	18,6	20,0	11,7
No	81,4	80,0	88,3
<i>Total joves</i>	730	610	120

En referència al **consum d'alcohol**, la mida de la mostra només ens permet fer dues agrupacions: aquells qui acostumen a beure (la quantitat que sigui) quan surten de nit i els que no acostumen a fer-ho. S'aprecia com, igual que en el cas del consum de drogues, la proporció de joves immigrants que consumeixen alcohol quan surten és menor (-9,2%) que la de joves autòctons, fet probablement vinculat als mateixos factors.

Taula: Joves per consum d'alcohol quan surten de nit i origen geogràfic (%)

Alcohol	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Sí	75,2	76,7	67,5
No	24,0	22,5	31,7
Nc	0,8	0,8	0,8
<i>Total joves</i>	730	610	120

En canvi, pel que fa al **consum de tabac**, els i les joves immigrants tenen un consum 8,5 punts percentuals inferior al dels joves autòctons. De fet, fins set de cada deu joves immigrants no fumen, xifra força elevada. El fet que la pràctica estigui menys connotada com a transgressora i menys associada a contextos d'oci pot ajudar a explicar aquesta menor tendència a fumar entre els i les joves immigrants.

Taula: Joves per consum de tabac i origen geogràfic (%)

Fumador	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Sí	36,3	37,7	29,2
No	63,7	62,3	70,8
<i>Total joves</i>	730	610	120

Finalment, pel que fa al **seguiment d'una dieta**, les dades suggereixen que aquesta pràctica és més habitual entre la població autòctona que entre la benvinguda.

Taula: Joves per seguiment de dieta i origen geogràfic (%)

Dieta actual	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Sí	13,8	14,3	11,7
No	86,2	85,7	88,3
Dieta durant l'any anterior			
Sí	11,1	12,2	5,7
No	88,6	87,4	94,3
Ns/Nc	0,3	0,4	-
<i>Total joves</i>	730	610	120

Participació

L'anàlisi de la participació s'ha fet a partir de dos conceptes: en primer lloc, la manera més tradicional d'aproximar-se a la participació ens mostra com l'*associacionisme* és una pràctica tan habitual (o tan poc) entre els joves autòctons com entre els nousvinguts. Així, fins el 72,5% dels immigrants no pertanyen a cap associació, xifra que decreix lleugerament (70,5%) entre els autòctons. L'única diferència significativa que la mostra ens permet establir¹⁹ en relació al tipus d'associacions és la pertinença a

¹⁹ Els resultats referents a la participació associativa de la població jove immigrada inferiors al 5,0% no haurien de ser tinguts en compte, degut a la seva escassa fiabilitat. No obstant això els presentem a títol il·lustratiu.

associacions religioses, clarament superior entre els nouvinguts. En el següent apartat les dades sobre religiositat expliquen el perquè d'aquesta diferència.

Taula: Joves per participació en associacions i origen geogràfic (%)

Associacions	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Esportives	12,5	12,6	11,7
Assistencial	4,8	4,6	5,8
Club social	4,0	3,9	4,2
Culturals	3,6	3,0	6,7
Cívica	2,1	2,1	1,7
Estudiantil	2,1	2,0	2,5
Musical	2,3	1,8	5,0
Religioses	3,2	1,6	10,8
DDHH	1,5	1,5	1,7
Professional	1,5	1,1	3,3
Ecologista	1,4	1,1	2,5
Excursionista	1,2	1,0	2,5
Sindical	0,8	1,0	-
Partit polític	1,0	0,7	2,5
Pacifista	0,5	0,5	0,8
Feminista	0,1	0,2	-
Altres	2,3	2,6	0,8
Cap Associació	70,8	70,5	72,5
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

MÚLTIPLE

En relació a les **formes de participació diferents a l'associacionisme**, en la següent taula es mostren els joves que declaren haver participat, alguna vegada, en diferents accions participatives: haver signat en una recollida de signatures, haver participat en l'organització d'algun acte polític o social i haver participat en alguna manifestació.

Taula: Joves que alguna vegada han realitzat determinades accions participatives i origen geogràfic (%)

Alguna vegada han...	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Col·laboració organ. actes	12,3	12,0	14,2
Signatura	31,2	32,7	24,2
Manifestacions	23,1	25,7	10,0
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Els resultats indiquen que, llevat de la primera de les formes de participació esmentades, en què les diferències són lleugerament favorables al col·lectiu immigrant (+2,2%), en la resta de formes de participació seleccionades la participació de la població autòctona és força superior a la de la població immigrada. La diferència en la

participació en recollides de signatures és d'un 8,5% i la diferència en la participació en manifestacions és d'un 15,7%.

Taula: Joves que alguna vegada han participat en formes de participació "alternatives" i origen geogràfic (%)

Altres formes participació	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Sí participa	47,5	50,0	35,0
No participa	52,5	50,0	65,0
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Si s'observen els resultats de manera agregada, aquells que han participat alguna vegada en alguna de les tres accions proposades són un 15,0% menys entre la població immigrada i la població autòctona. Aquesta diferència no només pot vincular-se a la major edat del col·lectiu jove immigrant, sinó també a alguna de les possibles conseqüències de la seva mateixa condició d'immigrants: d'una banda, un menor arrelament i implicació en els quefers col·lectius; de l'altra, un possible recel a implicar-se tenint en compte la seva condició de residents extracomunitaris (en la majoria dels casos).

Opinió, valors i ideologia

En aquest darrer apartat es descriuran diferents aspectes relacionats amb els valors, opinions i ideologia dels joves immigrants. En primer lloc, i pel que fa a l'**autoadscripció religiosa**, s'aprecien diferències importants entre ambdós col·lectius. D'entrada, tot i que la gran majoria de la població jove autòctona prové d'un context cultural de tradició catòlica, només un 21,6% dels membres d'aquest grup s'ho considera; el contrast amb la població d'origen immigrant és alt, ja que el 41,7% d'aquests joves (el doble) es declara catòlic. Recordem que el 56,4% de la població immigrada prové d'Amèrica, presumiblement Llatinoamèrica. Sumant catòlics i evangelistes, fins el 50,0% dels immigrants són cristians. Es conclou, per tant, que entre els immigrants llatinoamericans la identitat religiosa és més forta que entre la població autòctona, fet que es reflecteix en les xifres de desafecció religiosa: entre els autòctons, el 72,0% dels joves opten per posicionaments allunyats de la religió (no creients, indiferents, ateus o no practicants); entre la població immigrada, la proporció és del 23,4%.

Un 10,0% dels joves immigrants són musulmans i un 7,5% practiquen altres religions.

Taula: Joves per autoadscripció religiosa i origen geogràfic (%)

Autoadscripció religiosa	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Catòlic	24,9	21,6	41,7
Musulmà	2,1	0,5	10,0
Evangelista	2,5	1,3	8,3
Altres religions	2,1	1,0	7,5
No creient	14,5	16,6	4,2
Indiferent	10,3	11,5	4,2
Ateu	25,5	29,0	7,5
No practicant	13,7	14,9	7,5
Ns/Nc.	4,5	3,6	9,2
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

Pel que fa a la **ideologia política**, destaquen dos fets en la comparativa entre joves autòctons i immigrants. En primer lloc, els joves autòctons es situen en posicions d'esquerra mentre que una major proporció de joves immigrants es situen en posicions de dreta. Així, el 49,5% dels autòctons es consideren d'esquerres (el 31,1% d'extrema esquerra), mentre que només el 26,9% dels immigrants s'hi considera (19,2% d'extrema esquerra). Per contra, mentre que únicament el 9,7% dels autòctons es declara de dretes, el 22,5% dels immigrants s'hi considera. Destaca el fet que fins el 18,3% d'aquest col·lectiu es considera d'extrema dreta, ideologia que a Catalunya i Espanya sovint s'associa amb el rebuig als estrangers. En segon lloc, la proporció dels qui no s'ubiquen en aquest eix ideològic és del 33,3% entre la població jove immigrada, 14,3 punts percentuals superior a la proporció de la població autòctona, fet que suggereix un major desinterès / manca d'ubicació en els assumptes col·lectius, a pesar del caràcter genèric de la pregunta.

Taula: Joves per autoubicació en l'eix esquerra-dreta i origen geogràfic (%)

Eix esquerra-dreta	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Extrema esquerra (0-2)	29,2	31,1	19,2
Esquerra (3-4)	16,4	18,4	6,7
Centre (5)	21,2	21,8	18,3
Dreta (6-7)	3,3	3,1	4,2
Extrema dreta (8-10)	8,5	6,6	18,3
Ns/Nc	21,4	19,0	33,3
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

En relació a la **simpatia envers determinats grups** es produeix un fenomen curiós. D'una banda, i com és lògic, entre el col·lectiu de persones immigrades la simpatia envers catalans i espanyols és més baixa que entre els propis catalans i espanyols. Destaca la lleugera major simpatia envers els espanyols que envers els catalans. D'altra banda, pel que fa a la resta de grups sobre els quals es preguntava, les persones joves immigrades mostren una menor simpatia que no pas els i les joves autòctons: és a dir, les actituds de rebuig a les persones no catalanes/espanyoles són més grans entre els immigrants que entre els autòctons, excepte en un cas: la simpatia envers les persones sudamericanes, que és més alta entre els immigrants (un 56% dels quals, recordem, prové d'Amèrica).

Taula: Joves per simpatia cap a diferents col·lectius i origen geogràfic (%)

Simpatia col·lectius	(0-10)*	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Persona de Catalunya	8,27	8,41	7,57
Persona resta d'Espanya	8,12	8,12	8,07
Persona de resta UE	7,49	7,55	7,16
Persona de Sud-america	6,92	6,83	7,42
Persona Àfrica Subsahariana	6,48	6,60	5,72
Persona de Romania	5,63	5,72	5,13
Persona de Marroc	5,62	5,71	5,08

* Escala de 0 a 10, on 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia

Finalment, la darrera taula mostra quines són les principals **problemàtiques de Cerdanyola** en funció de l'origen geogràfic. En aquest sentit, destaca el fet que, en general, la població immigrada és menys crítica amb la seva ciutat que la població autòctona. Per exemple, i en relació a la problemàtica de l'habitatge, la proporció d'autòctons que la menciona com a problemàtica és el doble que la proporció d'immigrants, tot i que ja hem vist que els darrers han de compartir pis, viure de lloguer i pagar uns costos més baixos que els primers. Entre les principals problemàtiques, l'única en què els immigrants superen la proporció de la població autòctona és la qüestió del treball. En definitiva, destaca el fet que, mentre que dins dels joves autòctons només el 9,5% dels enquestats considera que Cerdanyola no té cap problemàtica principal, fins una quarta part dels immigrants opten per aquest posicionament.

Taula: Joves per problemàtiques de Cerdanyola i origen geogràfic (%)

Problemàtiques Cerdanyola	%	Joves	
		Autòctons	Immigrants
Habitatge	44,1	48,0	24,2
Infraestructures/comunicacions	16,7	17,4	13,3
Manca d'oferta d'oci	14,7	15,7	9,2
Immigració	10,0	11,5	2,5
Treball	7,4	6,9	10,0
Delinqüència	6,7	7,2	4,2
Polítics	5,1	5,9	0,8
Manca zona d'aparcament	4,8	4,9	4,2
Economia	4,4	4,1	5,8
Manca d'oferta cultural	3,6	3,6	3,3
Drogues	3,0	2,6	5,0
Qualitat de vida	3,0	3,3	1,7
Transport públic deficient	2,9	3,1	1,7
Contaminació/Neteja	2,3	1,8	5,0
Massa tràfic	1,9	2,0	1,7
Problemes convivència	1,4	1,5	0,8
Manca zones verdes	1,0	1,1	-
Manca d'oportunitats	0,8	1,0	-
Comerç	0,3	0,3	-
Altres	3,0	2,8	4,2
Cap	11,9	9,5	24,2
No contesta	5,8	4,9	10,0
<i>Total joves</i>	<i>730</i>	<i>610</i>	<i>120</i>

MULTIPLE

Conclusions

En aquest apartat final es presenta un breu resum dels resultats més destacats de l'anàlisi comparada entre joves residents a Cerdanyola nascuts a l'estranger i joves del municipi nascuts a Catalunya (principalment) o la resta d'Espanya:

- Des d'un punt de vista **demogràfic**, la població de 15 a 29 anys d'origen estranger representa el 16,4% de la població juvenil de Cerdanyola, proporció elevada però inferior a la mitjana de Catalunya. La població estrangera jove de Cerdanyola prové majoritàriament d'Amèrica Llatina (56%), i en menor mesura d'Europa (27%) i Àfrica (11%). La població jove immigrada presenta la mateixa proporció d'homes i dones.

- A diferència del col·lectiu jove immigrant de la resta de Catalunya, a Cerdanyola hi ha una part important d'aquest grup que resideix al municipi per qüestions relacionades amb els **estudis universitaris**. És a dir, la UAB actua com a centre d'atracció d'una part significativa (al voltant del 25%) de la immigració de Cerdanyola, fet que configura un perfil diferenciat d'una part del col·lectiu jove immigrant.
- En aquest sentit, el **nivell d'estudis** dels i les joves immigrants de Cerdanyola és superior al dels joves autòctons, ja que té més universitaris i titulats postobligatoris. D'altra banda, i relacionat amb el caràcter econòmic de determinats processos migratoris, la proporció d'estudiants entre la població autòctona és superior a la de la població immigrada.
- La posició dels joves immigrants en el **mercat de treball** és ambivalent. D'una banda, i en part degut al fet que entre aquest col·lectiu hi ha menys estudiants, els indicadors laborals bàsics (atur i ocupació) són lleugerament millors entre els nouvinguts. Igualment, la temporalitat afecta menys als membres d'aquest grup. D'altra banda, i a pesar del seu major nivell d'estudis, els immigrants treballen en ocupacions manuals en major mesura que els joves autòctons (tot i que la proporció de treballadors desqualificats és la mateixa). Igualment, els treballadors immigrants treballen més hores (tot i que aquesta és una dada de lectura ambigua) i gasta més temps en els seus desplaçaments. Els ingressos derivats del treball són lleugerament més baixos. Tot i aquesta relativa semblança en els ingressos, el fet que les necessitats d'uns i altres siguin diferents (més endavant recordarem l'altíssima diferència en la taxa d'emancipació) provoca que la població immigrada jove valori la seva situació econòmica com a regular o dolenta en una proporció força superior al col·lectiu autòcton. Finalment, el propi fet migratori implica que la independència financera sigui més gran entre els i les persones immigrades que entre els i les joves autòctons. En termes d'estructura social, i a partir dels criteris emprats, podem observar que gairebé tres de cada quatre joves immigrants formen part de la classe treballadora mentre que entre la població jove autòctona la proporció és d'un de cada dos.
- En relació a l'**habitatge**, la condició de persones immigrades fa que la taxa d'emancipació sigui molt més alta entre aquest grup que entre els autòctons, que pateixen les dificultats d'emancipació característiques de la joventut

catalana. Així doncs, mentre que la majoria de joves nascuts a Catalunya viuen amb els seus pares, el col·lectiu immigrant es veu abocat a llogar la seva vivenda (opció clarament minoritària entre els autòctons) i a compartir-la per tal d'abaratir-ne els costos.

- En relació al **català**, la seva situació és de feblesa entre la població immigrada, ja que pràcticament la meitat d'aquest col·lectiu declara tenir-ne un coneixement baix. El seu ús, lògicament, encara és més baix, i principalment es circumscriu als àmbits institucionals (lloc de treball i sistema d'ensenyament).
- Pel que fa a les **pràctiques de risc**, destaca que un seguit d'indicadors (consum de drogues il·legals, consum d'alcohol i seguiment de dieta) són més baixos entre la població jove immigrada que entre la població autòctona. Aquest fet no pot explicar-se únicament per la major edat del col·lectiu immigrant, ja que la diferència en l'edat mitjana és de 1,2 anys. Caldria pensar, més aviat, en les diferents situacions vitals en què es troben ambdós col·lectius (els uns, vivint a la llar d'origen, depenent parcialment dels ingressos familiars i estudiant en una major proporció; els altres, vivint emancipats i depenent dels seus ingressos). Aquestes situacions impliquen trobar-se en moment del cicle vital més proper o més allunyat dels "rituals" constructors de les identitats juvenils. En tot cas, una pràctica "no transgressora" com l'hàbit de fumar sí que està més estesa entre aquest col·lectiu.
- La **participació** associativa dels joves nouvinguts és pràcticament igual a la dels joves autòctons, fet que parla positivament de la seva integració al municipi. No obstant això, en relació a les pràctiques de participació social i política no associatives la implicació del col·lectiu immigrant és més baixa que la del col·lectiu autòcton.
- En relació als **valors i ideologia** dels nouvinguts, destaquen diversos elements. En primer lloc, el procés de secularització típic de la nostra societat encara no ha arribat als indrets d'origen dels nouvinguts, en tant que són una minoria els desafectes a la religió, posició àmpliament majoritària entre els autòctons. Si la desafecció religiosa és minoritària entre els nouvinguts, la desafecció política (mesurada a partir dels qui rebutgen ubicar-se en l'eix

esquerra-dreta) és força més àmplia. Entre els qui s'ubiquen en aquest eix, les posicions d'esquerra són força menys comuns que entre els autòctons mentre que les posicions de dreta (especialment d'extrema dreta) són més habituals.

- Finalment, pel que fa a la **simpatia envers determinats col·lectius i les problemàtiques de Cerdanyola**, els i les joves immigrants destaquen per sentir menys simpatia que la població autòctona vers els col·lectius de persones nascudes fora de Catalunya i Espanya. D'altra banda, el col·lectiu jove immigrant és menys crític amb les problemàtiques de la seva ciutat que el col·lectiu autòcton.

En resum, la situació de la població jove immigrada de Cerdanyola pot considerar-se com relativament diferent de la del conjunt de Catalunya: d'una banda, el nombre d'immigrants joves és relativament menor; però aquest fet es combina amb la seva major heterogeneïtat, en tant que un segment significatiu d'aquest col·lectiu resideix a Cerdanyola de forma, en principi, temporal degut a la seva vinculació amb la UAB. En tot cas, el col·lectiu jove immigrant a Cerdanyola es caracteritza per tenir un bon nivell d'estudis mitjà i per estar relativament ben situat en el mercat de treball. No obstant això, les seves majors necessitats (la gran majoria dels immigrants joves estan emancipats, bastants dels quals amb família pròpia) en un context en què el preu de la vivenda és molt elevat, contribueix a què la seva posició social sigui pitjor que la dels joves autòctons. Així, es veuen obligats a optar pel lloguer de l'habitatge i a compartir-lo, mentre que els i les joves autòctons, degut al suport familiar amb el que compten, poden endarrerir l'emancipació (mentre estalvien) i optar a una millor inserció laboral que els permet comprar la vivenda i no haver de compartir-la. Aquestes majors dificultats en l'àmbit material poden contribuir a generar una situació d'un cert desarrelament, que pot percebre's més clarament en l'àmbit cultural. Així, el col·lectiu nouvingut no només coneix i utilitza menys el català (fet relativament normal), sinó que la seva participació en activitats socials i polítiques alternatives és menor, rebutja en major mesura situar-se en el camp polític (i, quan ho fa, en part es posiciona en extrems associats a la radicalitat), mostra un major rebuig a determinats col·lectius i és menys crític amb la seva ciutat: aquests elements semblen indicar un cert distanciament del col·lectiu immigrant de la realitat social en què viuen. De fet, fins i tot la circumstància que els i les joves immigrants realitzen pràctiques de risc en una menor proporció que els autòctons, més enllà d'una valoració que certament ha de ser positiva, pot ser interpretat com una no participació del col·lectiu en els processos (positius o negatius) definitoris de la normalitat entre els i les joves de Cerdanyola. No

obstant aquesta darrera reflexió sobre el distanciament de la població immigrada respecte la quotidianitat juvenil de Cerdanyola, en termes generals no sembla que el col·lectiu juvenil presenti un perfil dramàticament diferenciat de la mitjana juvenil del municipi.

17. Sobre l'autoria

Aquest informe ha estat preparat que les persones que s'esmenten. Com a conjunt ens responsabilitzem del seu contingut, tot i que cada membre ha fet front a tasques diferents.

Pau Serracant, Teodor Mellén i Jordi Pujol han elaborat el disseny d'anàlisi i de l'enquesta; en Teodor Mellén ha treballat amb les dades estadístiques; i en Pau Serracant ha elaborat l'informe final.

El treball de camp quantitatiu ha estat realitzat per GSTE – Astel Granollers.

La coordinació del projecte i la revisió del mateix ha anat a càrrec de Jordi Pujol, sociòleg i gerent del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i d'Anna Parés, sociòloga i degana del Col·legi.

Durant la realització del projecte s'ha comptat amb l'inestimable suport del Sr. Diego Rodríguez, cap del Servei de Drets Civils de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, així com la col·laboració del Sr. Vicenç Coscolla i la Sra. Encarna Albella de l'Ajuntament de Cerdanyola. A tots ells moltes gràcies.

18. Qüestionari

I. Característiques de la persona entrevistada

P.1. Quants anys tens?

___ Anys

P.2. Sexe:

Home 1
Dona 2
No contesta 99

P.3. A quin barri de Cerdanyola vius?

Nom del Barri	Viu
Antoni	
Banús-Bonasort	
Barri de Baix (Quatre Cantons)	
Bellaterra	
Centre	
Cordella-Xarau	
Els Grogos	
Fontetes	
Guiera-Canaletes	
Mayols-Can Planes	
Montflorit	
Plana del Castell	
Sant Ramon	
Serraparera	
Turonet	
Uralita	
Altres	
NS/NC	

P.4. On vas néixer?

A Cerdanyola 1
A la resta del Vallès Occidental 2
A la resta de Catalunya 3
A la resta d'Espanya 4
A l'estranger 5 On _____
No contesta 99

P.5. Pots dir-me quina és la teva nacionalitat?

Espanyola 1
Una altra 2 Quina _____
Espanyola i una altra 3 Quina _____
No contesta 99

P.6. Quin és el teu estat civil?

Solter/a	1
Casat/da	2
Separat.....	3
Divorciat/da	5
Vidu/a	6
Parella de fet.....	7
No contestat.....	99

II. Família

P.7. On va néixer el teu pare?

A Cerdanyola	1
A la resta de Catalunya	3
A la resta d'Espanya.....	4
A l'estranger.....	5
N.S.	98
N.C.....	99

On _____

P.8. On va néixer la teva mare?

A Cerdanyola	1
A la resta de Catalunya	3
A la resta d'Espanya.....	4
A l'estranger.....	5
N.S.	98
N.C.....	99

On _____

P.9. Quina és la situació laboral del teu pare? [jubilat o morts: darrera situació]

Autònom o empresari amb assalariats ²⁰	1
Autònom o empresari sense assalariats ²¹	2
Assalariat: feines no manuals ²²	3
Assalariat: feines manuals ²³	4
Feines de la llar (no remunerades).....	5
Altres.....	6
N.S.	98
N.C.....	99

²⁰ Inclou "ajuda familiar".

²¹ Inclou "ajuda familiar".

²² Inclou "sense contracte".

²³ Inclou "sense contracte".

P.10. Quina és la situació laboral de la teva mare? [jubilat o morts: darrera situació]

Autònoma o empresària amb assalariats ²⁴ ...	1
Autònoma o empresària sense assalariats..	2
Assalariada: feines no manuals ²⁵	3
Assalariada: feines manuals ²⁶	4
Feines de la llar (no remunerades).....	5
Altres.....	6
N.S.	98
N.C.....	99

P.11. Quins són els estudis de més nivell que ha acabat el teu pare?

Primaris o inferiors	1
Graduat, Batxillerat elemental; EGB,ESO	2
Batxillerat Superior; BUP: Batx. LOGSE i COU	3
FP1	4
FP2	5
Diplomatura	6
Llicenciatura	7
Doctorat	8
Nc	99

P.12. I la teva mare?

Primaris o inferiors	1
Graduat, Batxillerat elemental; EGB,ESO	2
Batxillerat Superior; BUP: Batx. LOGSE i COU	3
FP1	4
FP2	5
Diplomatura	6
Llicenciatura	7
Doctorat	8
Nc	99

P.13. Amb qui vius? (múltiple)

El meu pare	1	
La meva mare.....	2	
Germans.....	3	
Cònjuge/parella.....	4	(passa a pregunta 15)
Fills	5	(passa a pregunta 15)
Avi/a/s	6	
Altres familiars	7	
Amics, companys de pis.....	8	(passa a pregunta 15)
Altres.....	9	(passa a pregunta 15)
N.C.....	99	

²⁴ Inclou "ajuda familiar".

²⁵ Inclou "sense contracte".

²⁶ Inclou "sense contracte".

NOMÉS ALS NO EMANCIPATS

P.14. Per quin motiu no t'has emancipat? (no llegir)

Encara sóc massa jove	1	(passa a pregunta 20)
Encara no m'ho he plantejat.....	2	(passa a pregunta 20)
Comoditat o bona convivència.....	3	(passa a pregunta 20)
Manca de feina o feina inestable.....	4	(passa a pregunta 20)
Motius econòmics ²⁷	5	(passa a pregunta 20)
Motius personals/familiars.....	6	(passa a pregunta 20)
Altres.....	7	(passa a pregunta 20)
No contesta.....	99	(passa a pregunta 20)

NOMÉS ALS EMANCIPATS

P.15. Quina edat tenies quan vas deixar de viure amb els teus pares o amb les persones de les que depenies?

___ Anys
98 No ho sap
99 N.C.

III. Habitatge

P.16. En relació a l'habitatge, vius en un habitatge de lloguer o de compra?

De lloguer	1
De compra	2
Cedit per pares o familiars.....	5
Altres.....	6
N.C.....	99

P.17. Em pots dir quina quantitat pagues al mes pel teu habitatge?

Cap	1	(passa a pregunta 19)
Inferior a 200 €.....	2	
Entre 201 i 400€	3	
Entre 401 i 600 €	4	
Entre 601 i 800€	5	
Més de 800€.....	6	
Nc	99	(passa a pregunta 19)

NOMÉS ALS EMANCIPATS QUE PAGUEN ALGUNA QUANTITAT

P.18. A l'hora de pagar les teves despeses d'habitatge, quines persones hi col·laboren? (multiresposta)

L'entrevistat	1
Cònjuge/parella	2
Pares o familiars	3
Altres	4

²⁷ Manca d'ingressos i preu excessiu de l'habitatge.

NOMÉS ALS EMANCIPATS

- P.19. Creus que l'habitatge on vius està
En perfecte estat.....	1
Li calen petites reformes	2
Li falta una gran reparació.....	3
NS/NC.....	4

A TOTHOM

- P.20. Ara parlarem dels fills. En cas que tinguis fills, quants en tens?

- Fills
0 si no té cap fill
99 si no contesta

IV. Educació

- P.21. Quins són els estudis de més nivell que has acabat?

EGB/ESO o inferiors.....	1
BUP-COU/Batxillerat	2
FP1	3
FP2	4
Diplomatura	5
Llicenciatura	6
Post-grau o Màster	7
Doctorat.....	8
N.C.....	99

- P.22. A quin centre realitzes o vas realitzar la totalitat o la gran part dels teus estudis primaris (primers anys de l'ensenyament obligatori)?

A un centre públic.....	1
A un centre privat/concertat.....	2
No contesta.....	99

- P.23. Quins estudis reglats estàs fent, en l'actualitat?

EGB/ESO o inferiors.....	1
BUP-COU/Batxillerat	2
FP1	3
FP2	4
Diplomatura	5
Llicenciatura	6
Post-grau o Màster	7
Doctorat.....	8
No estudiant.....	9
N.C.....	99

P.24. Estàs fent algun tipus de formació complementària?

- Sí1
No2 (passa a pregunta 22)

NOMÉS ALS QUE ESTAN FENT ALGUN TIPUS DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

P.25. Què estàs estudiant?

- Formació laboral especialitzada1
Arts (música, cant, pintura...) (no reglats)2
Idiomes3
Voluntariat, monitor4
Informàtica o similar5
Preparació d'oposicions6
Altres7

V. Treball

P.26. A continuació parlarem del món del treball. Quina és la teva situació laboral?

- Ocupat 1
Aturat 2 (passa a pregunta 32)
Inactiu (ni treballa ni busca feina)..... 3 (passa a pregunta 32)
Feines de la llar (no remunerades).....4 (passa a pregunta 32)
Altres situacions..... 9 (passa a pregunta 32)
NC..... 99 (passa a pregunta 32)

NOMÉS ALS OCUPATS

P.27. En relació a la teva feina, quin és la teva relació laboral?

- Empresari amb assalariats1
Autònom amb assalariats2
Empresari sense assalariats3
Autònom sense assalariats4
Ajuda familiar5
Contracte temporal6
Contracte indefinit7
Sense contracte8
Altres (inclou becari i pràctiques)9
No contesta99

P.28. Quina és la teva ocupació o ofici? En què consisteix específicament la teva feina?

Directius administració i empresa1
Tècnics i prof. científics i intel·lectuals2
Tècnics i professionals de suport3
Empleats administratius4
Treb. serv. restauració, personals, comerç5
Treb. qualificats agraris i pesquers6
Treb. qual. manufactures i construcció7
Operadors d'instal·lacions i maquinària8
Treballadors no qualificats9
Forces armades10
NS/NC99

P.29. Habitualment, quantes hores treballes a la setmana?

Més de 50 hores 1
Entre 41 i 50 hores2
Entre 35 i 40 hores3
Entre 20 i 34 hores4
Menys de 20 hores5
No contesta99

P.30. Com avalués els següents aspectes de la teva feina? És un treball...

Perillós

Molt1
Bastant2
Poc3
Gens4
Nc99

Amb una bona jornada

Molt1
Bastant2
Poc3
Gens4
Nc99

Interessant

Molt1
Bastant2
Poc3
Gens4
Nc99

Amb possibilitats de promoció

Molt1
Bastant2
Poc3
Gens4
Nc99

Relacionat amb els estudis

Molt1
Bastant2
Poc3
Gens4
Nc99

P.31. Pots dir-me quins són, aproximadament, els teus ingressos mensuals nets derivats del treball?

Superiors als 2.500€1	(passa a pregunta 33)
De 2.001 a 2.500€2	(passa a pregunta 33)
De 1.501 a 2.000€3	(passa a pregunta 33)
De 1.201 a 1.500€4	(passa a pregunta 33)
De 900 a 1.200€5	(passa a pregunta 33)
De 751 a 900€6	(passa a pregunta 33)
De 601 a 750€7	(passa a pregunta 33)
De 451 a 600€8	(passa a pregunta 33)
De 301 a 450€9	(passa a pregunta 33)
Inferiors a 301€10	(passa a pregunta 33)
Nc99	(passa a pregunta 33)

NOMÉS ALS ATURATS O INACTIUS

P.32. Quants mesos fa que estàs en aquesta situació?

Menys d'un mes1
Entre un i dos mesos2
Entre més de dos mesos i sis mesos3
Entre més de sis mesos i un any4
Entre més d'un any i dos anys5
Més de dos anys6
NS98
Nc99

A TOTHOM

P.33. En relació al treball domèstic, ens pots dir qui s'ocupa de les tasques domèstiques i familiars, a casa teva? (de més a menys dedicació) Multiresposta, màxim 3.

Jo
Parella
Pare
Mare
Germans
Altres familiars
Companys/es de pis
Professionals
Altres
No contesta

Persona més dedicació _____

2ª _____

3ª _____

VI. Temps lliure

P.34. A continuació parlarem del què fas al teu temps d'oci. Et llegiré tot un seguit d'activitats de lleure i m'agradaria que em diguessis, per cadascuna d'elles, si les practiques o no de forma habitual.

Activitat	Practiques			
	Molt	Força	No gaire	Gens
Beure, anar 'de copes'				
Anar a les discoteques, ballar				
Sortir o trobar-se amb els amics				
Fer esport				
Assistir a competicions esportives				
Anar d'excursió				
Viatjar				
Anar al cinema				
Anar al teatre				
Escoltar música (cd's, mp3...)				
Anar a museus, exposicions...				
Assistir a conferències, col·loquis...				
Llegir llibres				
Escoltar la radio				
Utilitzar l'ordinador				
Veure la televisió				
Jugar amb videojocs, consoles...				
Descansar, no fer res				
Estar al carrer o a alguna plaça				
Visitar la biblioteca				

VII. Mobilitat

P.35. Quin mitjà de transport utilitzes quan vas a estudiar o treballar? (múltiple: màxim tres)

- A peu 1
- El meu cotxe 2
- El cotxe dels meus amics 3
- Un taxi..... 4
- Una moto 5
- Una bicicleta 6
- L'autobús 7
- El tren 8
- Altres mitjans 9
- N.C..... 99

P.36. Quan temps destines en el teu trajecte d'anar a la feina / estudis?

Menys de mitja hora	1
Mitja hora	2
45 minuts	3
Una hora	4
Més d'una hora	5
N.S / NC.....	99

P.37. Quin mitjà de transport utilitzes quan surts en el teu temps d'oci? (múltiple: màxim tres)

A peu	1
El meu cotxe	2
El cotxe dels meus amics	3
Un taxi.....	5
Una moto	6
Una bicicleta	7
L'autobús	8
El tren	9
Altres mitjans	10
N.C.....	99

VIII. Llengua

P.38. Quina llengua utilitzes habitualment?

Només català	1
Més català que castellà	2
Tant en català com castellà	3
Més castellà que català	4
Només castellà	5
Català i altres	6
Castellà i altres	7
Català, castellà i altres	8
Altres	9

P.39. I amb la família?

Només català	1
Més català que castellà	2
Tant en català com castellà	3
Més castellà que català	4
Només castellà	5
Català i altres	6
Castellà i altres	7
Català, castellà i altres	8
Altres	9

P.40. I amb els amics?

Només català	1
Més català que castellà	2
Tant en català com castellà	3
Més castellà que català	4
Només castellà	5
Català i altres	6
Castellà i altres	7
Català, castellà i altres	8
Altres	9

P.41. I a la feina / estudis?

Només català	1
Més català que castellà	2
Tant en català com castellà	3
Més castellà que català	4
Només castellà	5
Català i altres	6
Castellà i altres	7
Català, castellà i altres	8
Altres	9
No treballa ni estudia	99

P.42. Quin és el teu grau de coneixement del català parlat?

Alt	1
Mig	2
Baix	3
NS/NC	99

P.43. Quin és el teu grau de coneixement del català llegit?

Alt	1
Mig	2
Baix	3
NS/NC	99

P.44. Quin és el teu grau de coneixement del català escrit?

Alt	1
Mig	2
Baix	3
NS/NC	99

IX. Noves tecnologies

P.45. A continuació m'agradaria que responguessis a algunes qüestions sobre noves tecnologies. Podries dir-me, si us plau, a casa teva tens ordinador...

Sí	1
No	2
Nc	99

P.46. I connexió a Internet?

Sí1
No2
Nc99

X. Participació

P.47. Seguidament et llegiré una sèrie de tipus d'associacions o organitzacions, podries dir-me, si us plau, si formes part actualment d'alguna d'elles?

	Sí	No
Esportives		
Religioses		
Culturals		
Club social, recreativa		
Musical		
Excursionista		
Benèfica o assistencial		
Cívica (veïns, consumidors)		
Pacifista		
Defensa dret humans		
Ecologista		
Estudiantil		
Associació professional		
Partit polític		
Sindical		
Feminista		
Altres		

P.48. En els darrers 12 mesos, quantes vegades has fet els següents actes?
Firmar per alguna causa, problema o petició:

Cap1
Una2
2-33
Més de 34
Nc99

P.49. Col·laborar en l'organització d'actes polítics o socials:

Cap1
Una2
2-33
Més de 34
Nc99

P.50. Participar en manifestacions:

Cap1
Una2
2-33
Més de 34
Nc99

XI. Identitat sociopolítica.

P.51. Pel que fa al teu sentiment nacional, em podries respondre amb quin de les següents frases t'identifiques més?

Em sento únicament espanyol 1
Em sento més espanyol que català 2
Em sento tan espanyol com català 3
Em sento més català que espanyol 4
Em sento únicament català 5
Altres nacionalitats 6
Indiferent [no llegir] 7
Ciudadà del món [no llegir] 8
Nc 99

P.52. Quan es parla de política, normalment s'utilitzen les expressions esquerra i dreta. A una escala de 0 a 10 on 0 és completament d'esquerres i 10 completament de dretes, a quina casella et posaries? (98 Ns i 99 Nc)

Esquerra	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Dreta
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-------

P.53. Pel que fa a la religió, et consideres?

Catòlic1
Musulmà2
Evangelista3
Creient d'altres religions4
No creient5
Indiferent6
Ateu7
No practicant8
N.C.99

XII. Problemàtiques de Cerdanyola

P.54. **Pensant ara en Cerdanyola**, quins són els dos principals problemes que segons tu afecten a Cerdanyola? (resposta espontània) (multirresposta: màxim dos respostes)

Habitatge	1
Economia.....	2
Immigració (en negatiu).....	3
Treball.....	4
Manca d'oferta cultural	5
Manca d'oferta d'oci	6
Les infraestructures/comunicacions	7
Drogues	8
Polítics	9
Manca d'oportunitats	10
Qualitat de vida.....	11
Delinqüència.....	12
Problemes de convivència.....	13
Comerç.....	14
Altres (anotar).....	15
Cap	95
NC.....	99

XIII. Serveis Joventut

P.55. Dels següents serveis públics exclusivament per a joves de Cerdanyola, em podries dir si els coneixes, si els has utilitzat alguna vegada i la valoració que en fas?

Nom Servei	Coneixement		ús					valoració				
	Si	No	mai	poc	normal	sovint	molt sovint	malament	regular	bé	notable	molt bé
Casal de Joves												
Punt d'Informació Juvenil												
Borsa Jove d'Habitatge												
Programa de Secundària als Instituts												
Aula de Música Moderna												
Ateneu												
Equipaments esportius												
Pla Municipal de Drogues (Dolium)												
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva												
Servei Municipal d'Ocupació												
Altres												

XIV. Economia

P.56. I referint-nos a la situació econòmica teva i de la teva família, com la qualificaries?

Molt bona	1
Bona	2
Regular	3
Dolenta	4
Molt dolenta	5
N.S.	98
N.C.....	99

P.57. I en comparació amb la situació dels teus pares, creus que el teu nivell econòmic (benestar material) és

Molt millor 1
Millor 2
Igual 3
Pitjor 4
Molt pitjor 5
N.S. 98
N.C..... 99

P.58. Parlant de la teva situació econòmica personal, en quina de les següents situació et trobes?

Visc exclusivament dels meus ingressos 1
Visc dels meus ingressos amb l'ajuda d'altres persones 2
Visc dels ingressos d'altres persones, amb ingressos propis 3
Visc exclusivament dels ingressos d'altres persones. 4
N.C..... 99

XVI. Salut

Les següents preguntes fan referència a aspectes de la teva salut. Tenen un caràcter personal, però és necessari preguntar sobre aquests temes perquè, a partir de les respostes obtingudes tractades de forma conjunta, podem conèixer alguns aspectes rellevant per la salut dels joves. En cap moment aquesta serà tractada de forma individual. Si alguna pregunta la consideres com a molt personal, tens l'opció de no respondre i passar la següent.

P.59. Estàs fent algun tipus de dieta?

Sí 1 (passa a pregunta 61)
No 2

NOMÉS ALS QUE NO FAN DIETA

P.60. I n'has fet alguna en els darrers 12 mesos?

Sí 1
No 2

A TOTHOM

P.61. Fumes?

Sí 1
No 2

P.62. Quan surts de nit, quantes consumicions de begudes alcohòliques fas, habitualment,?

Cap 1
1-2 2
3-4 3
4-5 4
Més de 5 5
No contesta 99

P.63. En els darrers 12 mesos, has pres alguna de les següents substàncies?

- Cànnabis.....1
- Èxtasis2
- Cocaïna3
- Al·lucinògens4
- Amfetamina/ Speed5
- Inhalables6
- Heroïna7
- Base/Basuco/Crack8
- Altres.....9
- No n'he pres.....10
- NC.....99

P.64. I ja per acabar, en els darrers 12 mesos, amb quantes persones diferents has mantingut alguna relació sexual?

- Cap.....1 (passa a pregunta 67)
- 1.....2
- 2.....3
- 3.....4
- 4-6.....5
- Més de 6.....6
- No contesta.....99

NOMÉS ALS QUE HAN MANTINGUT RELACIONS SEXUALS

P.65. I alguna d'aquestes relacions sexuals l'has mantinguda sense prendre precaucions?

- Sí1
- No2
- No contesta.....99

NOMÉS ALS QUE HAN MANTINGUT RELACIONS SEXUALS SENSE PRECAUCIONS

P.66. I has pres alguna mesura posterior?

- Sí1
- No2
- No contesta.....99

XVII. Opinió / Valors

P.67. Diga'm en una escala de 0 a 10, la simpatia que sent per les persones dels següents països o regions del món, tenint en compte que 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia.

	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona de Catalunya	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona de la resta d'Espanya	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona de la Unió Europea	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona sud-americana	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona de romania	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona subsajariana	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99
Persona del Marroc	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	99

P.68. Estàs a favor o en contra de que es concedeixi als immigrants el dret a votar en les eleccions, o consideres que només haurien d'accedir a aquest dret si compleixen algunes condicions?

A favor 1
Si compleixen algunes condicions..... 2
En contra 3
NS / NC..... 4

MOLTES GRÀCIES PER LA TEVA COL·LABORACIÓ